

Büyük bir Avrupa konferansına doğru

ROMADA SİYASİ FAALİYET YENİDEN ARTTI

Musolini Romada büyük bir konferansın toplanmasını teklif edecekmış...

Muahedelerin gözden geçirilmesi isteniyor

Bir Fransız gazetesi İtalyanın Beşler Konferansına iştirak etmeyeceğini haber veriyor

Büyük Avrupa konferansının toplanması muhtemel olan Romadan bir köşe: Venizya meydanı (Yazısı 11 inci sayfada)

Edenin mühim bir nutku

“Versay muahedesi Milletler Cemiyeti paktından ayrılmalıdır,”

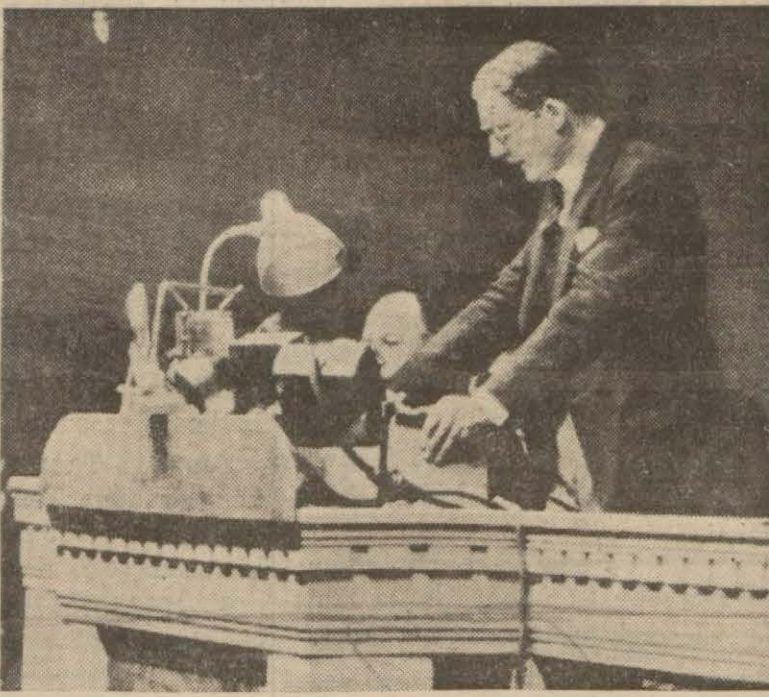
İngiliz Hariciye Nazırı Asamblede söylediği nutukta silâhlanma, iktisadî kalkınma ve mıntakavî paktlara temas etti

Cenevre 25 (Hususî) — Milletler Cemiyeti Asamblesinin bu sabahki toplantısında, yalnız İngiliz ve İspanya hariciye nazırları söz almışlardır.

İlk konuşan İngiliz Nazırı Eden olmuş ve nutkunda başlıca şu noktalardan bahsetmiştir:

1 — Milletler Cemiyetinden beklenen faydaları alabilmek için, ona ci-hanşümul bir mahiyet vermek ve misakin 11 inci maddesini islah etmek lâzımdır.

2 — İngiltere mıntakavî paktlara taraftar olup, garbî Avrupada yapıla-

M. Eden nutuk söylerken

cak olan bu kabil paktlara iştirake hazır-
dır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Tekaütleri Köylerde ikamete Davet eden teklif

(Yazısı 7 nci sayfamızda)

İngiliz Sermayedarları Dün geldiler

(Yazısı 11 inci sayfada)

BUGÜN

16

SAYFA

Esrarengiz bir ölüm

İzmirin maruf tüccarlarından Sabri Şeker zehirlenmiş mi?

İzmirin maruf bütün tüccarlarından Sabri Şeker, esrarengiz bir surette, misafir bulunduğu kardeşi Edip İzzetin evinde ölmüştür. Edip İzzet Nişantaşı Vali konağı caddesi Şehbaz apartmanı-
(Devamı 11 inci sayfada)

Fransız Meclisi Toplantıya Çağırıldı

Fevkalâde toplantıda fransızın vaziyeti görüşülecek

Londra, 25 (Hususî) — Fransız kabinesi bugün Cümhurreisi M. Leb-run'un riyasetinde yaptığı bir toplantı-
(Devamı 11 inci sayfada)

Dil Bayramı bugün kutlanıyor

Bugün ilk Türk dil kurultayının açıldığı günün 4 üncü yıldönümüdür. Bu münasebetle Türk dil kurumu azaları, Halkevleri, ve yurdun bütün dil severleri arasında büyük tezahürat yapılacaktır. (Devamı 11 inci sayfada)

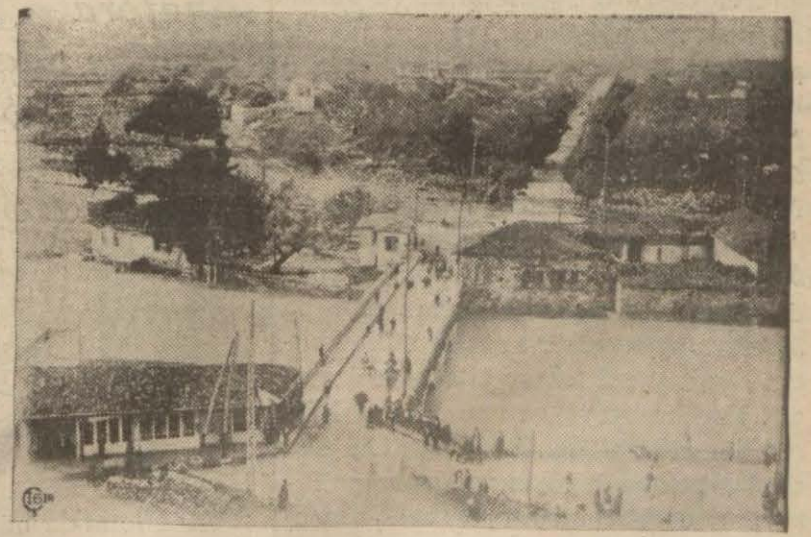
Türk Tarih Kurumunun Kararları

İstanbul, 25 (A.A.) — Türk tarih kurumu bugün Dolmabahçe sarayında umumî heyet halinde bir toplantı yapmış ve bu toplantıya 50 kadar üye iştirak etmiştir. Toplantıda 1937 yılında toplanacak ikinci Türk tarih kurultayı ile kurumun hazırlamakta olduğu Türk tarihinin ana hatları eseri ve yıldönümleri tes'it edilecek Türk büyükleri hakkında müzakereler cereyan etmiştir.

Türk Antakya ve İskenderun Fransızlar bu meseleyi ehemmiyetle göz önüne aldılar

Fransa Hariciye Vekili Cenevrede Tevfik Rüştü Arasla görüştü

Cenevre, 25 (Hususî) — Fransanın Dış işleri Bakanı M. İvon Delbos Ulus-lar Kurumunun müzakerelerini müteakip Dış işleri Bakanımız ile uzun bir mülakat yapmış ve bu mülakat esnasında Tevfik Rüştü Arasa Fransa ile Suriye arasında parafe edilmiş olan yeni mukavelenin ana hatlarını anlatmış ve bu arada Antakya ile İskenderun meselesi üzerinde ehemmiyetle durmuşur. Fransız mahafili Suriye, mu-

Güzel Antakyadan bir görünüş kayyet te olsa, istiklâlini kazandıktan sonra Antakya ile İskenderunun bu -
(Devamı 11 inci sayfada)

Bulanık suda balık avlamak isteyenler

İzmirde Türk ihracatına yeni bir suikast yapmak istenildi

İzmir, 25 (Hususî muhabirimizden) — İzmirde, Almanyanın bizden satın alacağı tütün miktarını tahdit etmiş olduğu hakkında ortada menfi bir dedikodu çalkalanmıştır.

Bu muzır propagandanın Türk ihracatına yeni bir nevi suikast olduğundan şüphe etmedim, ve gidip tahkikat yaptım. Öğrendiğim şudur:

Böyle bir vaziyet kat'iyen hâdis olmamıştır. Bu şayiaları ortaya atanlar, Almanyaya ucuz fiyatla mal satarak piyasayı kasten düşürmek isteyen kimselerdir. İktisad Vekili İzmirde geldiği zaman mesele kendisine anlatılacaktır.
Adnan

Yeni Kurmay Subaylarımız

Harp Akademisi bu yıl 56 mezun verdi

Akademi Kumandanı Korgeneral Fuat mühim bir nutuk söyledi, yüksek bilgi ile orduya iltihak eden subaylarımıza muvaffakiyetler diledi

Bu sene mezun olan Kurmay subaylarımız bir arada (Yazısı 11 inci sayfada)

Harbiyelilerimiz Ankarada tezahüratla karşılandılar

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Hergün

Parlâmentarizmin
İflâsı tahakkuk
Edecek mi?

Yazan: Muhittin Birgen

Hayatta ezeli ve ebedi hiç birşey yoktur; kaç asır evvel İngiltere'de icat edilmiş olan Parlâmentarizm, bütün dünyaya yayıldıktan ve bize kadar geldikten sonra nihayet ihtiyarlık devrine girdi, eskidi, çürüdü. Bundan on sene evvel ben «Meslek»i neşre başlarken, Parlâmentarizm henüz Avrupanın her yerinde canlı ve hâkim bir halde yaşıyordu. Ben o zaman bu ihtiyar müessesenin artık çökme devrinin gelmiş olduğunu ve bunun yerine yeni bir müessese kurulmak icap edeceğini söylüyordum. O zaman bu neşriyatım biraz şüphe ile karşılanmış olmasına rağmen sonradan yavaş yavaş hâdisat gösterdi ki Parlâmentarizmin iflâs meselesi boş bir iddia değildir.

İtalyada Parlâmento bir tekâmül geçirecek başka bir şekilde girdi ve Parlâmentarizm kayboldu. Avusturyada da aynı şey. Yugoslavyada, bir aralık büsbütün ortadan kalktıktan sonra bir istihale ile gene, fakat kuvvetten düşmüş bir halde tekrar kendini gösterdi. Bulgaristanda da bugün Parlâmentodan eser yoktur; yarın tekrar meydana çıkarsa, o zaman şüphesi tanınmayacak derecede değişmiş bulunacaktır. Lehistanda da öyledir. İspanyada bir aralık canlandıktan sonra şimdi tekrar yıkılmak üzere dir. Parlâmento ve onun siyasi hürriyetler sistemi denilen gürlütcü sistemine pek bağlı görünen Yunan politikacıları da Parlâmentoyu muhafaza edemediler. Bir Cümhuriyet tecrübesinden sonra Yunanistana tekrar gelmiş olan Kral, Parlâmentoda ancak pek küçük bir siyasi temsil kudretine sahip olan sabık bir General elite ona bir yumruk vurunca, orada da Parlâmento sessiz sadasız ortadan çekiliverdi. Hele bu Yunanistandaki düşüş insanın hiç inanmayacağı geliyor. Kitla ve ona tercümanlık eden muhtelif fırkalara mensup gazeteler hükümeti sıkı sıkıya tutuyor görünüyorlar. Bizde de Parlâmentonun on sene içinde yeni bir istikamete doğru tekâmül etmiş olduğunu söylemeye lüzum yoktur.

Parlâmentarizmin, bilhassa firkalar elinde oyuncak olan bir millî kontrol müessesesinin, firkacılık gayreti son zamanlardaki derecelere geldikten sonra, artık o halile yaşamasına imkân yoktur. Bugün, hâlâ Parlâmentarizm ile idare edilen memleketlerin ekserisinde hâkim olan firkacılık oyunları nihayet oralarda da herkesi bıktırarak ve mullaka, firkalı, hâkim, mütehakkim ve fakat, gayri mes'ul parlâmento şekli bir gün gelip oralarda da nihayete erecektir. Fransa ve İngiltere gibi, İskandinavya memleketleri gibi Parlâmentarizmin son kaleleri, o milletlerin yüksek siyasi terbiyeleri neticesi olarak bir müddet daha yaşayabilirler; fakat, dünyada esen yeni rüzgârın kabarttığı dalgalarda bu memleketlerde de bu müesseselerin mukavemet kudretini yenecektir.

Parlâmento, büsbütün yeryüzünden kalkacak mı? Bunu iddia edemeyiz. Herhalde milleti herhangi bir şekilde temsil edecek olan bir müesseseye ihtiyaç olduğuna göre başka esaslara göre yeni bir müessese şekli taayyün edinceye ve bunun için yeni bir esas hukuk teşekkül edinceye kadar klâsik Parlâmento esasları dahilinde, fakat, tatbikatta bazı noktaları değişmiş olarak bir parlâmento devam edebilir. Fakat, fırka mücadelelerine, bilhassa firkacılık ihtiraslarına âlet olan klâsik parlâmentarizmin devamına imkân olmadığına kaniiz. Eğer Fransa bugünkü parlâmentarizminin sırf «intihap menfaatleri» denilen menfaat ihtirasları elinde kalmış bulunmasaydı belki Avrupa bugün daha sakin bir hayat yaşayabilirdi. Bunu bizzat Fransızlar da nüdrüktiler.

Hülâsa, bilhassa şu son Yunanistan nisaîinden sonra Parlâmentarizmin iflâs yolunda bulunduğu hakkındaki kanaatin büsbütün kuvvetlenmiştir. Politikacılığın san'at ittihaz etmiş bir poli-

Resimli Makale

Çocuklara karşı müsamahakâr olunuz...

Büyük Avrupa şehirlerinde polis ve belediye yabancı gezginlere karşı daima az çok müsamaha-kârdır. Ufak tefek bir suç yaparlarsa ekseriya görmemezlikten gelirler.

Kendi irkdaşlarının ceza ile karşılaşacak bir hareketi, ecnebi için hemen daima basit bir ih-tar veya takdir ile geçiştirilir, mazur görmeye çalışma esastır.

Çünkü ecnebi ayak bas-tığı memleketin yabancısıdır. Kanunlarını bilmez, örf ve âdetlerinden haberdar değildir, muhak-kak bir sersemlik, bir alışma devresi geçirecek, bu müddet zarfında da bazı hatâlar yapacaktır.

Çocuk ta hayata yeni gir-miş bir acemidir. Hiç bir şey bilmez. Yavaş yavaş öğrenecek, her gördüğün-den ders alacaktır. Ona karşı müsamahakâr dav-ramız, hatâsını görürse-niz kızmayınız, doğruyu öğretiniz!

SÖZ ARASINDA

Otel kapısı önünde
Anafora
Kapılan adam

İstokholm'da büyük bir bankanın turnike gibi dönen kapısı ziyaretçilere kolaylık olmak için elektrikli yapılmıştır. Bankadan içeriye girecek ziyaretçi elektrik düğmesine basarak kapı kendine doğru döner ve ziyaretçi içeri girer.

Geçenlerde bir gün bankanın müşterilerinden birisi dönme kapıya girip te elektrik düğmesine dokununca kapı ziyaretçiyi içine alarak olanca hızı ile durmadan dönmeye ve müşteriyi de o hız ile fırl fırl çevirmeye başlamıştır. Bereket versin hemen yetişen makinistler elektrik cereyanını keserek ziyaretçiyi muhakkak bir ölümden kurtarmışlardır.

Kapının böyle fırl fırl hiç durmadan dönmeye elektrik cihazının bozulmasından ileri gelmiştir.

Hayecanlı eserler

Avrupada neşriyat şampiyonluğunu son zamanlarda kim üzerine aldı biliyor musunuz? Meşhur General Ludendorf'un karısı...

Elyevm Avusturyada bulunan bu kadın şimdi iki eser yazmıştır, bunların bir tanesi meşhur Alman edibi Şiller'in Göte tarafından zehirlendiğini ispat ediyormuş.

Bu kitap fevkalâde çok satılınca, bu sefer de Mozarm Salzburg papazı tarafından öldürüldüğünü ispat eden bir kitap neşretmiştir, fakat kitap toplattırılmıştır.

tikacılar sınıfına karşı bütün dünyada o kadar aleyhtar bir fikir hareketi vardır ki bunun yakın zamanda Parlâmentoyu değilse bile hiç olmazsa firkalı parlâmentoyu her tarafta mağlûp edeceği ve tedrici surette bunun yerine yeni bir müessese ve yeni bir millî temsil hukuku getireceği bence muhakkaktır.

HERGÜN BİR FIKRA

Öyle ise gelmediğimi söyle!

Recai Zade merhum, nezaket ve terbiyesile beraber kibir ve azameti ile de meşhurdur.

Daha Şûrayı Devlette, genç bir muavin iken, bir gün Cevdet Paşayı ziyarete gitmişti.

Günlerden cuma, vakit te erkendi. Paşanın herhalde evde bulunduğu muhakkaktı. Gidiş ağasının oralarda dolaşması da buna delildi.

Maamafih, kendisine kapıyı açan usak, içeriye gidip geldikten sonra: — Paşa evde yok!

Cevabını getirince, bu yalana can sıkılan Recai Zade, uşağa:

— Öyle ise, dedi, Paşaya benim «gelmediğimi» söylersin!

Asansörcülüğü nazırlığa
Tercih eden çocuk

Bükreşin salonlarında ve Tituleskonun huzurunda siyasi dedikodular yapıyordu. Genç bir kadın, nazıra:

— Sizin siyasi şöret sahibi olmak için büyük bir ihtirasınız varmış dedi.

Titulesko güldü ve şu fıkrayı anlattı:

— Son defa Pariste bulunuyordum. Otelimin asansörcüsü Romanyalı idi. Kendisiyle konuşurken, tekrar Romanyaya dönmek isteyip istemediğini sordum: «Hiç daüssıla çekmiyor musun» dedim.

Çocuk yüzüme baktı, güldü:

— Affedersiniz amma, dedi, burada asansörcülük etmeği, nazırlık etmeği tercih ederim.

Anahtar, para, mekik yutan adam

Tiryeste hastanelerinin birinde şimdiye kadar emseline tesadüf edilmemiş garip bir ameliyat yapılmıştır. Kurşun kalem, kalem sapı anahtar yutmayı san'at ittihaz etmiş olan Marios isminde birisi hastalanmıştı. Kendisini muayene eden doktorlar midesinden bir ameliyat yapmağa karar vermişlerdi. Marazi hissi iptal edilerek yapılan ameliyatta Marios'un midesinden on üç alelâde anahtar, bir büyük kapı anahtarı, bir sardalya kutusu anahtarı, bir kâşık, 13 revolver kurşunu, 5 mürekkep kalem, bir jilet makinesi, bir parça cam, iki lirtlik dört sikke, elli santimlik bir bronz para, bir de anahtar zinciri çıkmıştır.

Amerikada ikişer
Otomobili olan
Dilenciler var...

Son günlerde neşredilen bir istatistiğe göre, Amerika dilencilerinin 25,000 otomobili varmış! Dilenci işlerine bakan daire bu rakkamı tasdik etmiş, hattâ dilenciler arasında bazılarının ikişer otomobili olduğu neticesine varmış... Bu dilenciler pazar günleri lüks otomobillerle gezerlermiş...

Dilencinin biri gazetecilere şunları söylemiştir:

— Ne yapalım, Nevyork şehri çok büyüktür. Vaktimiz de dardır. Bazan bir mahalde pek çok hayırkâr kimselerin toplanmış olduğunu haber alıyoruz. Hemen oraya gidip yetişmek lâzım. Bunun için de otomobilden daha iyi bir vasıta olamaz.

Hayvanlarda hissi kablelvuku

Hayvanlarda hissikablelvuku varmıdır? sualine Tabley isminde bir İngiliz doktoru şöyle bir cevap vermektedir:

« Sade bir tesadüften ileri geldiklerine ihtimal verilmesi mümkün olmayan sayısız ve hesapsız hâdiseler hayvanların muhtelif tabii hâdiseleri vaktinden evvel hissettiklerini teyit etmektedir. Binaenaleyh hayvanlarda hissikablelvuku vardır.. diyor.

Filhakika Martinik adalarında bir zaman her şeyi mahv ve harap eden bir tifonun vukuundan bir çok günler evvel hayvanlar bunu hissetmişler ve kendilerine göre endişelerini göstermişlerdi. Adanın bütün kümeslerinde ve ahırlarında bulunan hayvanlar arasında günlerce tarif edilemeyecek derecede karışıklık ve rahatsızlık hüküm sürmüştü.

Başka bir vakitte de yanar dağının menfezinden çıkan sürülerle yılanlar sahile doğru kaçmışlardı. Yılanların bu kaçışmalarından sonra da faaliyete geçen yanar dağın ilk zelzelesi hissedilmişti.

Bu ameliyattan sonra hasta tamamilen iyileşerek hastaneden çıkmıştır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

«Gece geç vakit Yenikapının Albayrak taraflarından geçen bir genç kocaman bir köpeğin hücumuna maruz kalır ve tam baldırından bir diş yarası alır. Ne yapsın, derhal kuduz tedavihanesine koşar, ilk tedaviyi yaptırır. Onu müteakap ta evine döneceği sırada bekçiyi görünce, gene aynı köpeğin ikinci bir hücumuna uğramaktan korkarak:

— Aman bekçi beni evime kadar götürüver, der. Ve

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

giderken de başına gelen hâdiseyi anlatır.

Bekçi hikâyeyi dinledikten sonra:

— A, bayım, bu köpek üç dört kişiyi ısırdı, hepsi de turup gibi geziyorlar. Keşki bana soraydın da, kendine nafile yere iğne yaptırmağaydın, cevabını verir.»

Biz bu hâdisenin ve bilhassa bu muhaverenin bugünlerde ve İstanbulda geçmiş olabileceğine pek inanamadık, fakat ey okuyucu sen:

Sözün Kısalı

İmzasız mektup

E. Talu

Bütün meslek arkadaşlarım gibi ben de hemen her gün okuyucularımdan bir iki mektub alırım. Bunların ekseriya samimi olan üslubu hoşuma gider. Tenkid ve takdir dahi olsa zevkle okur, hisse almağa, ileri sürülen fikirlerden istifade etmeğe, nazarı dikkatime arzedilen kusurları tashihe çalışırım.

Bazan, gelen mektub imzasız olur. Sahibinin hüviyeti iyice gizli kalsın diye, metin de makine ile yazılmış ve zarf kapatıldıktan sonra - şüphe uyandırmaması için - ya kutuya atılmış ve yahud ki büyük merkezlerin birinden postaya verilmiştir.

Ben bu imzasız mektublardan nefret ederim. İmzasız mektup, karanlık bir köşeyi siper alarak, arkadan atılan kurşuna benzer. Hiç bir vakit, münderecati ne olursa olsun, hüsnü niyete delil olamaz. Bana imzasız mektub yazan, benim en çok kocunmaklığım lâzımgelen bir düşmandır. Onun erişmek istediği, fakat erişemediği mak-sad ya başkalarını benim nazarımda kötölemek veyahut ki benim kendi şahsımla bayağıca uğraşmaktır.

İmzasız mektup, bazı defa «Bir Dost» diye biter. Fakat Tanrıya hamdederim: Benim imzasız mektub yazacak tıynet ve kabiliyette dostum yoktur. Ben düşmanlarımla bile hüviyetlerini açıkca tanıyıp onlara hürmet ederim.

Onun içindir ki, böyle imzasız mektublar aldıkça, onları derhal yırtıp sepete atarım. Bunu burada haber vermeyişim, böyle mektub yazmak isteyenleri beyhude bir zahmetten kurtarmak içindir.

Tekrar ediyorum: İmzasız mektub yollayan, karanlık sokak köşelerini siper edinip de kurşun atan bedhahlar Türk lehcesi tıpkı «kahve» gibi telâffuz edilen çirkin bir sıfatla yâdeder.

E. Talu

Biliyor Musunuz?

1 — Şimdiki Sivastopol şehrinin bulunduğu yer eskiden nasıl bir yerdi ve ne isim taşırdı?

2 — Rusyada ilk defa donanma kurran ve tersanelerde bizzat çalışarak büyük bir filo tesis eden Çar kimdir?

3 — Birinci ve ikinci Gelase kimlerdir?

(Cevabları yarın)

Dünkü Suallerin Cevabları:

1 — Antakyanın nüfusu 30 bindir. Bu eski Türk memleketinde pamuk, tütün ve meyva yetişir.

2 — Apet eski Mısırlıların ilâhlarından biridir. Memeli bir Gergedan şeklinde tasvir edilmiştir.

Şepul ve Ta-ur isimle de anılır. Yunanlılar buna Tueriz derlerdi. Mısırlılara cehennem ilâhı addedilirdi. Başlı bir aslan şeklindedir.

3 — Yıldırım Beyazıt Timürlenge esir olduktan 8 ay sonra ölmüştür.

Tituleskonun bir cevabı

Titulesko Cenevrede Fransız murahhaslarından Jozef Barthelemy ile görüşüyordu, kendisine Fransanın takınacağı hattı hareketi sordu. Fransız murahhası:

— Romanyanın fikrini tasvip edeceğim, hattâ haksız olsa dahi dedi, mademki dostuz...

Titulesko, hemen şu cevabı verdi: — Biz demek ki size daha dostuz, çünkü Fransanın haksız olabileceğini hatırımaza bile getirmedik.

ELGRAF HABERLERİ

“Kızıl ordu düşmana karşı koymağa hazırdır,,

Mareşal Voroşilof Moskovada yapılan manevralarda yeni bir nutuk daha söyledi

Moskova, 25 (Hususi) — Moskova garnizonunun yaptığı manevralarda Mareşal Voroşilof bir nutuk söylemiştir. Voroşilof demiştir ki:

Gerek Moskovanın askerî muntakası kuvvetleri, gerekse işçi ve köylü kızıl ordusu sınıf düşmanımız tarafından açılan silahlı harbe ısrarla, ve Bolşeviklere hâs enerji ile hazırlanmaktadır. Sovyet Rusya şimdiye kadar şayanı

nefret iftiralara maruz kalmıştır. Fakat her dakika müsellâh hücumlara da maruz kalabiliriz. Mütemediyen harbe hazırlanan düşmanlarımız, bar-barca hareketlerinin kime karşı müteveccih olacağını açıkça söylemektedirler. Kuvvetli bir Sovyet Rusya, kapitalist dünyanın en büyük korkusudur. Bu sebepten dolayı daima hazır bir vaziyette bulunmalıyız. Şimdiden yüksek sesle temin edebiliriz ki, düşmana karşı koymaya ve düşmanın tecavüzü halinde Sovyet devletlerinin bize hediye etmiş olduğu teknik vasıtalarla ona mukavemet etmeye hazırız. Şimdiki halde kızıldoru o derecede tekâmül etmiş ve harp hazırlığı ile o kadar meşbudur ki, büyük vatanımızın bütün işçilerine, büyük sosyalist eserlerini başarmaya rahat rahat devam edebileceklerini söyleyebiliriz.

Harbiyeliler Ankarada tezahüratla karşılandılar

Zafer âbidesine çelenk koyduktan sonra yeni mekteplerine giden Harbiyeliler yollarda sürekli alkışlar toplamışlardır

Ankara, 25 (Hususi) — Bugün saat on beş otuzda şehrimize gelen Harbiyeliler çok parlak bir surette karşılanmışlardır. İstasyonda ve Hâkimiyeti Milliye meydanında binlerce halk genç Harbiyelilerimizi görmek, alkışlamak için toplanmıştı. Yapılan merasimi müteakip istasyonun içinde başta muzika olmak üzere bir bölük asker ve istasyon caddesinin başlangıç noktasında gene başta muzika olmak üzere bir tabur asker, kız ve erkek izcilerle Ankara lisesi ve diğer mektepler talebeleri yer almış bulunuyorlardı.

İstasyondaki karşılanma törenini müteakip önde muzikaları ve Harbiye alayı sancağı olduğu halde marşlarını söylerken yürüyüşe geçen Harbiyelileri, cadde üzerinde yer almış bulunan bir tabur askerle mektepliler selâmlamış ve Ulus meydanına kadar olan yol üzerinde toplanmış olan halk, bugünden itibaren aralarına katılan yarının genç sübaylarını sevgi ile takip etmiştir.

Ulus meydanına geldiği zaman burada birikmiş olan halkın gösterdiği

sevgi tezahüratı çok içten olmuş ve Harbiyelilerimiz zafer âbidesi etrafında yer almaya kadar sürmüştür.

Âbidenin önünde Ankara Vali ve Belediye Reisi adına Vali muavini Salâhattin, Şehir ve Millî Müdafaa Bakanlığı mümessilleri bulunmaktaydılar.

Harbiyelilerimiz zafer âbidesini çevreledikten sonra âbideye merasimle bir manga talebenin taşıdığı muhteşem bir çelenk konulmuş ve İstiklâl marşı çalınmıştır.

Şehir adına Behçet Kemal tarafından bir nutuk söylenmiştir.

Bunu bütün talebenin iştirakile söylenen Harbiye marşı takip etmiş ve âbide önünde bir geçit resmi yaptıktan sonra Harbiyelilerimiz, Bankalar caddesini ve Gazi bulvarını takiben yeni mekteplerine gitmişlerdir.

Harbiyelilerimiz bütün bu geçtikleri yollar üzerinde de Ankara halkının en içten sevgilerini toplamışlardır.

İspanyada Hükümet Kuvvetleri İlerliyor

Londra, 25 (Hususi) — İspanyol Harbiye Nazırının neşrettiği bir tebliğ göre, dünden beri harekete geçmiş olan hükümet kuvvetleri, Madrid havâlisinde üç mühim âsi mevkiini işgal etmişlerdir.

Harekât esnasında hükümet tayyareleri büyük yararlık göstermişlerdir. Diğer taraftan Alberche nehri bendinin yıkılması üzerine ihtilâlcilere mensup birçok asker boğulmuşlardır.

Toledoya doğru ilerleyişlerinde nehrin kurumuş yatağından istifade eden âsiler, suların âni hücumuna maruz kalmışlardır.

Burgostan bildirildiğine göre, General Mola tarafından Bilbao ve Sent Ander halkına teslim olmaları için verilen mühlet dün akşam bitmiştir. Bugün, tayyarelerle son defa beyannameler atılmış ve şehrin topa tutulacağı bildirilmiştir.

Balkan Antantı

Dün Cenevrede yeni bir toplantı yapıldı

Belgrad 25 (Hususi) — Cenevrede bulunan Balkan Antantı devletleri murahhasları, dün akşam Yunan baş murahhasının riyaseti altında toplanmıştı.

Bu toplantıda beynelmil vaziyet gözden geçirilmiş ve dört memleketi alâkadâr eden meseleler görüşülmüştür.

Leningrat maçları

Güreşte ve Eskrimde galibiz

Leningrat 25 — Türk güreş takımı bugün yapılan müsabakalarda üçe karşı dörtle galip gelmiştir. Mersinli Ahmet rakibini üçüncü dakikada tuşla yenmiş, Kenan, Sadık, Mustafa da sayı hesabına kazanmışlardır.

Eskrim takımımız da, yaptığı müsabakada 6 ya karşı 10 sayı ile galiptir.

Viyana koşularında

Dördüncü olduk

Viyana 25 — Burada yapılan beynelmil binicilik müsabakalarında, Türk binicileri büyük bir zaferle kazanmışlardır. Yüz otuz süvarinin iştirak ettiği üçüncü müsabakayı, yalnız sekiz at bitirmeğe muvaffak olmuştu.

Milletler Cemiyeti Konsey salonunda bir hâdise

Hariciye Vekilimiz Avusturyalıların salona astıkları münasebetsiz bir halıyı çıkarttı

Cenevreden yazılıyor:

Cenevrede Milletler Cemiyetinin yeni sarayında manasız bir vaziyet yüzünden bir hâdise çıkmağa ramak kalmıştır. Vak'aya Avusturyanın mahalsiz ve gültünc bir hareketi sebep olmuştur.

Mesele şudur:

Milletler Cemiyeti bu içtimanı ilk defa olarak yeni sarayında yapmaktadır. Bu sarayda umumî içtimalar için büyük bir salon ve konsey içtiması için de ayrı bir ufak salon vardır. Milletler Cemiyetine aza olan her devlet bu sarayın bir odasını süslemeğe mecbur tutulmuştur. Konsey salonunun süslenmesi de Avusturyaya isabet etmiştir.

Salon süslendikten sonra konsey ilk defa olarak burada toplanmıştır. Konsey azasından bir kaç ile birlikte salona giren ve yüzünde hiç bir zaman tebesüm eksik olmayan Hariciye Vekilimiz salon kapısında birdenbire durmuş ve yüzünü ciddileştirmiştir. Çünkü konsey salonunun duvarına Avusturya hükümeti tarafından 1683 de Viyana önünde Türk ordusunun ric'ini gösteren büyük (Göbten) bir halı asılmıştı.

Bu göbtenin üzerinde lâtince «Türkler panik halinde kaçıyorlar» ibaresi de yazılı bulunuyordu. Hariciye Vekilimiz hemen Milletler Cemiyeti kâtipi umumisini görerek bu halının derhal salondan atılmasını, aksi takdirde Türk heyetinin ciddi bir karar vermek mecburiyetinde kalacağını söylemiştir.

Kâtipi umuminin emri üzerine bu göbten hemen konsey salonundan alınmış ve müessif bir hâdisenin bu suretle önü alınmıştır.

Bunlar arasında yüzbaşı Gürkanla, teğmen Saim Polatkanın bindikleri hayvanlar da vardır.

Dördüncü müsabakada ekibimiz ilk devrede ikinciliği, neticede dördüncülüğü kazanmağa muvaffak olmuştur.

Atatürk ve İsmet İnönünün İzmirde telgrafları

İzmir, 25 (A.A.) — Fuar'ın kapanışı münasebetile Büyük Önder Atatürk ile İsmet İnönü tarafından fuar komitesi başkanlığına şu telgraflar gelmiştir:

Dr. Behçet Uz
Şarbay ve Fuar Komitesi Reisi
İzmir

Arsiulusal İzmir fuarının kapanışı münasebetile bana gönderilen temiz duygulara teşekkür ederim.
K. Atatürk

Dr. Behçet Uz
Belediye Reisi
İzmir

İzmir fuarının kazandığı muvaffakiyeti tebrik ederim. Gelecek fuarın hazırlıklarına şimdiden başlamak ve sür'atle kararlaştırılacak bir plân takip etmek lâzımdır.

Başvekil: İsmet İnönü

İzmirde hava Taarruzlarına Karşı denemeler

Gündüz ve gece yapılan denemeler muvaffakiyetli neticeler verdi

İzmir, 25 (Hususi) — Tayyareler tarafından İzmir şehrine yapılan taarruz denemeleri ve alınan tedbirler, hakiki harp halinde bir şehrin alacağı müdafaa tertibatından farksız olmuştur.

Gündüz saat on on kala tayyare filoları Çakal dağı zirvelerinde çok yüksekten görününce, tehlike işareti verilmiştir, Kadife kalesinden atılan ve halkı, denemeye davet eden işaret topu üzerine İzmirdeki bütün vasıtalar durmuş, ve herkes beyannamede gösterilen şekilde müdafaa tertibatı almıştır.

Taarruz ânı olmuş ve muvaffakiyetli bir surette neticelenmiştir. İtfaiyenin yardım kolları ile Kızılay yardım kolları bu esnada gizli yerlerde tertibat almışlardır.

İtfaiyenin tarassut merkezlerinde heyecanlı vaziyetler olmuştur.

O sırada tayyareler, beyaz duman neşreden ve yangın bombalarını andıran bombalar savuruyorlardı. Bu bombaların düştüğü yerde itfaiye yangın söndürme tecrübeleri yapıyordu. Bu hareket 25 dakika sürmüştür.

Aynı dakika gece de tekrar edilmiş ve bu hareketler daha heyecanlı olmuştur.

Denemeler bittikten sonra, İzmir Valisi Fazlı Güleç gazetelere beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Gündüz ve gece denemeleri çok güzel olmuş ve iyi neticeler vermiştir. Şehir halkına gösterdikleri intizamdan dolayı vilâyet namına resmen teşekkür ederim.»

Fransız tayyare şirketinin bir teşebbüsü

Kaş, (Hususi) — Meis adasına uğramakta olan Fransız posta tayyaresinin Kaş kazasına da uğratılması için teşebbüslerde bulunulmuştur. Teşebbüsü yapan şirkettir. Kaş kazasının Bucağ ve Bayındır limanları, tayyare istasyonu olmağa çok müsaittir. Bu teşebbüsün sebebi Meis adasının kötü hava cereyanlarına maruz bulunması ve tayyarenin kolaylıkla barınmamasıdır.

Siyaset ALEMİNDE

- İspanya hâdiseleri Ve Avrupa
- İngiltere ve Akdeniz
- Almanya ve İtalya

Epey zamandanberi devam edip giden İspanyadaki dahillî harbin tesiri hiç beklenilmeyen sahalarda kendini göstermektedir. Yunanistandaki rejim değişikliği üzerinde müessir olduğu gibi, Romanyadaki kabine tebeddülü üzerinde de alâka uyandırmış ve bu kabinenin sağa kaçan bir mahiyet alması neticesini doğurmuştur. Çünkü İspanyadaki kanlı boğuşma, az çok sol cereyanların tesiri altında bulunan memleketlere, düşebilecekleri âkıbeti yakından tanıttırmak suretile, bir nevi kendilerini kendilerine getirme hizmetini görmüştür. Aynı vukuat Akdeniz müvazenesile alâkadâr olan bütün memleketlerin dikkat ve teyakkuzunu uyandırmıştır. Faşist İtalya ile Nasyonal Sosyalist Almanyanın Madrid hükümetine karşı duydukları antipatinin sebebi budur. Nitekim Sosyalist Fransa ile Komünist Rusyanın ve az çok Sosyalizme meyyal diğer devletlerin âsi İspanyol kuvvetleri muvacehesinde aldıkları hasmane durum da bundan ileri geliyor ve böylece, yalnız Avrupa değil, bütün dünya birbirinden ayrı iki zümre haline gelmiş bulunuyor.

İngiliz deniz kuvvetleri nazırı Sir

Samuel Hoare Akdenizde yaptığı tetkik seyahatinden İngiltereye döndü. Nazırın, yaptığı tetkikattan memnun olduğunu yazan gazeteler vardır. Fakat bu gazetelerin yazdıklarında mûbalâğa bulunmak gerektir. Çünkü:

Sir Samuel Hoare'un seyahati, mevcut vaziyeti gözden geçirmeye matuf bir ziyaret değildi. Akdenizde mevcut İngiliz deniz kuvvetlerinin mikdarını arttırmadan, gerek bu kuvvetlerin tesirini ziyadeleştirmek, gerek yeni deniz üsleri tesisine matuf bir hareketti. Aynı zamanda Mısır ve İngiltere arasında yapılan son itilâf mucibince İngilterenin İskenderiyede ancak sekiz sene müddetle kuvvet bulundurmak hakkı vardır. Bu sebeple Süveyş kanalının müdafaa tertibatında da değişiklik yapılması zaruridir. Kıbrıs adası bu işe en elverişli bir mevki olarak düşünülmektedir. Şu hale göre, Sir Samuel Hoare'un avdetinden sonra, İngilterenin Akdenizde yeni yeni müdafaa tertibatı almasını beklemek ve görmek pek tabii birşey olacaktır.

İdeoloji noktasından İtalya ile Almanya'nın bera-ber yürüdükleri -ne şahit bulunuyoruz. Fakat menfaa noktasından, arasıra, bu iki ideolojinin birbirleriyle musaraaya meyleder bir vaziyet aldıkları da gözden kaçmıyor. Arada mevcut anlaşma, daha ziyade İtalya tarafından bozulmuş istenilir gibidir. Nitekim son Nürenberg kongresi münasebetile söylenen nutukları tetkik eden maruf bir İtalyan gazetecisi, Corriere Della Sera gazetesinde vaziyeti gözden geçiriyor ve Almanyanın, iddia edildiği gibi Komünist tehlikesi tarafından tehdit olunmadığını, çünkü arada müşterek hudut bulunmadığını söylüyor ve:

«Almanya, diyor; iddiasında samimi değildir. O kendisine iptidai madde verecek saha arıyor ve gözüne Rusyayı kestirmiş bulunuyor.» — Selim RAGIP

Alman - İtalyan rekabeti!

iki ahbap çavuşlar *

Köpek efendisinin gazetesini ağzında taşıdı amma, dişlerine geçirdiğini geri vermedi.

Avusturyada mali kontrol kalkıyor

Cenevre 25 (Hususi) — Milletler Cemiyeti yeti konseyi Avusturyada finansal kontrol nihayet veren bir karar sureti kabul etmiştir. Bu karar suretinde Milletler Cemiyeti delegesinin teşirini evvelden itibaren geri alınmasına karar verilmektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

Belediyenin yeni Levazım müdürü

Ünye kaymakamlığına tayin edilen Mahmudhan açılan Belediye Levazım Müdürlüğüne Erzurum Hususi İdare Müdürü Emin Zeki Coşkun tayin edilmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

Yeni belediye levazım müdürü Emin Zeki Coşkun

Eskiden emniyeti umumiye şube ve levazım müdürlüklerini yapmış olan yeni Levazım Müdürü bulunduğu bütün yerlerde takdir ve sevgi kazanmış bir idare amiridir. Bütün İstanbul Vilayeti hudutlarına dahil vilayet ve belediye levazım işlerini ihtiva ettiği için pek mühim ve o nisbette güç olan yeni vazifesinde de muvaffak olacağına şüphe yoktur.

Karanlıktan gelen bir kurşun

Gece evine giden bir amele yaralandı

Vefa lisesi civarında Mektep sokaklarında oturan ve Karamüsel mensucat fabrikasında çalışan Mahmud oğlu Hızır gece saat dokuzda evine giderken 10 metre mesafeden üzerine üç el silah atılmış ve Hızır bacağında yaralanmıştır.

Hızır bir düşmanı olmadığını söylemektedir.

Tabancayı kimin attığı anlaşılmamıştır.

Şehitliklere sahip çıktı

Edirnekapıdaki şehitliğe dört kişi tasarruf iddiasında bulunmuştur. Belediye bu iddiayı reddetmiş ve hâdise mahkemeye aksetmiş ve mahkeme de mahallinde keşif yapılmasına karar vermiştir. Bir ehli vakıf tarafından üç gündüze kadar keşif dün bitirilmiş ve rapor hazırlanmaya başlanmıştır.

Muamele vergisi toplantıları

Dün Ticaret ve Sanayi Odasında tıbbî eczalar esnafı ile mobilyacılar muamele vergisi hakkında görüşmek üzere bir toplantı yapılmıştır. Tıbbî ecza satanlar muamele vergisinin doğrudan doğruya gümrüklerden alınmasını istemektedirler.

Pazartesi ve salı günü şimdiye kadar toplanmayan sanayiciler toplanacak ve toplantı sona ermiş bulunacaktır.

İtalyaya afyon gönderecekler

İtalya memleketimizden külliyetli miktarda afyon alacaktır.

İhracat takas yolile yapılacaktır.

Bu hususta müzakerelere başlanmıştır.

TAKVİM

EYLÜL											
Rumî sene 1852				26				Arabî sene 1355			
Eylül 13				Resmî sene 1936				Hızır 144			
CUMARTESİ											
SABAH						İMSAK					
S.	D.	Recep 9				S.	D.				
11	48					10	08				
5	51					4	11				
Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
6	02	9	26	12	—	1	31				
E.	12	05	15	28	18	02	19	35			

Limanla Belediye arasında ihtilâf

Galatada açılacak meydan şehir plânına uymuyormuş

Liman İdaresinin Galatada Merkez Rıhtım hanının önünde yaptıracağı meydanlık için belediye ile aralarında şehir plânı bakımı yüzünden bir ihtilâf çıkmıştır.

Bu ihtilâfın halli için belediye ile liman memurlarından müteşekkil bir hey'et seçilmiştir. Mütehasis Prost da bu hey'ete iltihak ederek bugün mahallinde tetkikat yapacaklardır.

Galata rıhtımı

Liman İdaresi Galata Rıhtımının tamirinde çökmüş olan kısmın bir buçuk metre kadar yükseltilmesine lüzum görmüştür.

Bu kısım Karaköyden Antrepolara kadardır. Bu hususta proje hazırlanmış ve Vekâlet te bunu tasdik ederek lüzumlu tahsisatı Liman İdaresinin emrine vermiştir.

Liman İdaresi bunun üzerine belediyeye müracaat etmiş ve rıhtım boyunu takip eden caddenin rıhtımla beraber bir buçuk metre yükseltilmesini istemiştir.

Belediyenin bu sene yol yaptırmak için parası olmadığından bu sene caddeyi yükseltmeyeceğini ileri sürmüştür. Fakat Liman İdaresi caddenin behemehal rıhtım boyunda yükseltilmesini ısrarla istemekte olduğundan belediye ile aralarında bu yüzden de bir ihtilâf çıkmıştır. Bu ihtilâf da gene bu hey'et tarafından halledilecektir.

Cenaze işleri

Belediye hazırlıklarını tamamladı, yakında işe başlanacak

Belediyede cenaze tekfin, tedfin ve techiz işini tetkik etmekte olan komisyon çalışmalarını ikmal ederek raporu riyasete vermiştir.

Eminönü, Beyoğlu, Fatih, Üsküdar ve Kadıköy cihetlerinde yapılması tekrâr eden gasilhanelerin projeleri de ikmal edilmiş ve Sıhhat Müdürlüğü tarafından tetkik edilerek belediyeye iade edilmiştir. Bu binaların inşalarına pek yakında başlanacaktır. Bu binaların ikmalinden evvel belediye cenaze techiz, tedfin ve tekfin işine başlayacaktır. Şimdilik yeni binaların ikmaline kadar gasilhane olarak da bazı hastanelerin ölü yıkama mahalleri ile bu işe müsait bazı binalar belediye tarafından kiralanarak ufak tefek tadilat yapılmak suretile kullanılacaktır.

Tünelde dün sabahki inkıta

Dün sabah saat 8,15 te tünelle arabaların biri Beyoğlu cihetine vardığı zaman makinistin şiddetli bir manevrası yüzünden emniyet frenlerinin bozulması üzerine tünelle servisi bir saat durmuştur. Filhakika, pek kuvvetli ve müessir bir tarzda işlediği bir defa daha sabit olan bu frenlerin çözülebilmeleri için oldukça uzun bir zamana ihtiyaç hasıl olmuştur.

Liman vasıtaları çoğaltılıyor

Bir kısım tüccarlar liman vasıtalarının azlığından dolayı mallarının vapurlara zamanile yüklenemediği hakkında şikâyetle bulunmuşlardır.

Dün Türkofisle Liman İdaresi bu hususta temasa geçmişlerdir. Neticede Liman İdaresinin 3 romörkörle elli mavna yaptırması kararlaştırılmış ve bu vesait derhal sipariş edilmiştir.

Bunlar yapıncaya kadar da Liman İdaresi tarafından hususi vasıtalar kiralanacak ve bu suretle limandaki vesait buhranının önüne geçilecektir.

Yeni Ağır Ceza Reisi

Yeni ağır ceza reisi Refik

Ağırceza mahkemesi Reisliğine tayin edilen dokuzuncu ihtisas hâkimi Refik dün den itibaren yeni vazifesine başlamıştır.

Refik hükümlerinin isabetile tanınmış, bilhassa ihtisas mahkemesinin başında bulunduğu zamanlardaki muvaffakiyetlerle fevkalâde temayüz etmiş kıymetli hâkimlerimizdendir. Şimdiye kadar devam eden muvaffakiyetlerinin ağır ceza mahkemesinde de devam edeceğine şüphe yoktur.

İşlerinden çıkarılan amele

Sanayi Müfettişliği yeniden tahkikata başladı

Son zamanlarda ameleler Sanayi Müfettişliğine sık, sık müracaat ederek çalıştıkları fabrikalardan hiç bir kabahteri olmadığı halde işlerine nihayet verildiğini bildirmektedirler.

Bundan bir müddet evvel de gene Sanayi Müfettişliğine bu yolda bir çok müracaat olduğundan, Sanayi Müfettişliği sıkı bir tahkikat lüzumunu hissetmiş ve fabrikalarla da temasa geçerek bu işin mahiyeti hakkında izahat almıştır.

Belediye evleri boyanacak

Şehir plânı hazırlandıktan sonra İstanbulda binalar da aynı renge boyanacaktır. Fakat bir kısım alâkadarlar boyaların renklerin semtlere, işiğe ve sokakların vaziyetine göre değişmesi icap edeceğini ileri sürmüşlerdir. Bu cihet ayrıca tetkik edilmektedir. Tetkikat bittikten sonra tatbikat için plânın hazırlanması beklenecektir.

Halkevlerini teftiş

İstanbul Sayıtlarından bir hey'et dün saat 18 de Eminönü Halkevine giderek evin yıllık çalışması üzerinde kol başkanlarından izahat almışlardır.

Halkevi idare hey'eti de dün fevkalâde bir toplantı yapmıştır. Sayıtlar toplantıda bulunan âzalarla ayrı ayrı görüşmüşlerdir.

Teftişlere Beyoğlu, Şehremini, Beşiktaş, ve Kadıköy Halkevleri de tâbi tutulacaktır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda : (Şeref). Alemdarda : (E-sad). Bakırköyünde : (İstapan). Beyazıtta : (Asador Vahram). Eminönünde : (Beşir Kemal Cevad). Fenerde : (Hüsameddin). Karagümrükte : (Kemal). Küçükpazarda : (Necati). Samatyada : (Teofilos). Şehremininde : (A. Hamdi). Şehzadebaşında : (Hamdi).

Beyoğlu cihetindekiler: Galatada : (Hüseyin Hüsnü). Hasköyde : (Barbut). Kasımpaşada : (Vasıf). Merkez nahiyyede : (Della Moda, Kinyoli). Şişlide : (Nargileciyan). Taksimde : (Limonciyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada : (Merkez). Heybelde : (Yusufoğlu). Kadıköy Müvakkithanede : (Sadık). Kadıköy Söğütöğüşmede : (Osman Hulûsi). Üsküdar İmrahorda : (İmrahor).

MELEK

Sinemasında

«AŞK HÜZÜNLERİ» — «KADIN ASLA UNUTMAZ» filimleri gibi HATIRASINI Hiçbir VAKİT UNUTAMIYACAĞINIZ

BİR ŞAHESER GÖSTERİLİYOR.

KIRIK RÜYA

GARY COOPER
ANN HARDING

Saat 1 de tenzilâtı talebe matinesi

Fransız Tiyatrosu

Bu akşam suvare saat 21 de
Yarın matine saat 18 de suvare 21 de

TAMARABEK

Revüsünün veda müsameresi

Tamamile yeni numaralar. Paris için hazırlanan programlar.
Fiyatlar : 75 - 50 - 25 kuruş, localar 2 ve 3 lira

Memleket ağaçlandırılacak

Her sene her vatandaş bir ağaç dikmeğe mecbur tutulacak

Memleketi ağaçlandırma, ve ağaçları koruma işine daha fazla ehemmiyet ve hız verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu hususta yeni bir lâyiha hazırlanacaktır. Bu lâyiha her vatandaş, her sene bir ağaç yetiştirmeğe mecbur kılmak gayesini güdecektir.

Halkı odun yerine kömür kullanmaya teşvik etmek maksadile, çok yakında büyük bir sergi kurulacağı bildirilmektedir.

«Kömür sergisi» adını taşıyacak olan bu meşherde, bütün kömür çeşitleri, ve kömür yakan bütün âletler bulundurulacaktır.

Bu serginin, maksadı temin edilecek mükemmeliyette olabilmesi için, hiç bir zahmetten ve hiç bir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

Kömür sergisi, el işleri sergisinin kapanışından sonra, ve Ankarada açılacaktır.

Yukarıda bahsi geçen kanun lâyihasında ağaç yetiştirecekleri teşvik edici bir madde de vardır.

Bu maddeye göre, fazla ve iyi ağaç yetiştirecek olan kimseler, nakten mükâfatlandırılacaklardır.

Yedi otobüs seyriseferden menedildi

Dün Keresteciler - Eyüp arasında işleyen on altı otobüsün birdenbire fennî muayenesi yapılmıştır.

Bu otobüslerden dokuzunun frenleri bozuk olduğunu seyrisefer mühendisleri tesbit etmiş ve plâkaları sökülererek seyriseferden menedilmişlerdir.

Askerliğe davet

33. Tım. As. D. Bşk.den: Teğrin/936 celbinde bir buçuk seneliklerden 316: 327: İki seneliklerden 316: 330. Jandarma ve Denizden 316: 331 doğumlardan bakaya kalmış ve suveri saire ile hiç askerlik yapmamış olanların mensup oldukları Üsküdar, Kadıköy, Beykoz, Kartal, Adalar ve Şile şubelerine müracaat etmeleri ilân olunur.

Yeni Neşriyat

Kral Edvard VIII Albümü — Bu ay içinde Türkiyenin ve Büyük Şef Atatürkün kıymetli misafiri olan İngiliz Kralı S. M. Edvard VIII in burada geçirdiği günlere ait zengin fotoğraf hatıraları «Yedigün» müessesesi tarafından tertip olunan çok nefis bir albüm içinde toplanmıştır. Okuyucular, yüksek tarihi kıymeti bulunan bu ziyarette ait fotoğrafları, koleksiyonları arasında toplu olarak bulundurmak fırsatını bu suretle elde etmiş oluyorlar. 25 kuruş gibi çok ucuza bir fiat konmuş olan bu albüm mahdut miktarda basıldığı için hemen şimdiden tedarik ediniz.

Türk Edebiyat Tarihi Hulâsası — Vefa Lisesi Edebiyat Öğretmeni Murad Uraz, lise edebiyat kitaplarını muhtelif kitablara taksim edilmiş bulunduğunu gözönünde tutarak Liselerin her üç sınıfı ve Bakalorya imtihanları için lüzumlu bir Edebiyat Kitabı çıkardı. Kitapta Güneş-Dil teorisine de bir bahs ilâve edilmiştir.

Dördüncü Balkan tıp haftası

Şehrimizde hazırlıklara başlandı. Balkanlı doktorlar yakında gelecekler

Dördüncü Balkan Tıp Haftası bu yıl İstanbulda yapılacaktır. Hafta içinde yapılacak kongre ve konferanslar için Yıldız sarayının kongreler dairesi tahsis edilmiştir. Balkan Tıp Haftası 7 teşrinievvelde saat 10,30 da Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Refik Saydam tarafından açılacaktır.

O gün saat 15,30 da bir toplantı daha yapılacaktır. Konferans ertesi günü saat 10,30 da ikinci, 16,30 da üçüncü, 9 teşrinievvelde 10,30 da dördüncü, 10 teşrinievvel 10,30 da da beşinci toplantısını yapacaktır.

Balkan Hekimler Birliği Türk Komitesi, konferanslar ve hafta arasındaki içtimalarda yapılacak tebliğlerin listesini hazırlamaktadır.

Muhtelif Balkan devletlerini temsil edecek tıp heyetleri ile şahsen iştirak edecek doktorlar yakında şehrimize geleceklerdir.

Bir hırsız mahkûm oldu

İstiklâl caddesinde bundan bir müddet evvel Kostinin dükkânına kilidi kırmak suretile girerek 250 lira kıymetinde 3 top kumaşını çalan Talât 3 sene hapse ve o kadar emniyeti umumiye nezareti altında kalmağa mahkûm edilmiştir.

Kadıköy Halkevinde lisan dersleri

Kadıköy Halkeviden : Fransızca, İngilizce, Almanca, İtalyanca, ve Rusca kursları geçen sene olduğu gibi bu sene de 15/İktisrin/936 tarihinde açılacağından devam etmek isteyenlerin idareye müracaatları.

Bir kayıp aranıyor

Resmini dercettiğimiz Türk zabiti,

Balkan harbinde Üsküpte hizmet ediyormuş. İsmi malûm olmamakla beraber İzmirde evli ve iki çocuk sahibi olduğu biliniyor. Şimdi, Politika gazetesinin Berana muhabiri ve orada mektep müallimi M. Lubomir İvezić, gerek kendisini ve gerek çoluk çocuğunu aramaktadır. M. İvezić gazetemize vâki müracaatında meslehinin gayet mühim olduğunu ve bu zat veya ailesi hakkında az çok malûmat verecek kimselere minnettar kalacağını bildirmektedir.

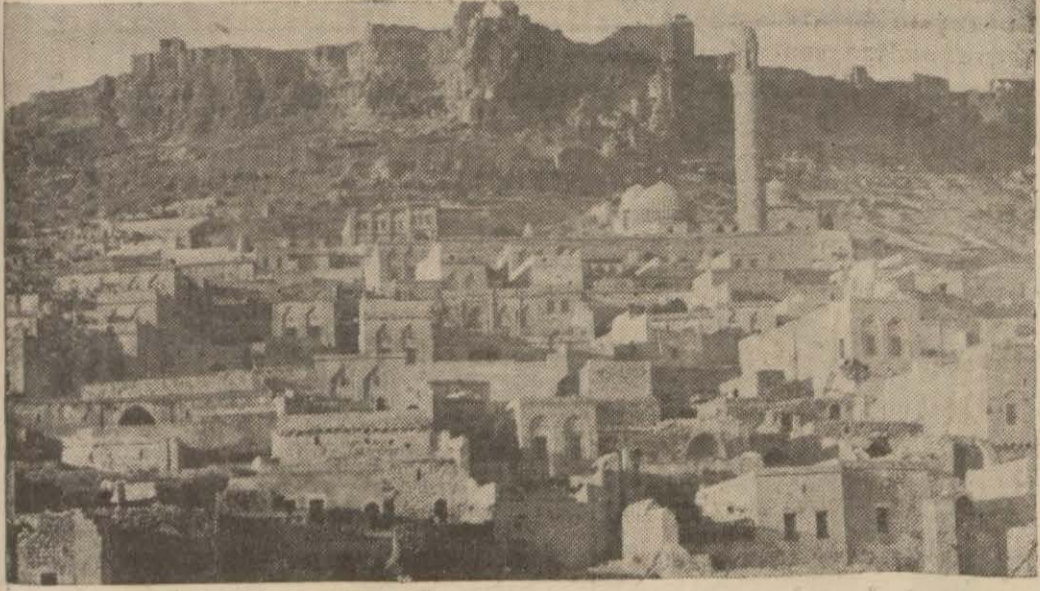
Müessif bir kayıp

İzmirin çok tanınmış ve sevilmiş büyük bütün tüccarlarından Şeker zade Sabri, kısa bir hastalıktan sonra ebediyete intikal etmiştir. Cenazesi İzmirde nakledilerek orada defnolunacaktır. Merhum, büyük enerjisi, kuvvetli şahsi teşebbüsleri, yorulmak bilmez çalışması ile iktisat âlemimizde yüksek bir mevki tutmuştu. Vefatı, İzmir piyasası için ciddi bir kayıptır. Merhuma Tanrının gufranını diler, keder görmüş ailesini teessürle taziyeye eyeriz.

MEMLEKET HABERLERİ

Mardin imar ediliyor

Büyük bir fidanlık tesis edildi, parklar yaptırılıyor, şehre su da getirilecek ve bütün ihtiyaçlar karşılanacak. Aynı çalışma Dirikde de yapılıyor

Mardinin görünüşü

Mardin (Hususi) — Mardin günden güne inkişaf eden vilâyetlerimizden biridir. Vali Fehmi şehrin bayındırlığına büyük ehemmiyet vermektedir.

Yol ve bayındırlık işleri için bir program yapılmıştır. Şehrin caddeleri genişletilmektedir. Halkın istirahatı ve medeni bir şekilde vakit geçirmeleri için şehrin muhtelif yerlerinde, parklar vücuda getirilmiştir.

Şehre uzak bulunan eski park yeri mükemmel bir nümune fidanlığı haline getirilmiştir. Burada yetiştirilecek fidanlar halka meccanen dağıtılmak suretile şehrin ağaçlandırılmasına çalışılacaktır. Ziraat idaresi bu fidanlıkta elli bine yakın ağaç yetiştirmişdir. Bu sene, şehrin en güzel bir yerinde otuz beş bin lira sarf ile bir Halkevi binası yapılacaktır. Binanın temeli kazılmış, bir çok malzemesi ihzar edilmiştir. Bu binanın plâni, umumî müfettişlik nafia müşaviri Abdullah tarafından yapılmıştır. İlbahara kadar binanın tamamen ikmal edileceği tahmin edilmektedir. Vilâyetin sıhhi durumu üzerinde de çok ciddi çalışmaktadır.

Şehirde on yataklı bir trahom dispanserî vücuda getirilmiştir. Dispanser'e tayin edilen başhekim Fazıl vâzifesi başına gelmiştir. Fakat dispanser için henüz ihtiyaca elverişli bir binanın tedarik edilmemiştir. Bu hususta çalışılıyor.

Belediye ve Halkevi faaliyetleri de iyidir. Belediye Mardine bol ve güzel bir su getirmek tasavvurundadır. Mardinin hakikaten çok büyük ve hayatî bir ihtiyacı olan su işi de hal-

Kastamonudaki zelzele

Kastamonu (Hususi) — Bir kaç gün evvelki zelzelede şehirde binaca zarar yoksa da, çay boyundaki bir binanın betonarme duvarı çatlamış ve iki katlı bulunan dışçı Osmanın betonarme pencereleri ve duvarlarının tavaneları hafifçe çatlamıştır. Yeni ovalı pazarı yapılan taş, karanlık bedestanın tuğla kemerleri, duvarları çatlamış, tuğlalar düşmüştür.

Kenar mahallelerden ayıcılar ve deveçiler evlerinin bazı duvarları çatlayıp göçmüştür.

Almanya'ya burçak sattık

Kaş (Hususi) — Almanya'ya külliyyetli miktarda burçak gönderilmiştir. Diğer Avrupa memleketlerine de ihracat yapılmaktadır.

Siz ne Dersiniz?

Hayrebolu da soğan tarttırmak mümkün değilmiş!

Alpulu da oturan R. Ergin bize garip bir haber verdi. Diyor ki: «Panayır dolayısıyla Hayreboluya gitmişim. 10 çuval soğan aldım, tartılması lâzımdı. Bir kantar buldum, fakat tam işe başlayacağımız sırada bir belediye memuru:

— «Soğanın belediye kantarı ile tartılmamasının cezası müstelzim olacaktır» söyledi.

Belediyeye gittim, o zaman da hayretle öğrendim ki belediyenin kantarı yoktur. Mecbur oldum, soğanları Alpulluya getirerek burada tarttırdım, ve sonra öğrendim ki aynı günde, aynı yerde diğer vatandaşlarım da aynı müşkülâtla karşılaşmışlardır.»

Belediye kantarından başka kantarla tartı yapmanın yasak olduğu bir yerde belediye kantarının bulunmaması, bulunmadığına da belediye memurunun çabı bilinmemesi bize inanılmaz kadar garip geldi, bu işte mutlaka bir yanlışlık olacak, diye düşündük, bilmeyiz;

Siz ne dersiniz?

Tarsus belediyesi çalışıyor

Tarsus (Hususi) — Türkiye'de ilk olarak elektrikten istifade eden yer Tarsustur. Büyük bir hüsnü talih eseri geçmiş olanların her biri kasabada birer hayırlı eser bırakmışlardır. Eski belediye reisi merhum Hakkı da makamdan itibaren çok güzel bir cadde açtırmıştır. Kasabada bir fidanlık bir de park tesis edilmiştir. Belediye reisi Muvaaffak kasabanın imarı için çok çalışmaktadır. Şimdi de fennî su tesisatı yapılmaktadır.

Yakında ikmal edilecek memlekete bol ve temiz suya kavuşacaktır.

180 bin dönümlük Aynas bataklığı kurutulmuştur. Bu arazi muhacirlere tevzi edilmiş, burada yeni göçmen köyleri tesis olunmuştur. Tesis edilen kitap sarayında 1700 ciltten fazla kitap vardır. Halkın okuma merakı fazladır. Kitapsaray her gün yüzlerce okuyucu ile dolmaktadır.

Oldukça işlek bir kasaba olan Nemruna giden yolun tamiri için vilâyet bütçesine tahsisat konulmuştur.

İngiliz Kolombiyası garp okulu şubesi Türkiye Kızılay gençlik teşkilâtının hediyesini derin bir zevkle kabul ettiğini, bildirir. Türkiye'nin memleketimize uzaklığı dolayısıyla şimdiye kadar kültürel münasebetler ilerleyememişti. İlk defa olarak yeni Türkiyeden selâmlar ve sevgiler getiren albümü-nüz, Türkiye'yi yakından tanıyanları bile hayran bırakacak kadar kıymetli bir eser halinde muhafaza edilecektir.

Bütün milletler gençlikleri kardeşlik ve arkadaşlık bağlarıyla birbirine bağlanırken asil Türk gençliğinin bu yolda attığı adımı daima zevkle hatırlıyacağımızdan emin olunuz. Albümü-nüz ilk sahifesinden sonuna kadar ince bir zevkle hazırlanmış; renk tenazuruna ciddi bir ehemmiyet verilmiştir. Milliyetçi Türk çocuklarının albüm sahifelerine resmettikleri Türk ricelinin canlı ve manalı resimleri, maruf Türk şehirlerinin güzelliği, bilhassa zevkle tetkik edilmiştir.

Tarihi tabiiyen resme kadar en küçük noktaları bile ihmal etmeyen Buca orta mektebindeki Kızılay gençlik derneğini hâlisane tebrik eder ve Kanada Kızılay gençliğinin selâmlarını kendilerine bildirmekle gurur duyuyorum. Bu albüm, milli Kanada sergisinde Türk bayrağıyla birlikte bir Kanadada - Türkiye dostluk nişanesi olarak teşhir edilecektir.»

Karamanda biçki yurdu sergisi

Karaman (Hususi) — Biçki Yurdu bir sergi açmıştır. Sergide kızlarımızın işledikleri işler teşhir edilmiş, kızlarımızın ince zevki herkesin takdirini kazanmıştır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

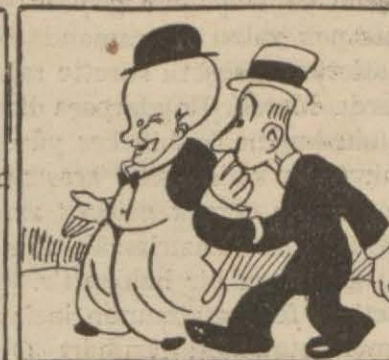
— İşin içinden bir türlü çıkamıyorum, Hasan Bey!

— İki azılı pars kavga ya tutuşmuşlar...

— Birbirlerini yemişler... Ve nihayet ortada şa de kuyrukları kalmış!

Hasan Bey — Ne o? Saptın mı, yoksa İspanyanın âkabetini mi düşünüyorsun?

937 İzmir panayırının hazırlıkları başladı

Panayır sahasında bu yıl yeni tesisat yapılacak, Çeşmede, Yamanlarda, Kozakta yeni oteller ve gazinolar inşa edilecek

Bu seneki pana yırardan bir görünüş

İzmir 25 (Hususi muhabirimiz - den) — 936 yılı fuarının kapıları kapanırken 937 fuarı için hamleli ve metotlu bir çalışma başlamış bulunuyor. Başvekil İnönü İzmir fuarının noksanları üzerinde dururken 937 fuarının hem milli bir toplantı yeri, hem de beynelmilel bir pazar olmasına işaret etmişlerdir.

Daha şimdiden Türkofis ve İzmir belediyesi şehrimizdeki ecnebi devletler konsolosluklarıyla temaslar yapmağa başlamıştır. Gelecek yıl, 936 fuarına resmen iştirak eden devletlerden başka Yugoslavya, Romanya, Çekoslovakya, Almanya, Fransa ve Polonyanın fuarımıza iştirak edecekleri kuvvetle ümit edilmektedir. Dost İranın da geniş mikyasta iştirakine intizar edilmektedir.

Türkofis merkezi, beynelmilel İzmir fuarı için bir nizamname hazırlamağa başlamıştır. Bu nizamnamede fuarın açılma, kapanma, iştirak, dahilî kayıtlar, gümrük ve döviz meseleleri tam-

Kanada sergisinde Türk albümü

İzmir Kızılay gençlik derneği Amerikadaki aynı teşekkül gençlerine bir albüm hediye etti

İzmir 25 (Hususi muhabirimiz - den) — Kanada Kızılaç ile Kızılay gençlik teşkilâtı arasında kültürel münasebetlere ve albüm mübadelesine başlanmıştır. Kanada Kızılaç gençliğinin Türkiye Kızılay gençlik teşkilâtına gönderdiği kıymetli bir albüme, Kızılay gençlik teşkilâtının Buca orta mektebindeki (B. 4) derneği bir albüm göndererek mukabelede bulunmuştur.

Bugün Kanada Kızılaç reisi imzasıyla Buca orta mektebindeki (B. 4) derneğine bir mektupta deniliyor ki:

«İngiliz Kolombiyası garp okulu şubesi Türkiye Kızılay gençlik teşkilâtının hediyesini derin bir zevkle kabul ettiğini, bildirir. Türkiye'nin memleketimize uzaklığı dolayısıyla şimdiye kadar kültürel münasebetler ilerleyememişti. İlk defa olarak yeni Türkiyeden selâmlar ve sevgiler getiren albümü-nüz, Türkiye'yi yakından tanıyanları bile hayran bırakacak kadar kıymetli bir eser halinde muhafaza edilecektir.

Bütün milletler gençlikleri kardeşlik ve arkadaşlık bağlarıyla birbirine bağlanırken asil Türk gençliğinin bu yolda attığı adımı daima zevkle hatırlıyacağımızdan emin olunuz. Albümü-nüz ilk sahifesinden sonuna kadar ince bir zevkle hazırlanmış; renk tenazuruna ciddi bir ehemmiyet verilmiştir. Milliyetçi Türk çocuklarının albüm sahifelerine resmettikleri Türk ricelinin canlı ve manalı resimleri, maruf Türk şehirlerinin güzelliği, bilhassa zevkle tetkik edilmiştir.

Tarihi tabiiyen resme kadar en küçük noktaları bile ihmal etmeyen Buca orta mektebindeki Kızılay gençlik derneğini hâlisane tebrik eder ve Kanada Kızılay gençliğinin selâmlarını kendilerine bildirmekle gurur duyuyorum. Bu albüm, milli Kanada sergisinde Türk bayrağıyla birlikte bir Kanadada - Türkiye dostluk nişanesi olarak teşhir edilecektir.»

men sayılmış ve halledilmiş olacaktır.

Bu yıl fuara iştirak eden ecnebi ekspozanlardan ekserisi gümrük meselesi üzerinde ciddi surette durmuşlardır. Şunu çok açık olarak ifade etmişlerdir ki Türkiye gümrüklerindeki ağır ve müşkül kayıtlar dünyanın hiç bir memleketinde yoktur, hiç bir gümrük bu kadar ağır şartları taşımamaktadır. Fuarı görmek üzere Türkiye hudutlarına dahil olanlar, bir turistin zevkini kaçırarak kadar sıkı bir muayeneye tâbi tutulmaktadır. Bu şartlar içinde Türkiye'yi bir defa ziyaret eden bir turist ikinci bir defa gelmesi pek te mümkün değildir. Turistin bir kaçakçı olmadığı, sırf gezmek ve görmek arzusuyla geldiği için muayene şeklinin bu sıklığına musamaha ile karşılama değilini açıkça ifade edenlerin sözlerinde hakiki kıssımlar üzerinde tetkikler yapılacaktır.

İzmir fuarının daha müsbet neticelei vermesi için bu yıl şehir yolları, gazino ve otellerle sıkı sıkı meşgul olunması için tertibat alınmıştır. Çeşmede, Yamanlar dağında ve Kozakta birer otel ve gazino yapılması için İktisat Vekâleti belediye ile temaslar yaparak bir proje hazırlayacaklardır. Bu yıl Kültürparktaki paraşüt kulesi, Atatürk müzesi, sıhhat müzesi ve kütüphane de tamamlanacaktır.

Fuarın kapanışını münasebetile fuar komitesi tarafından ekspozanlara 300 kişilik bir ziyafet verilmiş ve ekspozanların temennileri tesbit edilmiştir.

Hâdiseler Karşısında İstanbul, Beyoğlu

İstanbuldan bir tramvaya bindim, Beyoğluna gittim. Peradan bir tram aldım, İstanbul döndüm. Gördüklerimi, duyduklarımı yazayım:

Mahmutpaşada satılan yün yelekleri, Beyoğlunda yün jile diye herkese yutturuyorlar.

Komşumun karısına rastladım; biz İstanbulda ona:

— Bayan!
Derdik, meğer Beyoğlunda adı başka imiş:

— Madam!
Diyorlar.

Arkadaşım, yanındaki kadını İstanbulda bana:

— Dayı zadem!
Diye tanıtmıştı. Meğer dayı zadesi değilmiş, Beyoğlunda tekrar ta nıtı:

— Kuzinim!
Dedi.

İstanbuldaki Ayşe, İstanbuldaki Fatma, İstanbuldaki Leylâ Beyoğluna çıkınca:

İşi, Fifi, Lili olmuşlar.

Beyoğlunun yıkanmak âdeti yokmuş, banyo alırlarmış.

Altı aylık ondüle modası yalnız İstanbul tarafında varmış:

Beyoğlunda kadınlar permanant yaptırılmamış.

Filânca ile İstanbulda aziz dostluk, Beyoğluna çıkar çıkmaz monşer ami oluverdik. İMSET

Atletizmi yükseltmek için iki çare var!

Evvelâ genç yetişenleri kavurmamak için onları büyüklerle yarıştırmamak sonra da ecnebi temaslarını arttırmak, sporu mekteplere sokmak lâzımdır

Yazan: Selim Tezcan

Berlin olimpiyatlarının akıllara hayret verici azameti ve gözler kamaştırıcı dereceleri karşısında bütün milletler memleketlerinde herşeyden evvel atletizmi yükseltmek çarelerine başvurdular. Çünkü anladılar ki bütün sporun temeli atletizmdir. Bir futbolcu sür'atini arttırmak, bir yüzücü adalelerini kıştan yaza hazırlamak, bir güreşçi nefesini çoğaltmak için velhâsl bütün sporcular yaptıkları spor şubelerinde muvaffak olabilmeleri için evvelbeevvel atletizm yapmaları ve ona çalışmaları lâzımdır. Bu da nasıl kabildir? Her memlekette olduğu gibi bizde de iki sınıf atlet vardır. Biri bu işe yeni başlamış; diğeri de bu işte oldukça pişmiş ve rekor peşinde koşmuş olan atletler...

Ben şimdiye kadar bizde gördüm ki bu iki sınıf atlet beraberce karışık olarak idman yapmakta, beraberce koşmaktadır. Bu hal ise atletizme yeni başlamış olan atleti bittabi (klâs farkı dolayısıyla) geride kalacağı için onu ümitsiz bırakmakta ve belki de atletizmi terkettirmektedir. Onun için herşeyden evvel atletleri iki kategoriye ayırmalı ve onları kendi aralarında yarıştırmak müsabaka yaptırılmalıdır. Bundan sonra ikinci kategori atletlere muayyen dereceler verilmeli, bu dereceyi yapan atlet birinci kategoriye geçirilmelidir.

O atlet te bu dereceleri yapayım diye çalışmalı, yoksa şampiyon ve rekortmen olacağı diye değil...

O atlet ki bu dereceyi yapmak için üç, dört sene uğraşacak, o dereceyi yapacak, birinci kategoriye geçecek, bir o kadar sene de birinci kategoride çalışıp iyi, hem de pek iyi bir atlet olacaktır. Çünkü sahaya alışmış bulacaktır.

Atletizmde ilerlemek, yüksek derece almak için ikinci şart ta herşeyde olduğu gibi ecnebi teması sıklaştırmaktır.

Futbolde, güreşte ve diğer sporlarda beynelmilel kuvvetimizi takviye, ancak gene beynelmilel temasların çokluğu ile mümkündür. Her hangi bir spor şubesinde ne kadar çok beynelmilel müsabaka yaparsak o spor şubemiz elemanlarının, bilgileri, tecrübeleri ve kıymetleri o derece artar ve itimadımız o derece çoğalır.

Atletizm de böyledir. Her sene adetleri çoğalan iyi atletlerimizi sık, sık yabancı şampiyonlarla müsabaka yaptırarak, onları kuvvetlendirmiş tecrübe ve kudretlerini arttırmış oluruz; dünyada sporda ileri gitmiş milletlerin takip ettikleri yegâne yol budur, bizde de bu yolda yürümek lâzımdır. Her

sporumuzun senelik beynelmilel bir müsabaka programı olmalıdır. Temaslarımızı evvelâ Balkanlardan başlamak, ondan sonra Avrupaya uzanmak lâzımdır. Olimpiyatlardan evvel naderen görülen beynelmilel spor kaynaşması olimpiyatlardan sonra durmuş denebilir. Önümüzdeki 1940 olimpiyatları var... Malûmdur ki Alman devlet reisi Hitler 1936 olimpiyatlarında şampiyon olan atletleri huzuruna kabul etmiş, ellerini sıkıp onları tebrik ettikten sonra kendilerine onbeşer gün mezuhiyet verilmesi için çalıştıkları yerlere emir verdiğini bildirmiş, sporcular yanından çıkarılarken, Hitler büyük bir ciddiyetle «Mezuniyetiniz biter, bitmez 1940 olimpiyatlarına hazırlanmaya başlayarak orada da muvaffak olmak için şimdiden çalışacaksınız» demmiştir.

Bütün dünyanın esas olarak kabul edip yürüdüğü yola artık katılmak zamanı gelmiştir. Şimdiye kadar geçen seneler gösterdi ki spor işlerimiz yazıp, çizip karalamakla kılımlı bile kıpırdatmıyor. Spor teşkilatımız, sporculara koşu atlama imkânını verecek (Basit idman sahalarını şuraya, buraya yapmalıdır. Nizamnamelerinde bir sürü esaslardan bahseden klüplerimizi idare edenler ellerindeki beş on genci bu sahalarda yetiştirmeye çalışmalıdır. Sporda muvaffak olmak istiyorsak işe mutlaka atletizmden başlamalıyız. Her kes bünyesi, kudreti ve istidadı dahilinde güç sporlara sahalarda çalışarak iyice olgunlaşarak hazırlanmalıdır. Spor mayasını pistten alan sporcular yapılacak beynelmilel müsabakalarda bizi mahcup etmeyecekleri gibi renklerimiz de, şerefimizde mutlaka bugün künden daha iyi temsil edeceklerine şüphe etmemeliyiz.

Atletizm için umumi bir hareket yapmaz ve bu gidişle de dumanın doğru çıkaracağımızı zannederek bir gün olimpiyat işlerinde seyriliktan ileri gidemeyeceğimizi daima hatırdan tutmak lâzımdır. Atletizm federasyonu son zamanlarda şehirler arası müsabakalar ter tip ederek istidatlı gençlerin tanınması yolunu tutmuştur. Bu atletizm işlerinde ileri doğru atılan bir adımdır. Memnuniyetle öğrendik ki atletizm federasyonu gelecek sene başında, bu işten anhyan kimseleri, Anadolunun muhtelif yerlerine gönderip müsabakalar yaptırarak, müstait gençleri bulup bunları o mntakanın atletizm işleriyle uğraştıracağını, bu kararı alkışlamamak kabil değil.

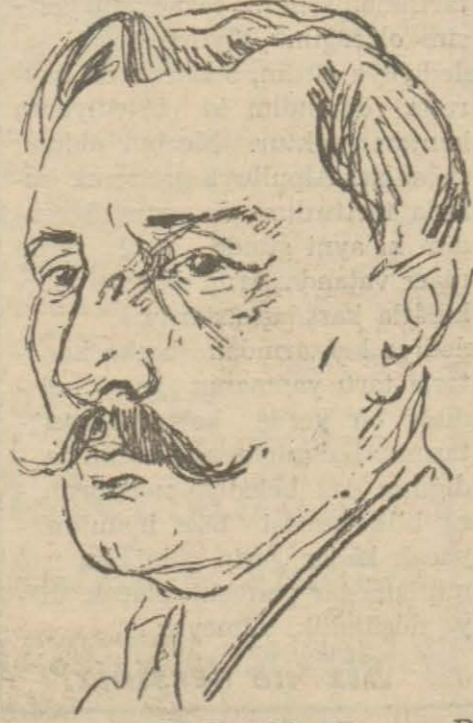
Bugün klüplerimizde en ziyade ehemmiyet verilen spor futboldur. Ne gariptir ki memleket haricinde hiç muvaf

GÜNÜN ADAMI

Franklen Buyyon

Franklen Büyüyon Türk efkârı umumiyesinde tanınmış bir adamdır. 1921 de Fransa namına Antakya ve İskenderun anlaşmasını imzalamıştır. Biz Franklen Buyyonun şahsiyetini Radikal Sosyalist fırkasının içinde görüyoruz.

Mukavelenin imzalandığı esnada, iktidar mevkîinde M. Poincare bulunuyordu. Poincare gibi muhafazakâr bir hükümet reisinin, Franklen Buyyon gibi radikal mebu'su bizimle müzakereye memur etmesi, M. Franklen Büyüyonun taşıdığı siyasi kanaatlerden ileri

gelmiştir. Çünkü Franklen Buyyon Poincare'nin millî blok hükûmetine taraf olduğu gibi ondan sonra da daima millî tesanüt ve temerküz politikalarına meyletmıştır.

Nitekim onun bu kanaati bir müddet evvel Radikal Sosyalist fırkasından ayrılmasını icap ettirmiş ve müstakil radikal partisini tesis etmiştir.

Franklen Büyüyon son intihabatta seçilememiştir. Alman düşmanlığı ile tanınmış bir şahsiyettir. Takriben 68 yaşlarındadır. Memleketimizi ziyareti esnasında belîğ bir hatip olduğunu da isbat etmiştir.

İktidar olmadığımız sporla gene futboldur.

Ne yazık ki klüplerimiz (Galatasaray hariç) atletizme lâyiki vehilele ehemmiyet vermiyorlar. İki sene evvel elliye geçen puvanı ile İstanbul atletizm birinciliğini eline alan Beşiktaş klübü, bugün, iki gün evvel yapılan İstanbul atletizm birinciliklerinde beş puvan alarak ancak beşinciliği muhafaza edebiliyor. Bu atletizm namına üzerinde durulacak bir meseledir.

Atletlerin, adalelerini kıştan yaza hazırlayacak olan kış idmanlarına da ayrıca ehemmiyet vermeleri lâzımdır. Geçen sene Beyoğlu Halkevinde açılan kış idmanlarına hep ikinci sınıf atletler gelir. Birinci sınıf atletler de arada, sırada bir uğrarlar, nihayet bir müsabaka günü yaklaşır, birinci sınıf atletler de çalışmak için çalıştıkları yerden izin isterler ve bazı da alamazlar. Çalışmadan müsabakaya girerler, bittabi muvaffak olamazlar. O zaman «Ne yapayım anform degildim, izin alamadım ki» derler. Bizde yumurta kapağa gelince çalışmak artık bir itiyat haline gelmiştir. Atletizmi memlekette yükseltmek için yapılması gerekli olan işlerden biri ve belki de birincisi bu işi mekteplere yaymak ve rekabet şekline döktürmektir. İki sene evvel Galatasaray, Haydarpaşa, Galasaray - İstanbul liseleri senelik spor bayramları yapıldı. Bir vesile ile gördüm ki Haydarpaşa lisesinden kendi aralarındaki şemselere yalnız 100 metre için otuz genç iştirak etti. O zaman daha çivilî papuçları yeni ayağına geçiren birçok gençler pek yakın bir zamanda birinci sınıf atletlere dehşetli surette rakip olmuşlardır. Meselâ Haydarpaşa lisesinin mevcudu bugün iki bin beş yüz yaşlaştırmakta, bu kadar genç arasına atletizmi sokmak demek gelecek zamanın şampiyonlarını hazırlamak demektir. Bu su götürmez bir hakikattir.

Atletizm federasyonunun kızlarımızı da ihmal etmemesi lâzımdır. Onların başına bu işle uğraşmış kıymetli öğretmen, Bayan Mübeccel geçip onları hazırlar ve onlar arasında müsabakalar tertip eder, bu işe müsait genç kızlarımız da yetiştirirse kız ve erkek atletler arasında rekabet başlar, bu rekabetten de hiç şüphesiz iyi neticeler elde edilir. Bizde her zaman kolay, kolay yapılan yüz metrenin 10,8 derecesini Alman kız atletlerinin yaptığı düşünülürse bu işin bizde de mümkün

Yugoslavya mektupları:

Köprü'nün bir yanı İtalya diğeri yanı Yugoslavya

Yugoslavlar Suşak limanını faal bir harekete getirmişler. Halbuki Fiyome limanı sinek avlıyor, Danonçiyö, burasını İtalyaya kazandırmış ama liman ölüme sürükleniyor

Yazan: E. Talu

Suşak'ta bir cadde

Bled'den ayrıldık ama, gözümüz, gönlümüz orada kaldı. Gerisin geriye Ljubljana ve Zagrebe doğru trenle geliyoruz. Her iki istasyonda, dostlarımız bizi karşılayıp uğurluyorlar.

Matbuat müdürlüğünün üzerimizden eksik olmayan himmeti buralardan havadissiz kalmıyalım diye bize ajansın en son bültenlerini yetiştirdi. Trenimiz yürürken, biz de birer köşede dünya haberlerini okumakla meşgulüz.

12 Eylül, cumartesi sabahı saat 7 de, Suşağa vardık. Burası, Adriyatik sa-

Suşak limanından bir görünüşü

hilinde, İtalyanın Yugoslavlarla zorla koparmış olduğu Fiume şehri in bir parçasıdır.

Hudut şehrin ortasından geçiyor. Vaziyet çok gariptir. İncecik bir derecin üzerine atılmış, bizim Kurbağalı dere köprüsünü andıran ve aynen o çapta bir köprü'nün yarısı İtalya, öbür yarısı Yugoslavyadır.

Hudut parmaklığının öte tarafında İtalyanlar durmuş, beriyanda, rıhtım üzerinde iki Yugoslav çocuğunun oynadıkları beştaş oyununu seyrediyorlar.

Arkadaşlarımızla bir kapının önüne geldik. Bizdeki eski zaman konaklarının arabalık kapılarını hatırlatan bu tahta kapının önünde Yugoslav ve İtalyan hudut muhafızları, aralarında bir karış mesafe ile dolaşp duruyorlar.

Bir şey nazarı dikkatimizi celbediyor. Suşak limanı yük doldurmak ve boşaltmakla meşgul gemi ve vapurlarla dolu. Fiume ise sinek avlıyor. Çünkü Suşağın Yugoslavyada hinterlandı var ama, Fiumenin yok. Şair Da-nunçiyö burasını İtalyaya kazandırmış ama, köksüz bir ağaç gibi, liman ölüme sürükleniyor. Bu, her halinden belli.

Suşak limanı başlıca kereste ihraç eder. Şehir mamurdur. Eski bir medeniyetin âbidelerini ve izlerini muhafaza ediyor. Dalmaçya sahillerinde seyrifainin mebbe noktası burasıdır. Onun için turizm faaliyeti pek ziyade.

Bölgenin iç tarafları çorak ve gayri münbit olduğundan denizcilikle uğraşanlardan gayri halkı fakirdir. Onun

in, buradan Amerikaya hicret etmiş olanların sayısı epeycecedir. Lâkin bu yolda gidenlerin ekserisi, Amerikada iyi çalışmışlar ve zengin olmuşlardır. Bugün, söylediklerine göre, Arjantin'in ne kadar seyrisefain şirketleri varsa, hepsi de Suşaklı bir Yugoslavın elindedir.

Suşakta, Balkanların ve hattâ orta Avrupanın en mütakâmil bir boisprese = tazyik görmüş ağaç fabrikası gezdik. Bundan başka, Balkanlarda kullanılan sigara kâğıtları da tekmiil Suşakta yapılmış. Burada bir vapur ve gemi inşaat tezgâhi ile bir de çeltik fabrikası vardır ki yüzlerce amele işgal eder.

Belediye 16,000,000 dinar sarfede rek, modern bir hastane vücuda getirmiş. Burada rüzgârın kırdığı bir cam yüzünden bizim Ahmet Emin Yalman bir kaza geçirdi ve kendisine teberrük panşiman yapıldı.

Suşak belediyesinin paraya tevakkuf eden bu kadar icraat yapabilmesi, li-man varidatının bir kısmının şehre terk edilmiş olmasındandır. İstanbul, İzmir, Mersin, Trabzon ve Antalya belediyelerinin kulakları çınlasın!

İçinde barındırdığı 46,000 nüfustan 40,000 i halis muhlis Yugoslav olan Fiumeye parmaklık ve kapı arkasından şöylece bir nazar atfettikten sonra Suşağın her tarafını gezdik.

Derken tepede bir kiliseye girdik. Bir de ne göreyim? Duvarlarda kâmil, fırtınalı deniz ve batar vaziyette vapurlar, gemiler tasvir eden bir alay tablo asılı.

— Bunlar nedir? diye sordum?

— Adriyatığın fırtınası yaman olur. Böyle bir fırtınaya tutulanlar, bu kiliseye birer tablo nezrederler, sağ ve salim kurtulurlarsa o zaman da gelip o tabloyu buraya asarlar!

Cevabını almaz mıyım? Bende hoşafın yağı kesildi. Çünkü ben - itiraf edeyim - gemiyi duvarda, suyu da bardakta görmesini sevenlerdenim. Denize kat'iyen yüzüm yoktur. Aksi olacak; her ne zaman da denizde sefer edecek olsam fırtınaya tutulurum. Halbuki o akşam, fırtınası bu derece meşhur olan Adriyatikte seyahate çıkacağız. Ben ne yapacağım?

Bir aralık, arkadaşlardan ayrılıp, Dubrovniğe kadar kara yolla gitmeyi düşündüm. Fakat bu yakışsız bir oyun bozanlık olacaktı. Kendi kendime:

— «Başa gelen çekilir!» ve «ii ile gelen düğün, bayram!» söz temsillerini tekrarlıya tekrarlıya bizi rıhtımda bekleyen (Yugoslavya) adındaki ufak fakat tertemiz, şık vapura, Evliya Çelebinin dediği gibi tevekkeltü alâallah girdim ve bana tahsis edilen kamarayı işgal ettim.

GÖNÜL İŞLERİ

Genç kızları Bekleyen Büyük tehlike

Ankaradan (L. L. K.) imzavile bir mektup aldım. Bunu yazan 20 yaşında bir delikanlı, tahsilini henüz bitirmemiş, bir sene daha okuyacak. Bana söylediği hülâsata şu:

— «Bir buçuk yıldanberi bir genç kızla konuşuyorum, tanıştığımız ailesi de biliyordu, hoş görüyordu. Fakat kız geçen gün ağlıyarak geldi:

— Artık bundan sonra konuşamayacağız, dedi. Ve ablasının me-nettiğini anlattı, sebebini sormuş, cevap alamamış.

Aradan bir kaç gün geçti, kız gene geldi ve bu defa da konulmuş olan memnuniyetin kaldırıldığını söyledi.

Gene sormuş, gene cevap alamamış.

Ben düşündüm, münasebetimizi duymıyan kalmadı, bu gidişle bir kızın kanına girmiş olacağım.»

★

Ben okuyucumu haklı ve doğru düşünmekte geç kalmış buluyorum. Kızın kanına girecek değildir, girmiştir. Ve kızın ablasının telâşi da ağılebi ihtimal lekenin kendisine de sıçraması endişesi olacaktır. Yalnız anlıyamadığım bir nokta var: Bu okuyucum benden ne bekliyor? Yapacağı hareket, kendisini bekleyen vazife meydanadır, bunun aksini mi söylüyeyim?

Genç kızlar, uzun müddet nişanlı durmayınız, hiç bir erkekle cemiyet toplantıları haricinde konuşmayınız, göze çarpmayınız, aksi halde gideceğiniz yolun sonu uçurumdur.

TEYZ

Şimdi, herkes kandillerde bile, simitleri sayı ile alıyor, halbuki eskiden...

“YAHU UYUMA BUGÜN KANDİL”

— Hey, hemşeri, diye sesleniyorlar, bunca hukukumuz var, çiğneyip geçmeğe sıklıkla musun?

Etrafıma bakındım. Simitçi fırından bir çırak fırladı. Bana işaret ediyor. O zaman bizim baba dostunu hatırladım. «Çiğneyip geçmeğe» ne kadar müteessir olacağını biliyorum. Sıkılarak girdim dükkâna.

Sağda iki mermer masa, bir peyke, arkalıksız üç iskemle var. Yukarıya çıkan merdivenin önünde kafesleri yeşile, çerçevesi kırmızıya boyanmış bir bölme. Pek eskiden «kaç-göç» zamanlarından kalma «kadınlara mahsus» olan mahal. Solda tezgâhın henarında antika bir çekmece. Çekmecenin başındaki kerevete, beyaz bir pöstekiye bağdaş kurmuş bizim baba dostu. Eskiden araki takkesine oyalı gevre sarardı. Şimdi dazlak tepesini meydana bırakarak, enseye bastırılmış bir keçe şapka giyiyor. Fakat hürmetli göbeğinin üstündeki Trablus kuşağı ile kalın gümüş köstek yerinde.

— Merhaba, kusura bakmayın dalgınım, dedim.

Sitemli sitemli, içini çekti:

— Zamane delikanlıları hep böyle oluyor, diye söylendi. Hatırlıyor musun bir yol, şuncacık çocuktu. Simitleri bağladım mı, kapıp yürürdün. Peder nasıl, o da vefasız çıktı.

— İşler, dedim, baş alamıyor. Nasıl sizin aksatılar?

— Eh, şöyle böyle. Pek kulak verme.

Bir iskemle çekip karşısına oturdum. Tabakasını uzattı. Sonra:

— Sahi, dedi, sen bütün sarmasını beceremezsin. Memed, koş köşeden bir paket hazır cigara al, yarış.

— İstemez, eyvallah bende var, buradan içelim, dedim.

Hamurkârlar, fırın kapağının sağ üst yanına raslıyan küçük delikten, kara saç tepsileri uzatıyorlar. Yanaşma, «yallah» diye alıp, elde kürek bekliyen kalfaya veriyor, kalfa fırının kapağını açıyor, tepsileri ustalıkla içeri sahıyor.

— Maşalah dayı diyorum, harıl harıl çalışıyorsunuz.

— Bugün günlerden ne ki; hayırsız, diye çıkışıyor.

— Bugün günler perşembe.

— Perşembe ne demek, bak Rabbin işine. Yahu, uyuma, bugün kandil değil mi?

Lâf aramızda, kandil olduğunun farkında değilim. Lâkin baba dostunu müteessir etmek istemedim:

— Hakikat, dedim, kandil bugün, Dalgınlık, unutkanlığa getirmişim.

Halbuki sabahleyin evden çıkarken de simitleri unutma demişlerdi. İy ki hatırlattın.

— Hiç kandil unutulur mu? Bak işe, ben de neden kandiller eski kandillere benzemiyor der dururum. Eloğlu, mübarek kandili şerifleri unutmağa buluştuktan sonra a, kaz kafah, sen ne demeye hâlâ kandiller başlasa da çekmece para görse, deyip durursun..

— Yok canım, pek şikâyet hakkın yok. Demindenberi bakıyorum, durmadan fırına simit sürüyorsunuz.

Başımı, iki yana salladı:

— Kulak verme, diye söze girişti, kandil de eskidenmiş, ramazan da.. Hey gidi günler hey, şu kandil akşamına bak! Oturmuş karşılıklı lâf atıyoruz. Halbuki terini silmeğe, soluk almağa fırsat bulabilir miydin..

Akşam oluyordu. Müşteriler, yavaş yavaş söktüler. Taze kandil simitlerini tezgâhtar, büyük bir ustalıkla, tezgâha diyor. Yirmişer yirmişer destele diği simitlerin arasına muhtelif renkte boyalı kâğıtlar koyuyor, taze simitlerin öyle iştiha verici bir kokusu var ki...

Kahveci çayları getirince, dayana madım. Elimi cebime atıp, bir çeyrek çıkardım. Tezkâhtara yavaşça:

— İki simit versene, diyecek oldum. Susamsız iki simit.

Eski dost:

— Ne oluyor? diyerek doğruldu. Ulan Hüseyin, yoksa küçükbeyden para falan mı aldın? Şaplağı yersin, dangalak..

İki kadın, geldi. Beş simit istedi. Arkadan amele kılıklı bir başkası üç tane alıp gitti. Velhasıl kandil simidi alanlara bakıyorum. Hep fakirler. Belli ki simitleri nüfus başına alıyorlar. Ve bunu da yapılması muhakkak lâzım bir vazife gibi, dindârâne bir tevekkülle icra ediyorlar.

Sabah postasına dağılan seyyar simitçiler, birer ikişer gelerek, mallarını tazelemeğe başlayınca, fırının içinde bir harekettir başladı:

— Yüz tane bana.

— Bana da, yüz eli.

— Haydi yahu, çabuk. Piyasa ölmeden yetişelim.

İşler yolunda dayı, diyecek oldum.

Yüzüme ters ters baktı:

— Buna iş mi denir a, gözümün elifi, diye başladı. İş eski kandillerdeydi. Bu karşındaki göbekli, elli bin çift simit çıkarıldığı zamanı bilir. Hani o, senin bacak kadar olduğun zamanlarda...

En yoksulumuz bile, evine beş on simit götürürdü. Hele o, kelli felli çelebiler, onları hiç sorma, yüz, iki yüz, üç yüz simit alanları olurdu. Bu kadar simidi ne mi yaparlardı? Cahile bak hele! Herkesin kapısında sürü sürü yanaşması, uşağı, bakıp kolladığı fakiri, fukarası vardı. Hey gidi günler hey..

Baba dostuna (eyvallah) deyip yürürken, tezgâha, boynunda iade gazeteleri asılı küçük bir müvezzî yaklaştı. Ayaklarının ucuna basıp yükselerek:

— Beybaba, sar şurdan üç simit. Kandil gecesi kocakarnın duasını alalım.. diyordu.

K. T.

Kibrista askerî tayyare istasyonları

Kıbrıs (Hususi) — Lefkoşe ve Larnakada iki askerî tayyare istasyonu tesis kararlaştırılmıştır. İstasyonlardan Lefkoşe de 250 bin İngiliz lirası sarfedilerek askerî üssü bahri haline getirilecektir. Tetkikat yapılmaktadır.

Halkın fikri

Lise tahsilinin 12 yıla çıkarılmasına taraftar mısınız?

Liseden çıkan gençlerin Üniversite tahsilini takipte güçlük çektikleri, bunun üzerine de Kültür Bakanlığının lise tahsilini 11 den 12 yıla çıkarmayı düşündüğü söylendi, ve bu rivayet te büyük bir alâka uyandırdı. Bu münasebetle biz okuyucularımızdan birkaç kişiye fikirlerini sorduk, işte söyledikleri:

Komisyuncu Bay Hasan Akif:

İlmin çoğundan ziyan gelmez. Değil 12, 13 seneye çıkarılsa ben doğru ne kadar çok okursa, hayata o kadar iyi hazırlanmış olur.

— Bunda babaların mali vaziyetini düşünmüyor musunuz?

— Tam 11 yıl çocuğunu okutmağa tahammül gösteren bir baba bir yıl daha ona katlanır. Eğer zengin ise zaten mesele yoktur.

Komisyuncu Bay Rüştü:

Ben liselerin 12 sınıfa çıkarılmasını muvafık bulmuyorum. Hayat bu gün bir an evvel kazanılmak zaruretini gösteriyor. Mekteplerdeki çocukların çoğu yüksek tahsil görmekte dirler. Hatta liselerin 10 sınıfına indirilmesi ta raftarıyım. Oradan kazanılacak 2

yıl fakülteler müddetine ilâve edilecek olursa vaziyeti müşkül de olsa, belki talebe birçok meşakkatlere göğüs gereyerek yüksek tahsil devresini geçirebilir.

Tuhafiyeci Bay Hikmet

— Çok iyi olur. Talebe daha iyi yetişir. Gençliğin kuvvetle yetişmesi, memleketin onlardan beklediği ümitleri o derece kuvvetlendirir.

Bence tahsilden maksat, muhakak bir diploma alıp çıkmak değil, bilmek ve bilgili olarak çıkmaktır. Bir sene bir talebenin tahsil hayatına birçok şeyler verebilir. Liselerin 12 sınıfa çıkarılması bu yüzden isabetli bir iş olacaktır.

Bay Ali Rıza

12 sene okumak daima tercih olur. Hem bu liselerin hepsi Galatasaray lisesi haline ifrağ edilmiştir. Diğer dersler için arada büyük bir fark bulunduğunu zanne miyorsam da lisan hususundaki tefevvük aşikârdır. Halbuki lisan bilmeden yetişen çocuğun bilgisinin genişlemesine ve faydalı olmasına imkân yoktur. Ben oğlum Galatasarayda okutuyorum. Ve lisanı iyi öğrettiği için mektebe minnettarım. Fakat bütün liselerin bu kıymette olması, tabii en büyük arzumdur.

Bay Saip

Nazarî bilginin arttırılmasında bir fayda görmüyorum. İnsanı yetiştirecek olan amelî bilgi, hayattır. Binaenaleyh, kitap sayfalarını çocuk kafasında teksir ve teksif etmenin, onun yararın kazanması için büyük bir âmil olacağını zannetmiyorum.

Bay Ali Rıza

12 sene okumak daima tercih olur. Hem bu liselerin hepsi Galatasaray lisesi haline ifrağ edilmiştir. Diğer dersler için arada büyük bir fark bulunduğunu zanne miyorsam da lisan hususundaki tefevvük aşikârdır. Halbuki lisan bilmeden yetişen çocuğun bilgisinin genişlemesine ve faydalı olmasına imkân yoktur. Ben oğlum Galatasarayda okutuyorum. Ve lisanı iyi öğrettiği için mektebe minnettarım. Fakat bütün liselerin bu kıymette olması, tabii en büyük arzumdur.

Bay Saip

Nazarî bilginin arttırılmasında bir fayda görmüyorum. İnsanı yetiştirecek olan amelî bilgi, hayattır. Binaenaleyh, kitap sayfalarını çocuk kafasında teksir ve teksif etmenin, onun yararın kazanması için büyük bir âmil olacağını zannetmiyorum.

Bay Ali Rıza

12 sene okumak daima tercih olur. Hem bu liselerin hepsi Galatasaray lisesi haline ifrağ edilmiştir. Diğer dersler için arada büyük bir fark bulunduğunu zanne miyorsam da lisan hususundaki tefevvük aşikârdır. Halbuki lisan bilmeden yetişen çocuğun bilgisinin genişlemesine ve faydalı olmasına imkân yoktur. Ben oğlum Galatasarayda okutuyorum. Ve lisanı iyi öğrettiği için mektebe minnettarım. Fakat bütün liselerin bu kıymette olması, tabii en büyük arzumdur.

Bay Saip

Nazarî bilginin arttırılmasında bir fayda görmüyorum. İnsanı yetiştirecek olan amelî bilgi, hayattır. Binaenaleyh, kitap sayfalarını çocuk kafasında teksir ve teksif etmenin, onun yararın kazanması için büyük bir âmil olacağını zannetmiyorum.

Bay Ali Rıza

12 sene okumak daima tercih olur. Hem bu liselerin hepsi Galatasaray lisesi haline ifrağ edilmiştir. Diğer dersler için arada büyük bir fark bulunduğunu zanne miyorsam da lisan hususundaki tefevvük aşikârdır. Halbuki lisan bilmeden yetişen çocuğun bilgisinin genişlemesine ve faydalı olmasına imkân yoktur. Ben oğlum Galatasarayda okutuyorum. Ve lisanı iyi öğrettiği için mektebe minnettarım. Fakat bütün liselerin bu kıymette olması, tabii en büyük arzumdur.

Bay Saip

Nazarî bilginin arttırılmasında bir fayda görmüyorum. İnsanı yetiştirecek olan amelî bilgi, hayattır. Binaenaleyh, kitap sayfalarını çocuk kafasında teksir ve teksif etmenin, onun yararın kazanması için büyük bir âmil olacağını zannetmiyorum.

Bay Ali Rıza

12 sene okumak daima tercih olur. Hem bu liselerin hepsi Galatasaray lisesi haline ifrağ edilmiştir. Diğer dersler için arada büyük bir fark bulunduğunu zanne miyorsam da lisan hususundaki tefevvük aşikârdır. Halbuki lisan bilmeden yetişen çocuğun bilgisinin genişlemesine ve faydalı olmasına imkân yoktur. Ben oğlum Galatasarayda okutuyorum. Ve lisanı iyi öğrettiği için mektebe minnettarım. Fakat bütün liselerin bu kıymette olması, tabii en büyük arzumdur.

Tekaütleri köylerde ikamete davet eden teklif

Çocuk bakımından diploması olmayan kızlar evlenmemeli

İsmi şimdilik mahfuz tuttuğumuz maruf bir iktisatçımız köylerin yükselmesi ve çocuk vefiyatının önüne geçilmesi için iki kanun çıkarılmasını istiyor

Haber aldığımız göre, iktisad işlerimizde yüksek mevki sahibi bulunan maruf bir zat, hükûmete iki mühim kanun teklif ettirmeğe karar vermiştir. Ve uzun zamandır hazırlamakta olduğu lâyhaları tamamlamak üzere dir.

Dün bir muharririmiz, maruf iktisadçımızla görüşmüş, ve kendisinden, lâyhalarını tamamlamak üzere olduğu bu kanunun mahiyeti hakkında izahat istemiştir.

Muharririmizin, muhabetinden aldığı malûmatı aynen yazıyoruz:

— Teferruatını hazırlamakla meşgul olduğum tekliflerden birisi müteakitterimize, diğeri ise, genç kızlarımızı da dairdir.

Ben, tekaüde sevk olunacak memurlarımızın beş sene, köylerde ikamete kanunen mecbur tutulmalarını istiyeyceğim.

Çünkü bence, köylülerimizin, her sahada esaslı bir kalkınmaya kavuşabilmeleri için, böyle bir kanun çıkarmaktan daha yerinde bir çare bulabilmek güçtür.

Bir köyde yaşamak, hem müteakitterimize çok ucuza mal olacak, hem köylülerimizin maddî istifadelerini temin edecektir.

Böyle bir kanundan sonra, köylülerimizin en az ortanın üstünde tahsil görmüş şehirliyle temasları çoğalacaktır.

Bu temasların sıklaşmasından doğacak hayırlı neticeleri saymağa lüzum yoktur sanırım.

Müteakitterimiz, köyde geçirecekleri bu beş yıl zarfında bittabi boş durmayacaklar, ve içinde yaşamaya mecbur oldukları muhitin her hususta ilerlemesine çalışacaklardır.

Bu çalışmanın ne kadar hayırlı neticeler yaratacağını tasarlamak hiç de güç değildir. Mecburî ikamet müddetinin beş sene olmasını isteyişimin sebebi de, bu kadar zamanı onların muhitlerine alışmalarına kâfi görüşümdendir.

Okuyucu Mektupları

BİGADA BİSİKLET İLE GEZMEK YASAK MI?

Bigadan A. Katırcı imzasile bir mektub aldık, okuyucumuz diyor ki: Bursa Spor Klübü'ne mensub iki genç bisikletle şehrimize geldiler, bir müddet gezip dolaştılar, sonra selâmetlenerek geri döndüler.

Misafirlerimizin şehirde buldukları sırada da bir gün bir belediye memuruna lâtife olarak:

— Bunların hakkında neye zabıt tutmuyorsunuz? demiştim.

— Yabancıdır! Yapamayız, cevabını verdi.

Kasabada bizim için yasak olan şey, onlara neden mübah? Kanun iki türlü mü tatbik edilir? diye düştüm.

Bizim bu mektuptan anladığımız göre Bigada şehir içinde bisikletle dolaşmak yasaktır. Okuyucumuz bu yaşağın hariçten gelen misafirlerle de tatbik edilip edilmeyeceğini anlamak istemiş, mantıkî bir cevap almış, hakikatte misafirlerin tazyik edilmelerini istemek arzusunda değil, fakat emrin iki türlü tatbik edilmesinden müstektir.

Biz bir defa şehir içinde bisikletle dolaşmanın yasak edilmesinin sebe-

Beş sene içinde onların, yaşayacakları köyleri benimseyeceklerine, seveceklerine, ve bir daha şehre dönmek bile istemeyeceklerine kaniim.

Diğer teklifim ise, evlenecek genç kızlarımızın, «çocuk bakımı» diploması almaya kanunen mecbur tutulmalarıdır.

Çocuk bakımından diploması olmayan bir genç kız, tıpkı sıhhat raporu nüfus tezkeresi bulunmayan bir genç kız gibi, izdivaç hakkından mahrum tutulmalıdır.

Çünkü bence böyle bir diploma, evlenecek kızlardan istenilen diğer vesailden hiç de daha az elzem değildir.

Çocuk vefiyatının çokluğu da göstermektedir ki, bazı analarımızın bu husustaki bilgisizlikleri, tecrübesizlikleri, bize çok pahalıya mal olmaktadır.

Bazı analarımız, çocuk doğurmasını biliyorlarbiliyorlar, fakat çocuk yaşatmasını beceremiyorlar. Ve bütün nasihatler, bütün propandalar, neşredilen yığın yığın broşürler, kitaplar, konferanslar maalesef onlara, çocuk bakımına ehemmiyet vermenin elzemliğini anlatamıyor.

Bu acı hakikat te gösteriyor ki, bugün, bu hususta daha esaslı tedbirler düşünmek mecburiyetindeyiz.

Benim, uzun ve etraflı tetkiklerden sonra vardığım kanaat şudur:

Doğacak neslin selâmetini temin etmek için, evlenecek genç kızları, çocuk bakımından diploma almağa mecbur tutmaktan daha münasip bir çare yoktur.

Genç kızlarımıza, bu basit ve elzem mecburiyeti kanunen yüklemekten doğacak hayırlı neticeler kâfi derecede aşikârdır sanırım.

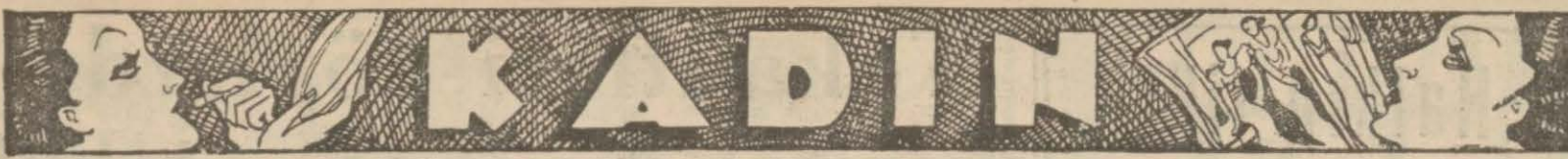
Eğer lâyhalarımızın tasdik olunmalarını temin edebilirsem kalbimde, memleketine büyük hizmette bulunmak mazhariyetine ulaşmış insanların huzurunu, iftiharını ve sevincini duyacağım!

DOKTORUMUZUN CEVAPLARI

Okuyucumuz N. Aksoy sordu:

«Karaciğerimden muzdaribim. Ara sıra Piperazin veya Urüdonal alıyorum. Fakat yemek hususunda ne yapacağımı şaşırıyorum. Bazıları yumurta, yeşil yaprak, taze ve kuru fasulye, pathcan, ispanak ve domatesle etin çok yenmesini münasib görmüyorlar, ne dersiniz?»

Doktorumuz diyor ki: Bir kaç gün Tuzla içmelerine devam edin, Chaleflavin kullanınız. Yumurtadan, baharlı yemeklerden, çok durmuş sebzelere, kahve ve çikoladadan vazgeçiniz. Hastalığınız kısmen geçer. Unutmadan söyleyeyim: Asla rakı içmeyiniz.

Göz tuvaleti

Bu iki fotoğraf ta aynı insanın - dir. Yukarıdaki fotoğraf göz tuvaleti yapıldıktan sonra alınmıştır. Aşağıdaki ise yapılmadan evvel!

Göz tuvaleti nasıl yapılmalı? Bu pek güç bir şey değildir. Her gece yatmadan evvel gözlerinizi hafifçe sabunlayınız. Ve ılık su ile çalkalayınız. İlk su kaynadıktan sonra ılınmış olacaktır.

Bundan sonra göz kapaklarınıza yağlı bir krem sürünüz, kirpik kıvrıma aletiniz varsa kirpiklerinizi de gene geceleri kıvrımalısınız.

Gece tuvaleti bu kadardır. Ertesi sabah, yüzünüzü yıkadıktan sonra yenido ılık su banyosu yapınız. Göz kapakları hafifçe kırmızı olan bayanlar - kırmızılık mühim bir hastalıktan ileri gelmiyorsa - bu banyoyu çay suyile yapmalıdır.

Göze rimel banyodan en az bir saat sonra konabilir. Rimeli kirpiklerinizin ta dibinden başlayarak sürmelisiniz. Gözlerinize - bilhassa gündüzün - kalemle kuyruk çekmeyiniz. Modası geçmiştir. Rimelinizi sürerken aynanız biraz yukarıda olmalıdır ki kirpiklerinizin diplerini görebilesiniz.

Rimeli bir gözünüze sürüp kurumaya terkediniz. Öteki gözünüze sürünciye kadar ilk sürdüğünüz gözünüzün kir-

pikleri kurumuştur. Tekrar sürünüz. Böylece üç dört defa rimeli sürmelisiniz, çok genç bayanlar göz kapaklarını boyıyabilirler. Fakat biraz yaşlı olanlar boyamaktan çekinmelidir. Boya yerine hafif bir kremle iktifa etmelidirler.

Çocuklarımızdaki Kusurlar

Kıskançlık gelici geçici olmaktan ziyade devamlı bir huy olduğu için tedavisi de o nisbette güçtür. Bu huy çocuğun yaradılışında esasen mevcuttur. Yahut anne ve babanın şımartması ile sonradan hâsıl olur.

İlk alâmetler çocukta daha küçük yaşlarda belirir. Ve çok muhtelif şekillerdedir. Meselâ günün birinde bir köşede oyuncaklarla neşe içinde oynayan çocuğunuzun yanına kucağınızda başka bir çocukla gidince çocuğunuzun birdenbire neşesi kaçır, oyunu bırakır.

İşte bu sırada ona sakın: «Bu bebek seninle oynamaya geldi» demeyiniz. Çünkü çocuğunuzun içinde kıskançlık çoktan uyanmıştır. Dünyada kucağımızdaki çocukla oynamaya razı olmaz. Bunun yerine meselâ: «Benim biraz işim var. Sen bu çocuğa bakarmısın» dersiniz çocuğun koruma sevgi tabiisini tahrik etmiş olursunuz. Bu ona kıskançlığı unutturur. Gelen bebekle birlikte oynamaya razı olur.

Kıskanç çocuk hiç bir şeyden uzun zaman memnun görünmez. Çünkü gözü hep, acaba başkalarının nesi var diye, etraftadır.

Çocuk büyüdükçe bir çok kusurları geçer. Fakat kıskançlık böyle değildir. Büyüdükçe değişmez bir tabiat halinde yerleşir. Nihayet yalnız çocuğu değil, bütün onunla beraber yaşayanları muztarip ve bedbaht eder.

En iyi çare şudur: Çocukta kıskançlık uyandırabilecek her hâdisede çocuğun aklı selimine ve mantığına müraعات ederek vak'ayı ona olduğu gibi izah etmeli.

Meselâ: Çocuğum, elmaların hepsi bir büyüklükte olamaz da onun için kardeşinin elması bu defa seninkinden büyük. Gelecek defa da belki seninki daha büyük olur» demeli. Böylece çocuğa her şey için açık bir tip göstermek lâzımdır. Onu ikna etmedikçe izahlanamaz. Bu usule maharetle devam olunursa kıskançlık daha rüseyim halinde iken yokedilebilir.

Dayağın cennetten çıkmış olduğuna inanan kadın

Bir Amerikalı kadın kocasından yediği dayağın terbiyevi mahiyette olduğunu söylüyor ve memnuniyet beyan ediyor

İngiliz gazetele - rinden biri şu garip hikâyeyi anlatmaktadır.

Amerikalı Madam Kalvart, çok güzel ve hassas bir kadındır. Bir oğlu vardır. Çok bağlandığı, sevdiği bir kocası da vardır. Fakat bu kocası, karısıyla meşgul olacağına, kendisi - başka bir meşgale bulmuştur. Okumak.. O yegâne zevki okumakta bulmaktadır. O kadar ki gözü başka bir şey görmemektedir ve komşuları ona, bu sebepten kitap kurdu.. lâkabını vermişlerdir.

Genç, güzel, biraz da işveli Madam Kalvart, az buçuk sinemaya gitmiye,

şöyle cazbandi ahenkli nağmeleri arasında bir fokstrot, bilemediniz bir vals, tango oynamaya bayılıyor. Bayılıyor amma, kocası hiç te o taraflı değil. Biri ne kadar civa gibi oynak ve her gece sokağa çıkıp şu bar senin, bu kahve benim dolaşmak istiyorsa, ötekisi de o nisbette ve çekitaşı gibi ağır. Bu yüzden aralarında şakacıktan dırıltılar, zırlıtlar eksik olmuyor. Bu ağız kavgaları; gitgide tadını kaçırınca, iş bir gün sille ve tokada biniyor, ve e - fendi, kaşık düşmanını bir güzel dövüyor. Artık öküz öldü, ortaklık bitti, diyeceksiniz değil mi?.. Ne gezer. Bilâkis Madam Kalvart, bayan bayancık, kocasının yanında oturmakta ve her tanıdığına dert yanarak:

— Kocam beni dövdü, iyi etti demektedir.

Madam Kalvart, Mösyo Kalvartla evlenmeden üç sene evvel, film stüdyolarında çalışmış, kadın berberliği etmiş, sonra da hazır elbise satan bir dükkânda satıcılık yapmıştır. Kafasında büyüttüğü gibi bir yuva kurmak isteyen genç kız, önüne çıkan bütün züppe erkekleri reddetmiş, şöyle aklı başında, kâmil bir adamla evlenmeği kurmuştu. İşte bu istekle, bir gün, sahne ve film stüdyolarında oldukça nüfuz sahibi olduğunu gösteren Mösyo Kalvarta rastlamış, beğenmiş, uzun bir müddet denemiş, nihayetinde tam meşrebine uygun bir erkek bulduğuna inanmış. Mösyo Kalvart ta, genç kıza karşı alâka duymuş. O da, birlikte yaşayabileceği genç kıza bulduğuna iman getirmiş ve evlenmişler, mes'ut ve sevişen bir çift olmuşlar.. Aradan iki sene geçince işin rengi değişmiş ve bir gün iş o kadar fena olmuş ki o uslu, kâmil adam çileden çıkmış ve yaradana sığınarak karısına bir tokat indirmiş. Bundan aşırı derecede şaşırın kadının ilk önce bir sinir nöbetine tutulmuş, sonraları ağlamış, ağlamış, fakat ondan sonra dayak yiye yiye ıslahı hal etmiştir.

Kadın bu macera hakkında arkadaşlarına demiştir ki:

— Ben serbest yaşayan ve o hayati seven kadın idim. Kalvart ile evlendiğim zaman, onun kitaplarla fazla meşgul olarak beni ihmal edeceğini, ben de istediğim gibi gezip eğleneceğimi tahmin etmişim. Halbuki iş böyle olmadı. O istibdat gösteriyor, evde benimle beraber otur diyordu, ben diledim, gezdim, zararsız eğlencilerle iştirak ettim. Bir gün sabaha karşı eve dönüyordum, anahtarla kapıyı usullacacak açınca karşımda kocamı buldum,

Dayaktan hoşlanan Mis Kalvart

beni bir temiz dövdü. Ben, dayağa rağmen kaçamaklar yaptım, o da beni her kaçtığım zaman döveceğini söyledi.

Şimdi dayağa alışmış bulunuyorum. O kuvvetli yumruklarla beni örselendiği zamanlar gerçi biraz acı duyuyorum amma, dayak benim ruhum üzerinde iyi bir tesir yaptı, ve ben kocama bağlandım, beni uslandırdı, şimdi dayak yemezsem âdeta rahat etmiyorum. Mösyo Kalvart ta derdini şöyle anlatmıştır:

— Karımla evlendikten sonra oldukça güzel bir hayat geçirdik. Lâkin hoppa ruhu ve tıyneti pek çabuk meydana çıktı. Evde oturamaz oldu. Artık geç vakitlere kadar onun beklemek mecburiyetinde kalyordum. Baktım olacak gibi değil. Kendisine vazifesini hatırlattım. Bütün gece yapayalnız bıraktığı çocuğuna bakmasını söyledim. Lâkin ehemmiyet vermedi. Onun üzerine bastım tokadı. Evet düpedüz karımı dövdüm. Malûm a tekdir ile uslanmaya hattı kötüektir...» Onu küçük çocuklar gibi cezalandıramazdım ki...

Bununla beraber, ilk zamanlarda ben de kâr etmedim. O gene bildiğini okudu. Ve çocukla beni yalnız bıraktı. Ben de onu her seferinde patakladım.

Benim kitap düşkünü olduğumu söylüyor... Doğrudur. Sigaraya, içkiye para sarfedeceğime, kitaba veririm daha iyi değil mi?.. Fakat son zamanlarda karımda hayli uslanma eserleri gördüm, ve anladım ki ben onun hastalığına iyi bir ilâç bulmuşum, şimdi dayak yedikçe rahat ediyor.

İskilpte iki günde dört zelzele oldu

İskilip (Hususi) — Pazartesi günü saat 13 çü 45 geçe şimalî şarkiden gelen yer depremi olmuştur. 70 saniye kadar sürmüş, ilk 20 saniyelik sarsıntı kuvvetli olmuştur.

Saat 14,32 de 30 saniye süren birinciden daha kuvvetli depreme olmuştur.

Saat 15,16 geçe 22 saniye süren üçüncü bir deprenti daha olmuş ise de diğer ikisi kadar kuvvetli olmamış, hafif geçmiştir.

Salı günü saat 14, 3 dakika geçe 60 saniye süren bir deprem daha olmuştur. Bu da kuvvetliydi. Şimdi halk 1327 yılında iki ay mütemadiyen devam eden yer depremi günlerini hatırlayarak heyecan içindedirler. Hasarat yoktur.

BİR ÖRGÜ TAKIM

İşte size bu mevsim için çok orijinal aynı zamanda sade ve pratik bir örgü takım.

Garnitür: Ya - kada madeni bir klips ile belde siyah deri bir kemerden ibarettir. Yün: Açık gri renktedir. Ne pek kalın, ne de pek ince olmamalıdır.

Örgü: Kabarık yerler — 6 tane arka arkaya ters iğne. Sonra 2 tane yüz iğne. Böylece üstüste 4 sıra yapınız. Ters

İğnelerin üzerine daima ters iğneler örülecek, yüz iğnelerin üzerine yüz iğne..

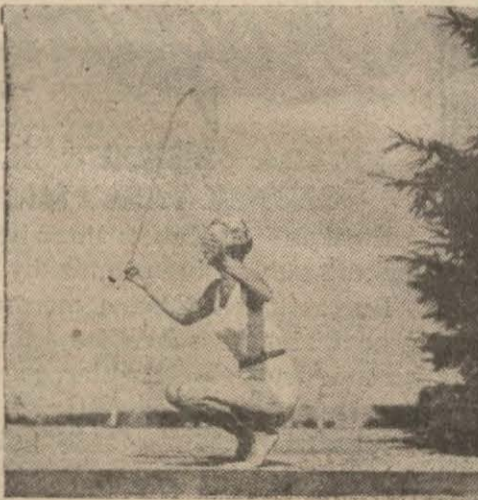
Düz yerler — Bu 4 sıradan sonra baştan başa 3 sıra yüz örgü örülerek yapılmıştır.

3 sıra yüz örgüden sonra tabii tekrar kabarık sıralara başlarsınız.

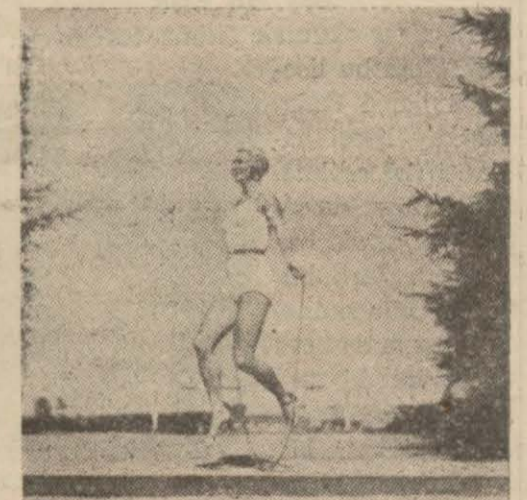
Cepler: Resimde gördüğünüz şekilde bir kâğıt kesiniz. Ve bunun üzerine tatbik ederek pirinç örgü örünüz.

JİMNASTİK

İp atlama — Vücudun tenasübünü temin eden en güzel bir jimnastiktir. Buna ait muhtelif şekiller koyuyoruz. Her hareketi bir defadan başlayarak tedricen çoğaltmalısınız. Açık havalarda dışarıda yapabileceğiniz bu jimnastiği, fena havalarda kapalı bir yerde yapabilirsiniz. Dikkat edilecek en mühim şey ifrata varmamaktır. Çünkü fazlası kalbi yorar.

Bacaklarınızı bitişik olduğu halde kıvrılarak boynuzda sıçrayınız.

Parmaklarınızın ucuna basarak koşup ip atlayınız.

Uzun atlama gibidir. İpi ikiye katlayıp bacaklarınızla yer arasından geçirin ve üzerinden ileriye doğru atlayınız.

Sıçrıyabildiğiniz kadar yükseğe sıçrayınız. Kollarınızı çaprazlayarak ipi ayaklarınızın altından geçirin.

Bolerolu Bir elbise

Bu elbise bolerolu gibi görünüyorsa da üzerinde ayrıca bir şey yoktur. Kobla o tesir verilmiştir. Kollar kloş biçilmiş ve kol ağzında bolluk yapılmıştır. Eteğin önünde iki tane dikili pili kaşe vardır. Bunlar eteğin ucundan yirmi otuz santim yukarıdan açık bırakılmış ve bu suretle önde geniş bir pili hâsıl olmuştur.

Elbisenin rengi lâciverttir. Kor - delâ beyazdır. Kemer de elbise ile aynı renktedir.

Bu elbise için bir metre enindeki kumaştan üç metre yetmiş beş santim yüz kırk santim enindeki kumaştan yapılduğ takdirde ise iki metre on santim almak lâzımdır.

Her Dilden Evvel Türkçe

Güneş Dil Teorisi

T. D. K. Genel Sekreterliğinin raporundan:

Dilimizin İndo — Öropeen ve Semitik denilen dillerle karşılaştırılması yolunda geçen yıla kadar, bir çok değerli bilginlerimizin çalışmaları, hep klâsik komparatistlerin tuttuğu kelime benzerliklerinin araştırılması yoluyla Türkçe ile İndo — Öropeen ve Semitik diller arasında bir yakınlık olduğunun ispatına doğru yürümekten ibaret idi. Türk dili ile İndo — Öropeen ve Hamito — Semitik familyaları arasında bir takım benzerlikler, yakınlıklar bulabilmek bir büyük mutluluk sayılıyordu.

Kurumumuza onur veren değerli üyelerimizden Bay Yusuf Ziya Özer'in, Bay Naim Onat'ın, Bay Ahmet Cevat Emre'nin, Bay Doktor Saim Ali Dilemre'nin bu yolda pek çok yorulduklarını burada saygı ile anmak isterim.

Ancak, bütün bu araştırmalar, dilcilik dünyasının yeni buluşlarını toplayarak tam bir sentez halinde Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yüksek ve hâkim yerini göstermeğe yetmiyordu ve yetemezdi.

Mezopotamya'da Sümer, Akat, Elâm, Anadolu'da Eti dilleri anıtlarının bulunması, şimdiye kadar bilinebilenlerin en eskisi olan bu dillerin İndo — Öropeen ve Semitik gruplarına yabancı görünmemekle beraber, tamamiyle onlara bağlanamaması, klâsik dilcilik ekolünü zaten sarsmıştı. Avrupanın tâ garp ucundaki Bask dilinin İndo — Öropeen diller çerçevesi içindeki bambaşka varlığı bu ekolü ötedenberi şaşkırtan bir mesele idi. Roma İmparatorluğundan daha önce İtalya Yarımadasında yaşayan Etrüsklerin dili bir türlü halledilemiyordu.

Nice asırlardanberi şifahi kaldığı için bütün ilkel varlıklarını saklayan Yakut ve Çavuş gibi Türk lehçelerinin lügatleri arapça, farsça, yahut grekçe, lâtince sanılan sözlerin asıl ilk kaynağı hangi dildir diye yeniden düşünmek zarureti kendini gösterdi.

Klâsik dilciliğin inançlarını altüst eden bu hâdiselerin yanışında, T. D. K. nun öz kardeşi olan ve bugün burada pek değerli asbaşkanı ve asbaşkanımız Bayan Âfet'in ağzından yüksek ve samimi iltifatla riyle kurumumuzu sevinçlere garke-den, minnettar bırakan T. T. K. ta-

Türk Dil Kurumunu kuran Ulu Önderimiz Atatürk

Yurddaş, Dil bayramı senin büyük bayramlarından biridir. Bugün Türk Dil Kurumu adını alan, Türk Dili Tetkik Cemiyeti Ulu Önderimiz Atatürk'ün kurucu ve koruyucu eline 12 temmuz 1932 de kurulmuştu. O andanberi devam eden çahş -

maların neticesi Türkler için çok mutlu oldu.

Bugün dünyaya karşı göğsümü zü gere gere Türk dilinin bütün dillerin anası olduğunu söyleyebiliriz.

Dil inkılabının bayramını sevinçle kutlularken, bütün inkılaplarda bize önder olan Yüce Atatürkü saygıyla selâmlıyalım.

rafından büyük bir kuvvetle ortaya konulmuş olan Türk Tarih Tezi de, dünya neolitik kültürünün Orta Asyadaki brakisefal Türk uruğunun malı olduğunu, bu kültürün türlü göç yollarıyla oradan Şarki Asya'ya, Amerikaya, Hinde, İran yaylasına, Mezopotamya ovalarına, Ön Asyaya, Fenikeye, Mısır ve Şimali Afrikaya, Ural ve Volga kıyularından Tuna, Vistül, Ren boylarına ve Atlas Okyanusu yakalarına yayıldığını ispat ediyordu. O halde dil çalışmalarının da bu yeni buluşlardan hareket ederek dünyaya ilk yayılan ve kültür götürülen Türk göçleriyle birlikte her yere tohum saçan ilkel Türk kültür dili varlığını araştırması gerekti.

Bu gerekliliğin önünde kalan ve Türk Milletinin yüce dehasından ilham alan Türk Dil Kurumu, geçen yıl sonlarına doğru, kendisinin ve milletinin tarihine onur verecek yeni bir buluşla, akademik dil çalışmaları sahasına atıldı. Bu yeni bu-

luşa «Güneş - Dil teorisi» diyoruz.

Yeni Türk dil tezi, yeryüzünde kültür taşıyan bütün dillerde bu kültürü dünyaya yaymış olan, eski dedelerimiz Türklerin dilini bulmaktadır. Bunun neticesi olarak, yalnız Urta-Altay dil familyasının içindeki diller değil, İndo — Öropeen ve Hamito — Semitik denilen dil grupları dahi ana Türk dilinin birer lehçesi hükmüne geçiyor.

İlmi Aydınlatan Güneş

— E. Ekrın - Talu —

İçinde yaşadığımız asrın tarihi yazılırken, onu yazacak olanlar Türkiyedeki harikulâde inkılabın üzerinde uzun uzun duracaklar ve onu tahlile uğraşırken, her safhasının önünde hayret ve hayranlık duyacaklardır.

Filhakika, Türkün içinden yetişmiş yüce bir varlık olan Atatürk'ün, izmihlâle yüz tutan yurdunu kartarmakla başlıyan mucizeler silsilesi yalnız askerî, siyasi, sosyal, ekonomik ve endüstriyel sahalarda kalmamış, yirminci asrın bu can veren güneşi, ışığını ve sıcaklığını ilmin karanlıklarına kadar nüfuz ettirerek şimdilik tarihte ve dil bilgisinde de yepyeni ve dipdiri bir nazariye ve bir metod yaratmıştır.

Bu nazariye ve bu metod sayesinde ki, bugüne kadar, derinleştirmek istenildikçe çıkmazlara sapan, karanlıklara dalan ve istifhamlarla karşılaşan en mühim iki ilim şubesinin salikleri önüne şimdiden sonra en geniş bir ufuk açılmaktadır.

Bu ufku açan ve Atatürk'ün irşat ve teşvikile münhasıran Türk bilginlerinin çalışmaları eseri olan Güneş - Dil teorisini Türk zekâsının ilmi bir zaferi telâkki etmekte haklıyız.

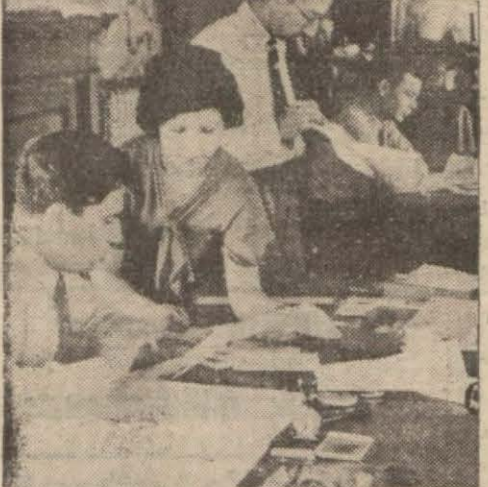
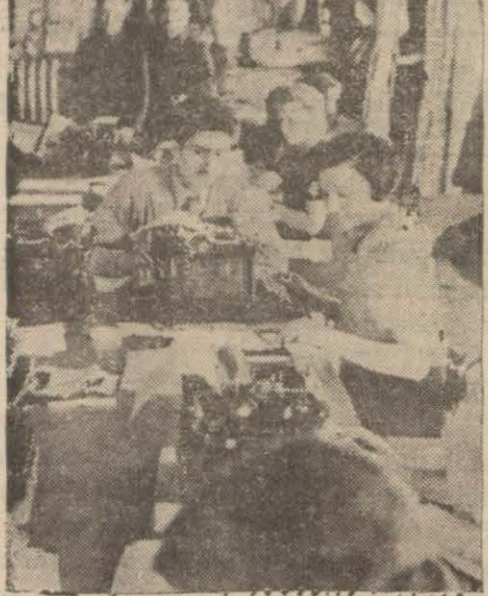
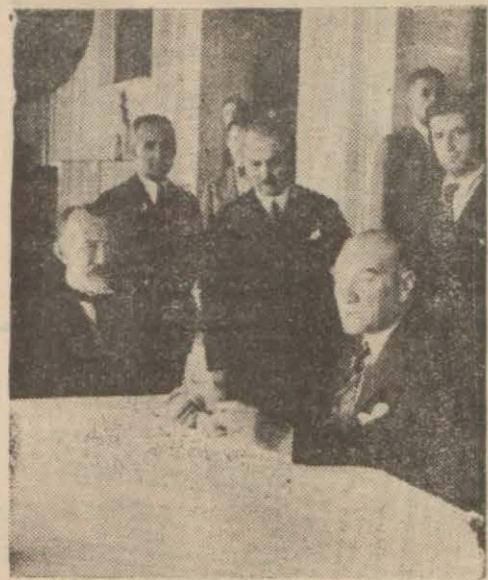
«Bu teori sayesinde yalnız muhtelif dillerin menşei değil, kablettarih beşeriyetin bu ana kadar meçhul kalan bir takım hususiyetlerini de meydana çıkarmak imkânı hâsıl olacaktır.

Onun için, Güneş-Dil teorisi bu bakımdan da harikulâde bir eser sayılır.

Bugün kutlulamakta olduğumuz dil bayramının izahı budur. Biz şimdi yalnız bir ilmi hamleyi, bir çığırın açılmasını değil, Türk ilminin bu zaferini, ilmi aydınlatan güneşi kutluluyoruz! »

Atatürk, yabancı milletlerin dil âlimleriyle konuşuyor

Manzum Hikâye

SEN CEZALISIN

Doktr yaşlı bir adam,
Yaşı altmışdı tamam;
Odasında yapyalnız,
Dolaşiyor, bakınız;
Zır, diye kapı birden,
Çaldı şimdi, hemen
Duydu ayak sesleri,
Biri girdi içeri.

— Giren kim?
Mi diyeyim:

Adım söyleyeyim.
Bu bizim küçük Halûk.
On yaşında bir çocuk.
Doktor dedi:

— Ne haber?
Çabuk söyle cevap ver.
Bir hasta mı var sizde?
Haydi söyleyin de..
Halûk, nefes nefese;
Söyledi bunu neyse..

— Ah evet doktor, babam,
Yemekten kalkmıştık tam,
Birden çok sancılandı,
Anladık, canı yandı.

— Bu mu Halûk dur, bekle
Gideriz biz seninle..

— Gidelim, doktor amma;
Sözlerim bitti sanma!

— Başka ne varsa söyle;
Otur da biraz şöyle..

— Annem babama baktı,
Derken onu bıraktı;
Dedi: «Aman gözlerim,
Karardı. Hem her yerim.
Belim hiç tutmaz oldu.
O anda rengi soldu.

— Anlaşıldı bu kadar.

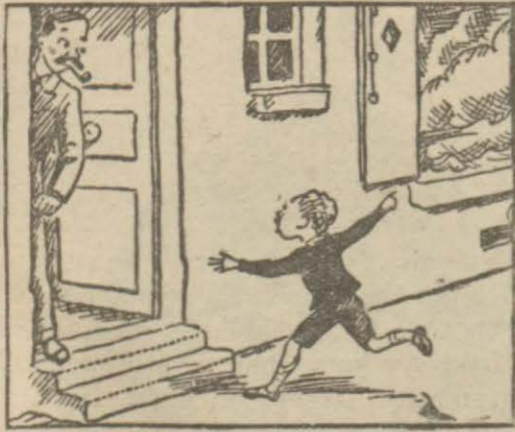
— Yok, yok doktor daha var.
Teyzem koştı anneme;
Aman, dedi, sen etme!
Söyledi söylemedi,
Başka bir şey demedi..
— Aman!

Diye haykırdı.
Duyuldu bir takırtı;
Bir koltuğa oturdu,
— Ah karnım!

Dedi durdu.
Ahlama baktım, nerde?
Araştırdım; her yerde.

Salonda buldum onu;
Tuttum hemen kolunu.
— Abla!

Dedim annem bak..
Dedi:
— Git beni bırak.

Bir şey var, fenalaştım!
Ne oldu birden şaşım.
Bu akşam bize halam,
Yemek zamanında tam,
Gelmişti o da öyle,
— Neyin var, dedim, söyle.
Söze yoktu mecali
Fenaydı onun hali
Hizmetçiyi aradım.
Her tarafı taradım.
Bahçeye indim baktım.
Muhakkak bulacaktım.
Buldum onu nihayet,
Dedi:

— Bu bir felâket.
— Ne oldu, nen var senin..
Sararmış betin benzin.
— Ne oldu? diye sorma,
Bunu iyiye yorma.
Başım beynim uğuldar;
Bende fena bir hal var.
Aklıma siz geldiniz,
Haydi bize geliniz!
Doktr baktı Halûğa,

— Artık gelmez durmağa,
Gidelim onları hep,
Görelim nedir sebep,
Ve buna bakayım ben,
İyi edeyim hemen..
Çıktılar yola birlik,
Her ikisi de dimdik,
Yürüdüler bir ara;
Saptılar sokaklara..
Doktor döndü Halûğa,
— Geç kalmıştım sormağa:

Herkes hastalandı sen,
Hastalanmadın neden?

— Söyleyim doktor zira,
Cezam var, dün bir ara,
Yular takıp kediye,
Bu bir beygirdir, diye,
Dolaştırdım bahçede..
Annem gördü. Gece de.
Söyledi babama hep,
Cezama buydu sebep.
Babam pasta getirmiş,
Koştum, bu çok iyi iş..

— Olmaz,
Dediler olmaz,

Pasta yemez yaramaz.
Ben baktım, onlar yedi;
İstedim,

— Olmaz!

Dendi.

Kim yediyse bir pasta,

O oldu işte hasta!

— Pastalar bayatmış pek,
Bunu yememek gerek.

Manzum hikâyecisi

Her hafta bir oyun

Size ufak bir oyun tarif edeyim.
Evinize arkadaşlarınız geldiği zaman bu oyunu yaparsınız..
Bu oyun bir hokkabazlık oyunudur.
Annenizden birinin eşi iki bileriz istersiniz.
B'leziklerden birini birinci sol kolunuza, takarsınız.
Fakat öyle takın ki ceketinizin altında kalsın ve kimse bunun farkına varmasın.

Bir sicim alırsınız, bir sigara paketinin mukavvasında küçük bir delik yaparsınız.
Sicimi bu delikten geçirttikten sonra evvelâ sol bileziğinize sıkıca bağlatırsınız.
Mukavvanın öbür tarafına öteki bileziği herkesin gözü önünde taktırırsınız.

— Şimdi, dersiniz, bu bilezik bu mukavva parçasının küçük deliğinden geçecek.

Arkadaşlarınıza arkanızı dönersiniz.
Sol kolunuzdaki bileziği sicim üzerine ittirir.
Ötekini görünmeyecek tarzda kolunuzun dışına çıkarırsınız.

— İşte, dersiniz. Bilezik mukavvanın deliğinden geçti.

Bilezikler birbirinin aynı olduğu için hiç kimse bir eşinin kolunuzda saklandığının farkına varamayacaktır.

Geçen Bilmecemizde Kazananlar

18 Eylül tarihli bilmecemizde birinci ikramiyemiz olan bir hokka takımı İstanbul erkek lisesi 412 Bülend Bayraksan kazanmıştır.
Talihi okuyucu muzla İstanbulda bulunan diğer kazananların pazartesi, perşembe günleri öğleden sonra hediyeelerini bizzat idarehanemizden almaları lazımdır.
Taşra okurlarımızın hediyeeleri posta ile gönderilir.

OYUNCAK

Çapa kız muallim mektebi 3/A dan 245 Malike, Mersin ithalât gümrüğü muhasebe birinci kâtipi Esat kızı Suna, Yeşilköy ilk mektep 84 Melâhat Özyalçın, İzmir Mst. Mv. da kâtip Nazif oğlu Turan Uz.

LÂSTİK TOP

İstanbul 44 üncü mektep 361 Nermin, Nuruosmaniye Selvilimesçit so-

kak 4 de Nihat, Beykoz ilk mektep 4 den Ertuğrul Nahit.

KÜÇÜK SULU BOYA

Ankara Duatepe mahallesi Yalvaç sokak 21-23 de Hüseyin, İstanbul erkek lisesi 803 de Nihat, Çağaloğlu Himayefetfal sokak 1 de Metin, Ankara Tabakhane Yüsek sokak 7 de Rasiha, Davutpaşa orta mektep 69 Hüsnü Özyalçın.

Geçenki bilmecemizde bir futbol topu kazanan Vefa erkek lisesi 4-B den 833 Fethi Yıldırım

(Arkası yarın)

Şimşegün kıymeti

Şimşegün kıymeti olur mu diyeceksiniz? Meğer o lurnmuş. Alimler bir şimşekteki elektrik kuvvetini ölçmüşler. Bir şimşekteki elektrigin bugünkü elektrik fiyatına göre kıymeti bizim paramızla bin beş yüz lira ediyormuş. Şimşeklerin kuvvetlerinden istifade edilebilse her şimşekte bir treni iki kilometre uzağa orta sür'atle götürecektik kadar kuvvet varmış.

Üç gözlü kertenkeleler

Yeni Zelândada Stefen adaları vardır. Bu adalarda kertenkeleye benzeyen ve boyları elli santim uzunluğunda olan bir nevi hayvanlara rastlanmışlardır. Bunlarda görülen en garip kısım, başlarıdır. Başlarında iki yanda ve bir de tepede olmak üzere üç gözleri vardır.

Parayı nasıl saklamalı

Biriktirdiğiniz parayı üzerinizde taşımayın, hele bir köylünün yaptığı gibi peynir içine saklamayın. Bakın ne olmuş, köylünün biri epey para biriktirmiş. Düşünmüş nereye koysun.. Bir peynir yapmış. Parayı peynirin içine koymuş, fakat o akşam fareler peyniri, peynirle de beraber paraları yemişler. Biriktirdiğiniz parayı bankaya yatırın.. En iyisi budur.

Yeni Bilmecemiz:

Büyük mükâfatımız:

Bir Fotoğraf Makinesi

Bizim ressamı bir iş adamının, iş başında resmini yapmasını söylemiştik. Ressam resme başladı. Fakat acele bir işi çıktığı için resmi tatamıyamadı bırakıp gitti. Biraktığı resme baktık. Adamın neci olduğu ve ne iş gördüğü resmin tamam olmamasına rağmen gene anlaşılıyordu. Siz de resme bakın, resmi kesip bir kâğıda yapıştırdıktan sonra altına neci olduğunu; ne iş gördüğünü yazın ve bize gönderin.

BİRİNCİYE:

Bir fotoğraf makinesi.

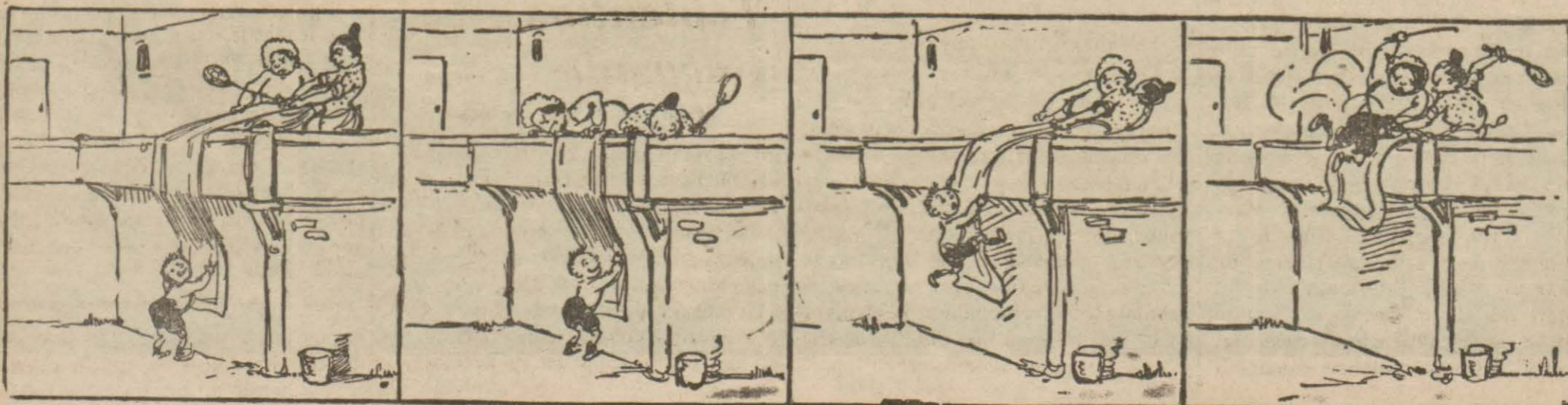
İKİNCİYE:

Bir masa saati ve diğer doğru halleden yüz kişiye de ayrı ayrı güzel hediyeler vereceğiz.

Bilmecelerimize herkesin iştirak etmesini istiyoruz. Bu bilmece için on beş gün vakit vardır. Bu bilmeceyi kazananların isimlerini on beş gün sonra ilân edeceğiz.

Bize bilmece cevaplarını gönderirken bilmece zarfının üzerine hangi tarihli gazetede çıktığını yazmanızı da rica ediyoruz.

YAZISIZ HİKÂYE

Yeni Kurmay Subaylarımız Har Akademisi bu sene 56 mezun verdi

Akademi Kumandanı Korgeneral Fuat mühim bir nutuk söyledi, yüksek bilgi ile Orduya iltihak eden subaylarımıza muvaffakiyetler diledi

Harp Akademisinden bu sene mezun olan 56 genç subayımıza diploma ları merasimle tevzi edildi.

Merasime saat 2,5 da İstiklâl marş ile başladı.

General Fahrettin, Ali Sait, Akademi Kumandanı Fuat, eski Erkânıharbiye mektebi Müdürü Halil, şehrimizde bulunan saygınlık, diğer generaller ve Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ davetliler arasında bulunuyorlardı.

İstiklâl marşından sonra Fahrettin ile Muhiddin Üstündağ genç erkânıharplere diplomalarını verdiler. General Fahrettin subaylarla ayrı ayrı görüşerek muvaffakiyetlerinden dolayı kendilerini tebrik etti.

Bunu müteakip Akademi Kumandanı Korgeneral Fuat mühim bir söylev verdi, General nutkuna şöyle başladı:

«— Deniz Harp Akademisinin 7 inci sınıfı, Kara Harp Akademisinin 18 inci sınıfı, Yüksek Levazım Okulunun 9 uncu sınıfı diploma almıştır. Sizinle Deniz Kurmay subaylarımız 24 oluyor. Harp Akademisinden çıkanlar 526 ve Yüksek Levazım Okulundan çıkanlar da 139 oluyor.

Ordu Harp Akademisinden diploma alan subaylarımıza güvenebilir. Sizin için emel Kurmay Büyük Komutanlara, Mareşala, İsmet İnönü'ne layık olmaktadır.»

General bundan sonra erkânıharbiyenin ehemmiyetini ve erkânıharplerin vazifelerini anlattı. Gençlere yürüyecekleri yolu çizdi ve şiddetli alkışlar arasında sözlerini bittirdi.

General Fuatın nutkundan sonra aşağıdaki salona inildi. Burada salo-

nun ortasında müdafaa vaziyetinde bulunan bir memleketin harp sahalarını, dağlarını ve diğer avarızını gösterir maket göze çarpıyordu. Davetliler bu maketin etrafına dizilerek bir profesör tarafından verilen izahatı dinlediler. Bunu müteakip, hazırlanmış olan büfede davetliler izaz ve ikram edildiler. Mektebin sinema salonunda henüz tamamlanmamış olan «İstiklâl harp» filmi gösterildi. Erkânıharbiye tarafından hazırlanmakta olan bu filmin dün gösterilen dokuz kısımlık parçası hakikaten çok enteresandı. Filmin iki kısmı da bir taraftan hazırlanmaktadır.

Bu sene Kara Harp Akademisinden mezun olan gençler şunlardır:

Piyade binbaşı Bekir Sıtkı, suvari yüzbaşı Fahri, Muhabere Kenan, topçu İhsan, piyade Kâmil, istihkâm Salih Zeki, topçu Nejad, piyade Celâl Rifat, Münir, İsmail, topçu Cemal, Ali Rıza, Sabahi, Tahsin, hava Seyfi, piyade Süleyman Şefik, topçu Ziya, suvari Kemal, topçu İhsan, piyade Muhiddin, hava Eşref, topçu İsmail Hakkı, Nureddin, Abidin, Salâhaddin, Fikret, Salâhaddin kara tamu, suvari Avni, topçu Tefvik, harita Bürhaneddin, piyade Cemal ve Hidayet.

Deniz Harp Akademisinden mezun olanlar:

Deniz güverte binbaşı Kemal, yüzbaşı Zeki, Emin Safi, Sadık, Sermet ve Hikmet.

Yüksek levazım okulu mezunları: Levazım binbaşı Hüseyin Hamit, Mustafa, yüzbaşı Refik, Etem Yavuz, Mahmut Nedim, Hikmet, Ahmet Adnan, Asım, Tgm. Muzaffer, Mükerrrem, Cevat, Kâmil, Celâl, Ahmet Fazıl, Yusuf Cahit.

Büyük bir Avrupa Konferansı

Paris, 25 (Hususi) — Musolini son zamanlarda ileri sürdüğü Avrupa konferansı fikrini tekrar ortaya atmıştır. Figaro gazetesi mevşuk bir membadan öğrendiğine göre Habeşler hakkında Cenevrede verilen karardan sonra İtalya, Londrada toplanacak olan Beşler konferansına iştirak etmeyecektir. İtalyanın noktai nazarına göre, Avrupa meseleleri, mevzii konuşmalarla halledilmeyecektir, bu buhar ve karışıklığı izale etmek için, bütün Avrupa milletlerinin toplanacağı büyük bir konferansın hazırlanması lâzımdır. Musolini esasen ötedenberi, muahedelerin gözden geçirilmesi esasını müdafaa etmekte ve dünyadaki haksızlığın ve karışıklığın, yanlış yapılmış muahedelerden doğduğunu ileri sürmektedir.

Figaro gazetesinin, siyasî muhabirine nazaran Musolini bütün Avrupayı alâkadar eden böyle vâsi ve büyük bir konferansın Romada toplanmasını teklif edecektir.

Londra, 25 — Daily Telegraph gazetesinin yazdığına göre, Dün Romada Musolini ile İngiliz ve Fransız diplomatik mümessilleri arasında müzakere ler cereyan etmiştir. Musolininin sert ve ihtiyatkâr davrandığı söylenmektedir.

Daily Telegraph gazetesi Roma muhabirinin sandığına göre, Fransız hükümeti, Milletler Cemiyetinde kalmak lüzumu hakkında Musoliniyi ikna etmek üzere Romaya hususi bir mümessil yolluyacaktır.

Dil Bayramı Bugün Kutlanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dil bayramını kutlulama merasimine saat 18 de başlanacaktır. Ankara ve İstanbul radyoları birleştirilecek ve Ankara Türk dil kurumu adına bir söylev verilecektir. Bu söylev bütün Halkevleri tarafından radyo ile dinlenecektir. Halkevlerinde Ankarada verilecek bu konferanstan evvel veya sonra olmak üzere azalar tarafından türkçe olarak şiirler okunacak, konferanslar verilecek ve her türlü tezahürler yapılacaktır. Geceleyin de müsamereler tertip edilmiştir. Konserler verilecek, piyesler temsil edilecektir. Okunan bütün şiirlerle söylenen bütün konferansların birer kopyesi Türk Dil kurumu genel sekreterliğine gönderilecektir.

Türk Antakya Ve İskenderun

(Baştarafı 1 inci sayfada)

günkü vaziyette kalamıyacaklarını müdriktiler, bunun için de bu Türk toprakları hakkında Ankara muahedesinde derpiş edilen tarzı idarenin Suriyeye verilecek yeni idare şekli esnasında bir «gelişmeye» uğraması lüzumu yakinen görülmektedir. Diğer taraftan da Fransa - Türk dostluğunun asırlarca denemiş kıymetini teslim etmektedirler. Bununla beraber M. İvon Delbos'un bu mülakat esnasında nasıl bir tarzı halli derpiş ettiği öğrenilemiştir. Fakat Hariciye Vekilimizin görüşümüzü anlattığı şüphesizdir. Meselelerin yakın bir zamanda Fransa ile resmi bir müzakere safhasına gireceği muhtemeldir. Bu müzakere Suriyenin rol alması ancak intihabatını yapması ve teşekkül edecek resmi hükümetini iş başına getirtmesinden son-

Stalin ağır surette hasta mı?

Bazı radyo haberlerini Deyli Ekspres gazetesi teyit ediyor

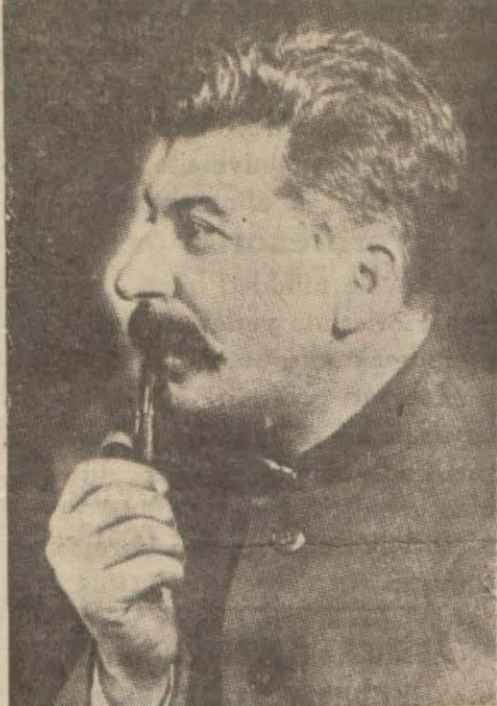
Stalinin ağır hasta olduğuna dair son zamanlarda Avrupada bazı dedikodular çıkmış ve radyolar vasıtasıyla havadis bize de intikal etmişti. Deyli Ekspresin son nüshasında dost Sovyet Rusyanın liderinin sıhhati hakkında malûmat verilmektedir. Yazıyı aynen naklediyor ve dostumuz Rusyanın reisine sıhhat ve sağlık temenni ediyoruz.

Deyli Ekspresin Varşova muhabirinin haberi şudur:

Stalin Apjin de poitrine (bir nevi kalb hastalığından) ağır bir surette muztaptır ve Moskova civarında bir yerde yatmaktadır. Sovyet matbuatı buna dair en küçük bir haber bile vermemektedir. Bununla beraber şayialar gün geçtikçe artmaktadır.

Hastalığın ağır olması dolayısıyla, Stalinin arkadaşları Kremlin sarayında yeni bir reis aramakla meşguldürler.

Hastalık devam ettiği takdirde harbiye nazırı Vorosilof, ağır sanayi komiseri Orjonikidze ve Stalinin muharriri ve kaynatası, nakliyat komiseri

M. Stalin

Kaganoviçten mürekkep bir niyabet komitesinin kurulacağı söylenmektedir.

Moskova mahafilinde bu niyabet meclisine «karışık tatlı» ismi verilmektedir. Sebabi Vorosilofun bir Rus, Orjonikidze'in Stalinin hemşeresi Kafkasyalı ve Kaganoviçin de bir yahudi olmasıdır.

Doktorlar daimî surette Stalinin başında beklemekte idiler, Hususi doktor profesör Pletnev bütün vaktini, Stalinin yanında geçirmektedir.

Derin bir istirahat, sıkı bir rejime ve içki ve tütün içmemeğe mecbur edilen Stalini diğer Sovyet liderleri, devlet işleriyle taciz etmemektedirler.

Doktorun dediğine göre sıkı bir kriz gelmediği takdirde tehlike atlatılmış olacaktır.

Diğer taraftan Sovyet liderleri de teşkilatlarına yolladıkları bir tamimle Stalini hiç bir toplantıya davet etmemelerini tebliğ etmişlerdir.

Belgradda siyasî bir suikast

Belgrad, 25 (A.A.) — Hükümet meb'uslarından Boğdan, dün gece gizlenmiş bir kaç meçhul şahıs tarafından tabanca ile ateş edilerek ağır surette yaralanmıştır. Boğdan ümitsiz bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Ra kabil olabilecektir.

Suriye heyeti gitti

Suriye heyeti memleketimize geldiği sıralarda Ankarayı da ziyaret edeceği söylenmişti; fakat bu vaziyette bu ziyareten çıkabilecek ameli bir fayda yoktu; diğer taraftan heyet, yaptığı beyantın memleketimizde bıraktığı tesiri de görmüştü, aynı zamanda da memleketinde sabırsızlıkla bekleniyorlardı. Bunun içindir ki dün Toros ekspresile Suriyeye dönmüşlerdir.

Memurlar için bahçeli evler Memleketimize İngiliz sermayesi geliyor

Şehrimize gelen sermayedar grup mümessilleri, beynelmilel teahhütlerine sadık olan Türkiyenin emin bir iş sahası olacağını söylüyorlar

Birkaç gün evvel İngiltere ile aramızda iktisadi münasebetler tesis etmek üzere memleketimize geleceğini bildirdiğimiz sermayedar grup mümessilleri şehrimize gelmişlerdir. Bu sermayedarları temsil eden Parlâmento azasından B. G. Sumnerville ile J. Baldwin Webb kendisile görüşen muharririmize şöyle söylemişler:

— Bükreşte beynelmilel parlâmentolar birliği konferansına iştirak ettik. Dolayısıyla konferansa girmiş olan Türk muharrir heyeti azasile de tanıştık. Konferansın bitmesinden sonra doğrudan memleketimize gelmiş bulunuyoruz. Son zamanlarda İngilterede Türkiyeye karşı ehemmiyetli bir alâka uyanmıştır. Yeni aktedilen İngiliz - Türk ticaret muahedesini iki memleket arasında iktisadi münasebetlerin inkişafını kolaylaştıracak mahiyette sayılmaktadır. Bu teşriki mesai imkânlarını mahallinde tetkik etmek üzere buraya geldik. Pazar günü Ankaraya gideceğiz. Fakat buradan ayrılmazdan evvel cidden bir harika yaratmış olan o fevkalâde insan Atatürkü görmek istiyoruz.

İngiliz iş adamları yeni Türkiyede çalışmak imkânlarını görüyorlar. Türkiye Cumhuriyeti beynelmilel teahhütlerini tanımakla şöret almış, daima sözünde duran, borçlarını ödeyen bir devlettir. Bu itibarla İngiliz sermayedarları sermayelerini yatırmak hususunda Türkiyede emin ve sağlam bir saha görmektedirler.

Türk - İngiliz iktisadi münasebetlerinin inkişaf edeceğine şahsen inanmış bulunuyoruz. Ankarada Türkiyalı ile temas ederek bazı teklifler yapacağız. Londradan hareket etmeden evvel Türkiye büyük elçisi Fethi Okyar ile görüştük ve birçok tavsiyeler aldık. Hükümet merkezine yapaca-

ğımız temasların neticesine göre, ilerideki teşriki mesaimizin şeklini tesbit edeceğiz.»

Öğrendiğimize göre İngiliz sermayedar grupunun yapacağı teklifler arasında memurlar için bahçeli küçük evler inşasına dair bir proje de mevcuttur. Bunun haricinde ve daha vâsi işler üzerinde de muhtelif projeler hazırlanmışlardır.

Diğer taraftan gene dün şehrimize gelen Londra iktisadi ve malî mahafilinin en mühim gazetelerinden The Financial Times muharriri B. M. Samilovici kendisile görüşen arkadaşlarımızın söylemiştir :

— Kısa bir müddet zarfında İngilterede her sınıf halk tabakasında Türkiyeye karşı sayımlı dikkat bir noktai nazar değişikliği hâsıl olmuştur. Sama - jeste Kral Edvarda karşı Türkiyede gösterilen yüksek hüsnü kabul İngiliz efkârı umumiyesinde derin sempati uyanırmışken İngiliz iktisadi ve malî mahafilini Türkiye ile iş münasebatını arttırmak imkânlarını daha cesaretle araştırmaya sevk etmiştir. Bütün dünya yada «City» adıyla maruf olan Londra piyasası para ile dolup taşmaktadır. Büyük sermayelerin atıl kaldığı bu devirde sermayedarlar Türkiye gibi emniyet verici bir memlekette iş yapma - ğı tercih ederler. Bilhassa malî ve iktisadi işlerle meşgul olan gazetemi Türkiyeyi olduğu gibi İngiliz iş adamlarına tanıtmak üzere beni memleketinize gönderdi. Burada Türkiyenin iktisadi, malî ve ticari vaziyetini tetkik ederek Türk - İngiliz teşriki mesaisi imkânları hakkında bir makale serisi neşrederek İngiliz iş adamlarını tenvir edeceğiz.»

Bugün, Ankaraya giden İngiliz gazetesi muharriri on beş gün kadar hükümet merkezimizde kalacaktır.

Esrarengiz Bir ölüm

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nının iki numarasında oturmaktadır. Mahallinde tahkikat yapan bir muharririmiz vak'a hakkında şunları öğrenmiştir:

Tüccar Sabri Şeker on beş gün evvel refikası Mevhibe ile beraber İzmirden İstanbula gelmiş ve biraderinin evine inmiştir. Sabrinin sıhhi vaziyetinde hiç bir şey yokken iki gün evvel birdenbire hastalanarak vefat etmiştir.

Karısı Mevhibe Pangaltı karakoluna giderek kocasının âni ölümünü gayri tabii bulduğunu, zehirlenerek ölmüş olmasından şüphe ettiğini haber vererek tahkikat yapılmasını istemiştir.

Bunun üzerine zabıta müddeiummiliği vak'adan haberdar etmiş ve tabii adli Enver vak'a mahalline giderek, ölüyü muayene etmiş ve müteveffa nın Morg'a sevkedilmesine lüzum göstermiştir.

Ceset bugün Morg'a kaldırılacaktır. Otopsi'den sonra, ölümün, ecel ile mi yoksa Mevhibenin iddiası vechile bir cinayet eseri mi olduğu anlaşılacaktır.

Fransız Meclisi Toplantıya Çağırıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tıda parlâmentonun pazartesi günü fevkalâde bir toplantıya çağırılmasına karar vermiştir.

Parlâmentonun bu toplantısında kabinenin frangın vaziyeti hakkında vermiş olduğu kararlar 16 malî kanun lâyhası müzakere edilecektir. Kabine frangın devalüasyonuna karar vermiş ve bu hususta herhangi bir spekülasyonun

Edenin mühim Bir nutku

(Baştarafı 1 inci sayfada)

3 — İngiltere Versay muahedesini Milletler Cemiyeti misakından ayırmaya taraftardır.

4 — İngiltere, cihan iktisadi kakınmasına her türlü yardımda bulunacağı gibi, iptidai maddeler meselesini de tetkik etmeğe hazırdir.

5 — Dünya silâhlanması durmadıkça, İngiltere de teslimatına devam edecektir. Terki teslimat yalnız maddî cepheden değil, manevî cepheden de temin edilmelidir. Çünkü hayat refahi teslimatı arttırmak uğrunda feda edilmiyor.

Eden nutkunda İngilterenin, milletlerin ikiye ayrılmasını görmek istemediğini söylemiş ve yapılan tahrikatların mazarratlarından bahsetmiştir.

İngiliz Hariciye Nazırı tenkitlerin boğulduğunu, neticede serbest düşüncenin inkişaf edemediğini söyledikten sonra :

«Fakat bu mağnum tablo zaruri olarak harp tohumlarını ihtiva etmez. Milletlerin tekrar mesai birliğinde bulunmaları inkâmı mevcuttur. Müsamaha ve itidal ile hareket etmeliyiz. Ancak hiç kimsenin elimizden demokrasimizi almasına müsaade edemeyiz. İngiltere siyaseti Milletler Cemiyetine itimattır.» demiştir.

Edenden sonra söz alan İspanya Hariciye Nazırı Del Vayo, İspanyadaki dahili harbin devam etmesinin sebebi meşru İspanya hükümeti aleyhindeki müdahale olduğunu söylemiştir. Mumaileyh, âsilere silâh verilmesi hususunu protesto etmiş ve netice olarak, İspanya hükümetinin zaferden emin olduğunu söylemiştir.

önüne geçilmesi için İngiltere ve Amerika'nın müzaheretini temin etmiştir.

İlim ve edebiyat mükâfatları

Tarih sayfelerini rastgele açıyoruz. Orada eski insanların ve devlet reislerinin ilim ve san'ata gösterdikleri saygı ve ilminin bir çok misallerini görüyoruz. İşte bir kaç tanesi:

Fatih Sultan Mehmet İstanbulu aldıktan sonra medreselerden birisini meşhur âlim Alâeddin Tûsiye vermişti. Alâeddin bu medresede dersler vermeğe başladı. Bir gün Fatih te onun dersinde bulundu ve pek beğenerek on bin akçe (şimdiki para ile 1500 lira kadar) ihsan etti.

Halife Memun muharebelerden birinde esir edilen bir Bizanslıın bilgilerine hayran oldu ve bunları nereden öğrendiğini sordu. Esir, (Leon) adında bir âlimden öğrendiğini söyledi. Memun bu âlime mektup yazdı. Bağdada gelirse büyük bir servet vereceğini bildirdi. Leon bundan sevineceği yerde bir müslüman hükümdarla mektuplaştığı için ceza görür diye korktu ve imparator Teofilas'a gösterdi. İmparator kışkırdı ve âlime maas vererek bırakmadı. Memun tekrar mektup yazdı ki maasını çoğalttı. Bunun üzerine halife kızdı ve büyük bir ordu ile Bizans üzerine yürüdü.

Şair Yezid Bin Münebbah halife Velid Bin Yezid hakkında bir şiir yazmıştı. Kendisine her beyit için bin dirhem (beş yüz lira) verdi.

Şair Bahteriye 880 yıllarında Maarretünnuman ahalisi dört bin dirhem (iki bin lira) maaş tahsis etmişti.

Dördüncü Murat şair Nef'i'yi sık sık meclisinde bulundururdu. Onun hicivlerini seve seve okur ve gülerdi. Bir gün onları okurken ayaklarının dibine yıldırım düştüğü için işinden azlederek kovmuştu. Fakat çok geçmeden dayanamamış ve defterdarlıkta iyi bir vizafeye koyarak görüşmeğe başlamıştı.

Şair Nedimin Nevşehirli İbrahim Paşa ile üçüncü Ahmetten gördüğü iltifatı bilmiyen yoktur. Bu şakrak ve şen şair büyük bir refah ve eğlence içinde yaşıyordu ve durmadan yazıyordu. Onun şehre güzel şarkılar yazmasının başlıca sebebi hiç şüphesiz yaşadığı hayatıdır.

San'at ve ilim, müşterisi az bir mectadır. İlerlemesi için himaye görmesi lâzımdır.

Bugün ise dünyanın her tarafında kâfadan ziyade vücuda kıymet veriliyor. Başını sokacak bir çatı bulamayan ilim ve san'atkarlarımız çoktur. Bir gürüşe, bir futbol maçına, bir kayak yarışına on binlerle seyirci, üç beş liraya kadar para vererek gidiyor. Fakat basılan kitaplarında en kabadayı (50-100) kuruş fiyatında oldukları halde bir iki yüzden fazlası satılmıyor. Bu yüzden kitap basılmıyor, ressamlar boyacı, heykeltıraşlar taşı, muharrirler ve âlimler memur oluyorlar.

Eskiden hükümdarların yaptıklarını bugün devlet yapamaz mı? Spor işlerine verdiği hiç olmazsa yarısı kadarını da, mükâfatlar açmak veya kitap satın almak suretile bu tarafa ayıramaz mı?

Marifet iltifata tâbidir
Müşterisiz meta zayıdır

Turan Can

Japonlar Çinde ilerliyorlar

Şanghay, 25 (A.A.) — Şanghay'da vaziyet, gerginliği muhafaza etmektedir. Öğleden sonra karaya çıkarılan yeni Japon bahriye kütahları ile mevcut Japon kuvvetleri 3600 ü bulmuştur. Siyasal mahafilde beslenen kanaate göre Japonların joure nehrine hâkim bir noktada bulunan «Gümüş ada» yı işgal etmeleri muhtemeldir.

Akşama doğru Japonlar tanklarını hiç bir mukavemete rastlamadan beynelmilel koloninin kapalı muntakasına kadar ilerletmişlerdir.

Karaya çıkarılan askerler mekteplerde barındırıldığından bütün mektepler zara kadar kapalı kalacaklardır.

Deri piyasası Yükseliyor

Son günlerde deri satışlarında büyük hararet görülmektedir. Bu muameleler geçen senelere kıyas edilecek olursa gerek fiyat hususunda ve gerekse ihracatta memleket lehine büyük farklar göze çarpmaktadır. Son aylarda dahil deri sarfiyatı arttığı gibi ihracat işlerinde de büyük inkişaf görülmektedir. Bugünlerde piyasada en fazla aranan deri, koyun derisidir. Bunun başlıca alıcısı da Almanyadır. Fiyatların az zaman içinde yüzde yirmi kadar artmış olmasına rağmen satışlarda gene hararet vardır. Tuzlu derilerin kilosu 60, hava kurusu 85 kuruştan satılmaktadır.

Mevsim nihayeti geldiği halde kuzu derisi ihracatı devam etmektedir. Dahildeki eldiven fabrikaları bunlardan bir miktarını istihlak etmektedir. İstihsalâtın yüzde seksen kadarı ise ihracat edilmiştir. Almanyadan maada Çekoslovakya da takas suretile sevkiyat yapılmaktadır. Derilerin cins ve sikletine göre çifti 120 kuruştan 200 kuruşa kadar satılmaktadır.

Oğlak derilerinde de büyük hararet vardır. Almanya ve Rusyaya bunlardan iyi fiyatlarla satışa devam edilmektedir. Yakın zamanlara kadar 120 kuruşa satılmakta olan oğlak derilerinden Bandırma ve Bursa malları 170 kuruşa kadar çıkmıştır. Bu fiyat geçen senekinden 30 - 40 kuruş kadar daha fazladır.

Keçi mevsimi henüz başlamamış ve beraber piyasası gene iyi açılmıştır. Bu sene Almanyadan maada Rusyaya da ihracat yapılacağı ümit edilmektedir. Geçen senenin en yüksek fiyatı olan 140 kuruşa mukabil bu sene 180-190 kuruşa kadar satışlar olmaktadır. Bu fiyatların daha da yükseleceği ümit edilmektedir.

Geçen sene Rusyaya bir miktar siğir derisi ihraç edildi. Malın azlığı dolayısıyla bu sene ihracat yapılacağı umulmamaktadır. İstihsal edilen deriler kâmil yerli fabrikalar tarafından satın alınmaktadır. Piyasada bilhassa küçük boy deriler tercih edilmektedir. Yaş mallar 39 - 42, kuru cinsleri de 58 - 62 kuruştan satılmaktadır.

◆ Son Posta ◆

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

25 - 9 - 1936

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
7,5 T. B. I 23,775	5 Hazine B. 46,00
7,5 T. B. II 21,95	Dahill istikraz 95,75
7,5 T. B. III 22,25	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Ergani 97	Anadolu İvelii 44,80
Sivas Erzurum 99,50	Anadolu M 45,80

Sosyeteler Eshası

Lira	Lira
İş. B. Mü. 82,00	İst. Trömvay 22,50
» » HA. 10,00	Bomond 9,25
» » Name 10,00	Terkos 14,75
Merkez B. D. 82,00	A. Çimento 12,70

ÇEKLER

Krş.	I. T. L. İçü.
İsterlin 637,50	Liret 10,11
F. Frangı 12,06	Dolar 0,935

NAKİT

Krş.	Krş.
20 F. Frangı 166,00	1 Mark 30,00
1 Dolar 126,00	20 Drahml 23,00
1 İsterlin 637,00	20 Leva 25,00
20 Liret 164,00	20 Ley 16,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredî Fonsiye	Mübaddil Bon. 00,00
1881 senesi 00,00	Gayri » » 00,00
1903 » 101,50	Altın 96,50
1914 » 96,50	Mecidiye 00

İtalyanlar adadaki tarihi eserleri götürüyorlar

Kaş, (Hususi) — İtalyanlar, on iki adadaki tarihi kıymetli haiz eserleri İtalyaya nakletmektedirler.

Meis adasında hükümet konağı önünde bulunan iki heykel de, yerlerinden çıkarılarak İtalyaya naklolunmuşlardır.

Hayatta Gördüklerimiz

Bir annenin Fedakârlığı

Arkadaşım! Gıdıyorduk. Bana önmüzdeki kalabalığın içinde beyaz saçlı bir kadın gösterdi.

Yüzünde yılların meşakkat izlerine karışmış iyi ve temiz bir mâna verdi.

— Kim ? . dedim.

Anlattı :

— Eski İstanbul ailelerinden birine mensuptur. Kocasını şahsi parasını bitirdikten sonra, ailenin mevrus servetini de yiyor. Ve ortadan kayboluyor.

Kadın, bir kızile yalnız kalıyor.

Çocuğunu naz ve ihtimamla büyütüyor. Eski zengin, refah günlerinden sonra ona yokluk vaziyetini göstermemek için borç ediyor. Karşılıklı olmayan bir yığın hesapsız borçlar. Neticede alacaklılar dava ediyorlar. Mahkûm ediliyor.

Şimdi genç kız hakikati bilmemesi için :

— Avrupa'ya tedaviye gidiyorum. Sen mektebinde kal. diye, ikna etmiş...

Muazzes FAİK

Üniversitede bir kimya enstitüsü açılacak

Üniversite Fen Fakültesi için bir Kimya Enstitüsü yapılması kararlaştırılmıştır.

Enstitünün projesi hazırlanmış ve tetkik edilmek üzere Güzel San'atlar Akademisi için yeni celbedilen mütehasıs Zimmerman'a verilmiştir. Proje üzerinde ayrıca Üniversite profesörlerinin fikirleri de alınmaktadır.

Yeni profesörler geliyor

Mukavele müddeti biten Üniversite profesörlerinin yerlerine yeni tayinler yapılmaktadır. Romnoloji ve Arap edebiyatı profesörlüğü için Almanyadan bir mütehasıs çağrılmıştır. Avarba adlı olan bu profesör dün şehrimize gelmiştir, Fen Fakültesi Jeoloji profesörlüğüne İsviçreden Parejos getirilmiştir.

Ankara - Kayseri telefon muhaveresi başladı

Ankara, 25 (A.A.) — Ankara - Kayseri arasında telefon muhaveresi bugün açılmıştır. Yol üzerinde bulunan Kırıkkale, Keskin, Kırşehir, Mucur şehir ve kasabaları ile de telefon muhaveresi yapılacaktır.

Negüs Londraya döndü

Londra 25 (Hususi) — Kendi muhaveresinin Asamble toplantılarına iştirakini temin eden Habeş İmparatoru Haile Selasiye, bu akşam Cenevreden Londraya dönmüştür.

İmparator elde ettiği muvaffakiyetten çok memnundur.

Bir Doktorun

Günlük Notlarından (*)

Burun nezlesi

On gündünberi başım ağrıyor. Gözlerim kararıyor. Kafamı kaldıramıyorum, diye şikâyet eden hastayı müşahede altına aldım ve muayene ettim.

Bu hasta : Günde üç defa biraz serin bir havada denize girmiş, hava cereyanları içinde havlu ile kurulanmadan güya güneş banyosu yapmak istemiş.

Soğuk hava cereyanı esasen kanı zayıf olduğu için nezle yapmış. Kendisine mantol okalitot benjuanlı alkallü bir ilaç yazdım. Sıcak bir tas su içine günde 3 kahve kaşığı koyup buğusu yapmasını tenbih ettim.

Günde 2 - tane (asabrin) yerli aspirin biraz çay ve konyak yemeklerden sonra almasını tavsiye ettim. Bu suretle nezle kırkılık ve ağrılar da hepsi de geçti. hastam da iyileşti.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıtıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Satılık Apartman

Esas No.sı

C. 16

Mevkii ve nev'i

Beyoğlunda Sormagir mahallesinde Değirmen Çıkmaçı Çömlekçi sokağında eski 3 yeni 21, 33 Soğancı oğlu sokağında eski 14, yeni 12, 14 No.lu bir bodrum katını ve dört daireyi muhtevî apartman (şimdi Cihan - gir caddesi No. 31)

Depozito : Lira

1900

Tafsilatı yukarıda yazılı Apartman peşin para ile satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. İhale 9 Teşrinievvel 1936 tarihine tesadüf eden Cuma günü saat onda yapılacaktır. Taliplerin Şubemize gelmeleri (672)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden :

- 1 — Yüksek Enstitünün 40-50 kız talebe ile 434-500 erkek talebeyle nümunesi veçhile alınacak ayakkabı açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İhale 9/10/936 tarihine rastlayan Cuma günü saat 16 da Rektör - lük binasında toplanan Komisyon tarafından icra edilecektir.
- 3 — Kız Ayakkabısı 565 kuruştan Erkek ayakkabısı 475 kuruştan 265750 kuruş olarak tahmin edilmiştir.
- 4 — Muvakkat teminat 19932 kuruştur.
- 5 — Nümunesini görmek ve bedava şartnamesini almak isteyenler Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları. «1030» «1563»

Burdur Belediye Reisliğinden :

Burdur Belediyesine 880×120 eb'adında Üç adet Arazöz için Dış lastiğe İki adet 880×120 eb'adında İç lastiği yatgın mal olmamak şartile pazarlıkla alınacaktır. Bu cins lastiği bulunların 30/9/936 günü saat 9 da Yüzde 7,5 kuruş teminat akçeleri, Teklifnamelerile veya bizzat Burdur Belediye Encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur. «1630»

Belediye Sular İdaresinden :

Ana galeride hasil olan çatlakların onarılması için 28 Eylül 936 Pazarı ve ertesi Salı günleri Taksim sularının kesilmesine mecburiyet elverdiği Sayın halka itazarla bildirilir. (1605)

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik 13,25: Muh-telif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18: Dördüncü Dil Bayramı programı, 18,30: Çay saati, dans musikisi, 19: Ambasadörden naklen varyete musikisi, 20: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi, 20: Münir Nureddin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi, 21: Plâkla sololar, 21,30: Orkestra:

1 — Rossini'nin - Guillaume tell - operasının üvertürü, 2 — Strauss'un - Güzel Mavi Tuna - vals, 3 — Furlani'nin - Madrigali - Trio, 4 — Musorgsky'nin - Acem dansı - ; 5 — Tscalkovski'nin - Romans: F. Majeur - ; 6 — Bethoven'in - Menuette - ; 7 — Fuçini'nin - Madam Butterfley - operasından parçalar; 8 — Karozyo'nun Edora Serenadı; 22,30: Ajans haberleri.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı, 13,30: - 15: Haberler, plâk. 19: Askeri bando, 20: Konferans, 20,20: Meşhur seslerin plâkları, 20,55: Aktüalite, 21: Konuşmalar, 21,15: Cazband, 22,30: Haberler, 22,45: Mans mu sikisi nakil, 23,45: Almanca - ransizea haberler, 24: Plâk.

BUDAPEŞTE

18,45: Sesli film musikisi, 19,45: Radyo selâmları, 20,20: Radyo - salon orkestrası, 21: Konferans, 21,40: Haberler, 22: Orkestra, 23,20: Çigan musikisi, 24,20: Cazband.

PRAG

19: Almanca neşriyat, 20,15: Stüdyo opereti, 21,45: «Minare gölgesinde» adlı neşriyat, 23,15: Plâk, Neş'eli hafta sonu musikisi.

BELGARD

18,50: Plâk, 19,20: Triyo konser, 20,30: Milli neşriyat, 21: Operet piyesi, 23: Son haberler.

VİYANA

20: Haberler, 20,10: «Menekşe kızı» isimli operet, 22,40: Film bahsi, 23: Haberler, 23,10: Piyanö musikisi, 23,40: Plâk, 24,25: Dans musikisi.

VARŞOVA

18: Sesli film musikisi, 19: Konferans, 19,10: Konuşmalar, 22: Leh şarkıları, 22,30: Villadan nakil, 23: Spor, 23,15: Senfonik konser, 24: Dans plâkları.

Yarınki Program

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muh-telif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18,30: Çay saati, dans musikisi, 19: Tepe-

SIHİ KANZUK BALSAMIN KREMLERİ

Esmer, sarışın, kumral, her tene tevafuk eden güzellik kremleridir. Sihhi usullerle hazırlandığından cildi besler ve bozmaz. Çil, leke, siville ve buruşuklukları kâmilan giderir.

4 Şekilde takdim edilir:

- 1 — Krem Balsamin yağlı gece için pembe renkli.
- 2 — Krem Balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli.
- 3 — Krem Balsamin acıbadem gece için
- 4 — Krem Balsamin acıbadem gündüz için

Kibar mahfellerin takdim ile kullandıkları yegâne sihhi kremlerdir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

HALK OPERETİ

Taksim bahçesi kapalı kısmında

Halk Opereti

Bu akşam 21.45 de

Kırk yılda bir

Operet 3 perde

1 tablo

başı gazinosundan varyete programı; 20 : Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi, 20,30: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi, 21: Plâkla sololar, 21,30: Orkestra:

- 1 — Schubert'in «Süvari marşı», 2 — Staus'sun «Sulh dalı9 vals, 3 — Chopin'in «Beşinci Nocturne», 4 — Rimski - Korsakoff'un «Şehrazat», 5 — Delibes'in «Otomat vals», 6 — Lehar'ın «Prens çocuğu opereti», 7 — Spendiarov'un «Kazak Marşı», 22,30: Ajans haberleri.

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan : Kadircan Kaffi

Numara : 81

Son Posta'nın tarihî tefriki

Bunu alaylı alaylı söylemişti. Mansur merakla sordu:

— Tutulacak yolun birini anladık. Gemiye gireceğiz ve arkadaşlarımızı orada kurtarmağa çalışacağız. Bu korkulu bir yol... Bir de ötekini anlıyalım.

— Bunu kabul ederim. Bunun için ben ikinci yolu tutmak istiyorum. O da İspanyol gemisini Valensiya yolunda yakalamak...

— Çok iyi olur. Yüzde yüz kazanırız.

— Her iki yolu birden tutarsak?

— Ne gibi?..

— Ben İspanyol gemisine girerim. Siz de kadırgaya döner yolumuzu keşersiniz.

Mansurun bakaşlarında bir karaltı oldu.

Nedense bu işi çok korkulu buluyor ve yapılmasını istemiyordu.

Yollarının üstündeki lokantaya girdiler. İlyasla Yakub iştihali iştihali yiyorlardı. Fakat Mansur böyle değildi. Sandalyesinde geriye doğru yaslanmış ve kulak kabartıyordu.

İlyas oraya bakınca iki genç papaz gördü. Hem yemek yiyorlar, hem de yavaş sesle konuşuyorlardı.

İlyas Mansura:

— Ne var?

Diye sorar gibi bir jest yaptı ve gözünü kırptı.

Mansur parmağını dudagina götürdü. ve yemeğini yemeğe başladı.

Papazlar biraz sonra gidince:

— Yarın Kardinal Merkandonun reisiğünde büyük ayın yapılacaktır. Dedi.

Mansurun bir türlü öcünü daha sonraya bırakmak istemediği anlaşılıyordu.

Şimdi İlyas şunları söylüyordu:

— Beni dinle. Siz şimdi hemen kadırgaya dönün. Mademki İspanyol gemisi yola çıkacaktır, onu her halde yakalarsınız. Yakalayınca da yoldaşları kurtarmak pek kolaydır.

— Anladık. Bu fikir bence de iyidir. Fakat sen gelmiyor musun?

— Ben kalmalıyım. Merkando'yu her zaman görmek mümkün değildir. Yarın ona kolaylıkla yaklaşabilirim. Yarın intikamımı alabileceğimi gözlerimle görüyör gibiyim. O kadar inanıyorum. Bu fırsatı kaçırmamalıyım.

— Peki, sonra ne yapacaksın?

— İspanyolları hakladıktan sonra huralara gelirsiniz. Ben bir sandal bulur açılırım ve kavuşuruz.

Mansurun bu seferki söz söyleyişi o kadar candan idi ki İlyas bunu kabul etmeyi bir arkadaşlık borcu bildi. Zaten onun dediklerine hak da veriyordu. Koca Ali İspanyol gemisini tam zamanında yakalayamazsa? Don Alfonso veya Garsiya, İlyası ancak on bir yıl önce bir iki defa, o da harb esnasında görmüşlerdi. Tanımaları ihtimali pek zayıftı ama büsbütün yok değildi.

İlyas kadırgaya dönmek kararını verdi ve Mansuru da beraber götürmek için zorladı. Mansur, İlyası nasıl tehlikede görüyorsa, İlyas da Mansuru öyle görüyordu.

Şehirden çıktılar.

Mansurla öpüştiler.

Her ikisinin de gözleri yaşarmıştı.

Mansurun son sözleri şu oldu:

— Belki bir daha görüşemeyiz. Hak-kim helâl et!

İlyas onun sırtını okşadı:

— Benim sende ne hakkım var ki...

Sen bir yiğit yoldaşsın.. sağlığını dilerim. Zira senin yerini kimse dolduramaz. Sen benim yoldaşım değil, kardeşimsin. Elbet gene buluşacağız. Gözünü dört aç ve kendini kolla!

— Kim bilir... Belki dönmek kimsemet olmaz diye söylüyörüm. İnşallah gene kavuşuruz.

— Allaha ısmarladık

— Selâmetle gidin.

— Biz yarın akşama kadar İspanyol gemisini haklarız. Ondan sonra doğru bu taraflara geliriz. Seni enginde bulamazsak, şehre girer, ararım. Şehirden çıkarsan bizim karaya çıktığımız yerde beklersin. Çıkmasan bugün yemek yediğimiz lokantada ararım. Olmaz mı?

— Sen gelme buraya... Beni eğer denizde bulamazsanız bir daha aramayın. Belki dağlara kaçmak lâzım olur.

Bu bahs üzerinde bir müddet çekiştiler.

— Gelme!

— Gelirim. Olmaz... Seni ararım. Diye birbirlerini zorluyorlardı.

Mansur daha inatçı çıkmış ve nihayet İlyas Reysden Barselonaya ayak basmayıcağına dair söz almıştı.

— 37 —

KANLI AYIN...

Mansur yapmak istediği işin ne kadar tehlikeli ve büyük olduğunu biliyordu. Bunun için beraberinde gözü açık ve cesur bir arkadaşın bulunması onun için büyük bir nimetti ve bu işi hiç değilse yarı yarıya kolaylaştırırdı. Fakat bunu istemeye hakkı yoktu.

(Arkası var)

Dahiliye Vekâletinden:

1 — Ankarada Yenişehirde Vilâyetler evi arkasındaki sahanın tesviyesi ve tanzimi işi kapalı zarf usuliyile eksiltmeye konmuştur.

2 — İşin muhammen keşif bedeli 7077 lira 89 kuruştur.

3 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Tesviyei turabiyeye ait fenni şartname.

C — Keşif cedveli.

D — Projedir.

4 — İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Vekâlet levazım Bürosundan alabilirler.

5 — Eksiltme 28/9/1936 tarihinde saat 15,30 da Vekâlet binası içinde toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.

6 — Muvakkat teminat 531 liradır.

7 — Teklif mektupları yukarıda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Dahiliye Vekâletine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektupları yine 5 inci maddede yazılı saate kadar reisliğe gelmiş bulunmaları şarttır. Teklif mektuplarının dış zarfları mühür mumu ile eyice kapatılmış olmaları şarttır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. «837» «1199»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1. — Şartname ve projesi mucibince 45816 lira 32 kuruş muhammen keşif bedelli Paşabağçe Fabrikasında yapılacak beton arme iskele ve rıhtım inşaatı kapalı zarf usuliyile eksiltmeye konulmuştur.

2. — Eksiltme 26/IX/1936 tarihine rasthyan Cumartesi günü saat 11de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3. — Muvakkat teminat (3437) Liradır.

4. — İsteklilerin, eksiltmeye girebilmeleri için ihale gününden en az iki gün evvel İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar şubesine müracaat edip bu gibi rıhtım ve köprü işlerini muvaffakiyetle yaptıklarına dair vesikalarını ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

5. — Bu işe ait şartname ve projeler 229 kuruş mukabilinde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesinden hergün alınabilir.

6. — Teklife ait kapalı zarflar ihale günü en geç saat tam ona kadar adı geçen Komisyon Reisliğinde makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. (1149)

Kimyager alınacaktır. Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

Ankara Civarında İstihdam edilmek üzere diplomalı Kimyager alınacaktır. İsteklilerin İstida ve vesikaları ile Umum Müdürlüğe müracaatları. «1567»

Mütenasip bir Endam

J. Roussel Korseleri (Gaine) ve Kemeri vücudu sıkıca tutar. Teneşürü temin eder. Sevimsizliğine halel gelmez. Vücudu yumuşatır ve inceltir.

Fiyatlar: Kemeri 6 liradan. Korseler (Gaine) eutyente beraber 25 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel

Pari

İSTANBUL, Beyoğlu

Tünel meydanı 12 No. lu

Majazamızı ziyaret ediniz veya

15 No.lu tarifemizi isteyiniz.

Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

BEŞİKTAŞ

DIKİŞ YURDU

Tahsili en yüksek biçki mektebidir.

Kayıt başlamıştır. Mezun talebelerin dikiş sergisini mutlaka görünüz. Akaretler No 87 Telefon:

43687

CILDİNİZİ Tehlikeden koruyunuz.

Herhangi bir kremin ona lüzumu olan gıdayı vereceğini zannediyorsanız bu teerrübe size pek pahalıya mal olabileceğini derhatır ediniz. Hiçbir krem size Krem Pertev kadar sadık kalmaz.

İHTİDA

İsimim Limonya iken bu kere İslâm olarak Hidayet tesmiye ettim. Bunun kanunu medeninin 26 nci maddesi mucibince İlan ederim. Hidayet (734)

Hikâye

Onda bir biletin yarısı

Yazan: İsmet Hulûsi İMSET

Ben yalan söylemiyorum, eğer nüfus kâğıdımı günü gününe çıkarttığı iddia eden babam da yalan söylemiyor. Ben bu yaşa gelinceye kadar hep şöyle böyle, kıt kanaat geçindim. Gerçi açta değilim; isim gücüm var. Fakat isim gücümün kazandığım para o kadar az ki hemen ekseri zamanlarda cebimde bir tek lira bile bulunmuyor. Şöyle havadan, piyangodan bir kaç yüz, yahut bir kaç bin düşürse param olacak, bende o talih nerede? Ne havadan düşer, ne de piyangodan çıkar.

Gerçi böyle düşünürdüm, amma ne de olsak gene insanız; ümit dünyasında yaşıyoruz. Çıksın çıkmasın bir bilet almak âdet olmuş. Ben de alıyorum.

Bir gün, hem de keşide günü, bilet satanlar:

— Kırk bin lira, alan kazanıyor!

Diye bar bar bağıyorlardı.. Almaya niyetlendim, niyetlendim amma cebimde tastamam yetmiş beş kuruşum vardı. Onda bir bilet alabilmek için bir o kadar para daha lâzımdı. Düşündüm:

— Yarısını alırım!

Dedim. Satıcılardan birinin yanına yaklaştım.

— Onda bir biletin yarısını da verir misin?

— Veririm!

Satıcı bileti keserken bir genç kız yanımıza geldi. Hani şöyle alıcı gözile iskaripinlerinin burunlarından, şapkasının kenarına kadar baktım. Bakarım ya, yaş otuz iki, serde gençlik var. Pek te çirkin değilim; en sonunda da erkeğim.

Baktım, baktım da hem memnun oldum, hem de pişman! Genç kıza bilmem bin kaç senesinde dünya güzellik birinciliğine soksalardı. Bin kaç senesinin güzellik birincisi olan kız onun eline su dökmek istiyecek te dökmeyecekti.

Hoşuma gitmedi, içim çekmedi desem yalan söylemiş olurum. Yok ben değil, onu kim görse hoşuna giderdi ya. Bir defa güzeldi, hem de eşi bulunmaz güzelliklerden, sonra ne bileyim onda öyle bir hal vardı ki hani halile insana:

— Ben sevmek için yaradıldım.

Diyordu.

Genç kız da benim gibi bir yarım bilet müşterisiydi, benim aldığım biletin ikinci yarımını da o aldı; yarım bilet elimde yüzüne baktım. O da baktı bir şey söylemek istiyordum.. Ne diyebilirdim:

— Şey, dedim, bayan talihiniz varsa bana da çıkar. Güldü, gülerken bir kat daha güzel olmuştu.

— Sizin talihiniz varsa bana çıkar diyeyim!

O bileti aldı, yürüdü. Ben bileti aldım, yürüdüm. İşte hepsi bu kadar.

O gün öğleden sonra idi. Ben piyangoyu filân tamamiyle unutmuşum, yalnız aklımda o genç kız vardı. Aklımdan çıkmıyordu bir türlü.

İşimde gıya çalışıyordum. Odamın kapısı açıldı. Gündüz kendisinden yarım bilet aldığım adam göründü:

— Müjde?

— Ne var?..

— Piyango çıktı.

— Piyango mu?

— Evet, kırk bin liralık ikramiye size çıktı. Onda bir bilete dört bin lira düşüyor. Sizin biletiniz bunun yarısı olduğu için iki bin lira alacaksınız!

Boynunu büktü, sesini yavaşlattı:

— Tabii benim de müjdemî unutmazsınız.

Tabii onun da müjdesini unutmadım. Ve fena da para vermedim. İki yüz lira!

Bin sekiz yüz lira kalmıştı.

Bu paranın yüz elli lirasile ufak tefek borçlarımı ödedim. Yüz elli lirasile de yakın eşe dosta ufak tefek borç-

lar verdim. Geriye tam bin beş yüz liram kalmıştı.

Cebimde paralarım, aklımda benim aldığım biletin yarısını alan güzel genç kızın hayali vardı. Fakat iş hayali olmuyordu. Genç kıza bulmak, ele geçirmek ve onunla evlenmek istiyordum.

Piyango bileti satan adamı buldum, ona sordum.

— Adresini vermişti, dedi, fakat o bileti başkasına satmış, kendisi bir şey alamadı.

— Zarar yok adresi biliyorsun ya; beni oraya götür.

— İşimi gücümü nasıl bırakayım.

— Ben seni memnun ederim.

Bir alay dil döktü. Ben onu götürürsem belki bir kaç bilet satamıyacak, bunun kârının ehemmiyeti yok, fakat ya sattığı biletlerden birine bir kaç bin lira isabet edecek olursa, bileti satmakla yalnız kârından değil, müjde olarak alacağı bir kaç yüz liradan olacaktı.

— Kâfi, dedim, al sana iki yüz lira.

Bin üç yüz liram kalmıştı. Bilet satan adamla birlikte güzel genç kızın evine gittik.

Aksiliğe bakın ki bir hafta evvel evden çıkmışlardı. Nereye taşındıklarını öğrenmek istedim, bilen yoktu.

Mahallede sordum, soruşturdum. Yalnız şunu öğrenebildim. Evden eşyalarını bir kamyonla çıkartmışlardı. İstanbuldaki bütün kamyon şoförleriyle konuşmuş ve nihayet içlerinden biri söyleti:

— Nereye gittiklerini bilmiyorum, fakat ben eşyaları Karadenize giden bir vapura götürdüm.

Teşekkür edip ayrılmadım; elimde kaldı.

— Verdiğim haber için bahşiş yok mu?

— Beşe, ona kanaat etmedi. Nihayet yüz liraya

sulh olduk.

Paralar suyunu çekiyordu. Vapur acentasından bir şey öğrenemedim. Ve çarınar bir Karadeniz seyahatine çıktım. Karadeniz sahilinde uğramadığım vilâyet, uğramadığım kaza, uğramadığım köy kalmadı. Her uğradığım yerde bir kaç gün kalıyor, soruyor, soruşturuyordum. Seyahate çikalı altı ayı geçmişti. En sonunda Hopaya varmıştım. Hopaya varmıştım amma cebimde ancak yetmiş beş kuruşum kalmıştı. Ve piyango biletinin çekilme günü idi. O gün!

Çarşıda aklıma geldi:

— Haydi, dedim, bu parayla da gene yarım bilet alayım.

Bilet satanlardan birinin yanına gittim.

— Onda bir biletin yarısı! dedim, adam bileti ortada ikiye böldü. Tam ben parayı verip bileti alacağım zaman bir de ne göreyim. Bundan çok evvel bilet alırken gördüğüm ve aylardan beri peşisıra gezdiğim, güzel genç kız yanımda duruyordu. Biletin öbür yarısını da o alacaktı.

Yüzüne baktım, yüzüme baktı.. O da beni tanıdı. Cebimden kibrit kutumu çıkardım.. Aldığım, bir biletin onda birinin yarısını yaktım:

Güzel genç kız şaşırdı:

— Niye yakıyorsunuz?

— Bir daha peşiniz sıra aylarca doluşmamak için!

Aradığımı bulmuşum. Fakat cebimde piyangoda kazandığım paradan bir tek metelik bile artmamıştı.

Orada konuştuk, orada anlaştık, ve evlendik.. Dünya güzelinin eline su dökmeyeceği genç kız karım oldu amma, ben gene parasız kaldım.

Karı koca ancak kıt kanaat yaşıyabiliyoruz.

Şimdi bir tek biletimiz var.. Şöyle bir kaç yüz, bir kaç bin lira düşürse de yüzümüz gülse diye bekliyoruz amma.. Bizde o talih varmı ki!

Yarınki nushamızda :

İNKİSAR

Nakleden: Faik Bercmen

Hukuk Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz iktisad ve içtimaiyat Enstitüsüne 50 lira ücretle bir daktilo alınacaktır. Yabancı dil bilmek şarttır. İsteklilerin bir hafta zarfında Fakülte Dekanlığına müracaat etmeleri. «1584»

Gâvur
Mehmetin
Yeni
Maceraları

CİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 81

Diye, mırıldanmıştı.
Gâvur Mehmet, adamcağzın kulağına eğilmiş; şu sözleri fısıldamıştı:
— Senden, bir tek yardım isteriz. O da, sükût...

Gâvur Mehmet, ev sahibinin verdiği merdiveni evin saçağına dayadı. Dama tırmandı. Sonra, Hakkı çavuşla zaptiyeleri de oraya çıkardı. İki yangın kancasını sıkı sıkı birbirine bağladı. Kancayı, kale duvarının üstündeki bir taş taktı. Arkasından caketini çıkardı, bir tarafa attı. Kancanın sırtını kavradı.

Bütün bu hareketleri gözleriyle takib eden Hakkı çavuş, o anda Gâvur Mehmetin bileklerini yakaladı:

— Ne yapıyorsun, çavuşum?

Diye bağırıldı.

— Ne mi yapıyorum?.. Görüyorsun ya?.. Bu kancaya tırmanarak yukarı çıkmak istiyorum.

— Sen, çıldırdın mı, çavuşum?

— Niçin?..

— Ya; kancanın ucu, takıldığı yerden kurtulabilirse.

Gâvur Mehmet, bir lâhza duraladı. Ellerini beline dayadı. Kaşlarını çatı.

— Haaa, bak Hakkı çavuş.. demek ben seni, taburda iken kâfi derecede pişirememişim. Öyle ise, vaktile unuttuğum bir dersi şimdi vereyim... Şunu unutma ki, zabıta memurluğu vazifesini kabul edenler, herşeyden evvel, ölümü unutmaldır. Kalbinde ölüm korkusu taşıyan bir adam, hiç bir zaman bu işi göremez. Anladın mı? Şimdi, çekil oradan bakayım.

Diye mırıldandı. Derhal kancanın sırtına yapıştı. Yukarı doğru tırmanmaya başladı.

Yukarı çıkmak pek kolay olmadı. Hattâ bir kaç defa, yukarıdan taşlar yuvarlandı. Karanlıkta bir hayalden başka bir şey göremiyen Hakkı çavuş; Gâvur Mehmed'i düşüyor zannederek helecanla yukarı doğru kollarını açtı.

Bir hayli güçle duvarın üstüne ayak basan Gâvur Mehmet, hemen belindeki ince ipi çözdü, çıkardı. Ucunu aşağıya sarkıttı. İki elini boru gibi ağzına dayadı:

— Hakkı çavuş!.. Feneri, bağla.

Diye fısıldadı.

Evvelâ - yanmamış olan - feneri yukarı aldı. Götürdü, oradaki kulenin içine bıraktı... Sonra, tekrar oraya geldi. Bu sefer de, ipin ucunu sarkıtarak kalın ipi yukarı çekti. Bu ipin ucunu, oradaki mazgal deliklerinden birine geçirdi. Bu sefer de, şu emri verdi:

— Hakkı çavuş!.. Hadi bakalım. İpin ucunu beline bağla. Kancanın sapına yapış. Yavaş yavaş yukarı tırman. Ben ipi yavaş yavaş çekeceğim. Senin çıkmana, ve düşmemene yardım edeceğim.

Dedi.

Hakkı çavuş, bu emre itaat etti. Fakat bir hayli helecan çekip ter döktükten sonra, ancak duvarın üstüne çıkabilmişti.

Zaptiyeler; ağır vücutlu adamlar oldukları için, bunların tırmanarak yukarı çıkabilecekleri şüpheli idi. Onun için Gâvur Mehmet ipin ucunu bunların koltuklarının altına bağlatmış, birer birer yukarı çekmişti.

İşin güç tarafı halledilmişti... Hep beraber kuleye girmişlerdi.

Gâvur Mehmet evvelâ feneri yaktı. Sonra, kulenin ortasındaki taşları, kenara kaldırttı. Mermer kapağı kaldırttı. Feneri ince ipin ucuna bağlayarak aşağıya sarkıttı. İki geçidin arasındaki tahtalara baktı. Bunlar, tıpkı kendiyi koyduğu gibi orada duruyorlardı... Kalın ipi aşağı uzattı:

— Hakkı çavuş!.. Sen, sakın buradan ayrılma. Vereceğim emirlere dikkat et.

Dedikten sonra, ipe sarılarak aşağıya inmeye başladı.

Ayakları tahtalara basar basmaz,

feneri ipin ucundan çözdü aldı. O, dar ve karanlık dehlize daldı.

Merdivenlerden indi. Asıl zindanın bulunduğu kısma girdi. İki tarafında hücreler bulunan koridoru sür'atle geçti. Prenses Şimanın bulunduğu odaya doğru sür'atle ilerledi. O zaman kulağına yüksek bir ses geldi. Birdenbire vücudu buz kesilerek durdu; dikkatle dinledi.

— Fani.. Fani.. sen misin?..

Diye bir ses işitti. Bu ses, prenses Şimanın sesi idi.

Gâvur Mehmet, artık tereddüt etmeden, dipdeki büyük odayı geçti. Prensesin bulunduğu odaya girdi. Zavallı kadın, bıraktığı yerde, öylece sırtüstü yatmakta idi.

— Vakitler, hayrolsun madam. Gördünüz mü, size verdiğim sözü tuttum. Zannedirim ki, sizi çok bekletmeden geldim.

Prenses Şima, bu sözleri işittiği zaman sevincinden çıldırarak hale gelmişti. Meserretten titreyen sesi, bu zindanın harab kemerlerinde aksetti:

— Ah; eğer biraz daha gecikseydiniz, artık ben mahvolmuştum.

— Niçin?..

— Fena halde aç ve susuzum... Sonra, böyle ellerim ayaklarım bağlı olarak yatmak.. bilerseniz.. ne kadar muztarımdır.

Hazin bir hıçkırık duyuldu... Gâvur Mehmet, zavallı kadının ellerini ve ayaklarını çözerken, teessüründen bütün vücudu titriyordu. Ve.. boğazında düğümlenen kelimelerle söylüyordu:

— Bitti.. artık.. her şey bitti, madam... Şu andan itibaren.. her şeye.. ve hayata kavuşuyorsunuz... Hadi, kalkınız... Omuzlarıma dayanınız...

Prenses Şimanın kolları ve ayakları, fena halde tutulmuştu. Elleri, pek güçle tutabiliyordu.. bütün kuvvetini kaybetmiş olan dizleri bükülüyoruyordu.

(Arkası var)

İttihatçılar Devrinde MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefrikanı :

— 66 —

Yazan: Ziya Sakir

Ve bilhassa; isyanın şekli.. binlerce kişiyi, beş on mecnunane sözle arkasında sürükleyen adamın şahsiyeti.. ve bu adamın zihniyeti itibarile çok mühimdir

Diye pencereden uzattığı şey, âdi bir süpürge sopasından ibaretti.

★

(Kör Ali hâdisesi) üzerinde, biraz fazlaca durduk. Bu, sebebsiz değildir. Çünkü bu hâdisiye, meşrutiyete karşı yapılan ilk (fi'len isyan) hareketidir. Ve bilhassa; isyanın şekli.. binlerce kişiyi, beş on mecnunane sözle arkasında sürükleyen adamın şahsiyeti.. ve bu adamın zihniyeti itibarile çok mühimdir.

Yukarıda naklettığımız hâdiseden sonra da; Kör Ali fikrinde ısrar etmiştir; kendisini bu harekette mâzûr göstermek için, sonuna kadar sebat eylemiştir.

Meselâ; kendisini evinden çıkarak zaptiye nezaretine götüren askerlere:

— Ben Cenâbîhak tarafından bu işe memur edilmiş olan bir (velî) yim... Bana itaat edin. Size, yarın âhrette şefaahat ederim... Eğer siz de bu adamlara uyarısanız, âhretinizi berbâd edersiniz.

Diye; artık bu dünyada yeri yurdu olmayan sözlerle, sâf askerlerin zihnini çelmek istemiştir.

Sonra.. mahkeme salonunda, hâkimlere karşı da:

— Ben, sizin hepinizi iknaa, muktedirim. Fakat, beni beş on dakika dinlemeye; ne demek istediğimi anlayamazsınız. Ben; ilmin, (ledünyâtına) vakıf bir âlimim. Ulümü zâhire ve bâtineye, tamamiyle vâkıfım... Eğer inanmıyorsanız, size bir (hadis) söyleyeyim; manasını verin. Fakat, veremezsiniz.

Demiş; ve kendisine ehemmiyet verileceğini zannetmiştir.

Halbuki bu adam, kıpkızıl bir cahildi. Bütün malûmatı, (Mızraklı İlmihal) in hududları içindeki saçma sapan ve bâtil itikadlardan ibaretti...

Kendisi, o tarihten on altı sene evvel, şarkî Rumeliden İstanbul'a gelmişti. Elinden başka bir iş gelmediği için, bir kolayını bulmuş, (Halıcılar camisi) ne müezzin olmuştu. Ve bir müddet bu meslekte piştikten sonra; daha kârlı bulduğu (vâz) lığa koyulmuştu.

Vâzlığı, ilmi ile değil; zekâsile idare etmişti. Daima, kendi sınıfına mensub olanlara hitab etmişti. Ve bunlardan beş on para toplayarak geçinmişti... O zamana kadar derin bir sefalet ve mahrumiyet içinde yaşayan adam; (meşrutiyet) denilen yeni idarenin ortaya bir takım (türedi) ler çıkardığını görür görmez; o da bir türedi olmak sevdasına düşüvermişti.

İttihatçılar, çok şükretmelidir ki; o müzebebe devirde, karşılarına ilk çıkan adam, bir (Kör Ali) idi... Evet; Kör Ali, isyan ederdi. Beş on sözle, halkı arkasından sürükler; ve onların ruhuna hükmedecek kadar bir kudret gösterirdi. Fakat bütün bu isyan ve hâkimiyet; nihayet, bir sabun köpüğü gibi, sönüp giderdi. Çünkü; bir anda halkın ruhuna hâkim olmak ve bir isyan çıkarmak, o kadar güç bir şey değildir. Fakat asıl hüner, o isyanı idame etmek; ve o hâkimiyeti temadî ettirmekti. Kör Ali ise; âciz bir şahsiyetti. Fatih camisinin yaktığı mum, nihayet Yıldız sarayının duvarları dibinde, sönmüvermişti.

Fakaaat.. eğer İttihatçıların karşısına; kâdir, sebatkâr, halk üzerinde nâfiz, ve bu nüfuz ve kudreti idame ettirecek zekâ ve dirayete malik bir şahsiyet çıkıyorsa, o zaman İttihatçıların ve meşrutiyetin âhir ve âkibeti ne şekil kesbedecekti?..

İttihatçılar, bunu düşünmemişlerdi.. ve, düşünmek lüzumunu da hissetmemişlerdi. Çünkü o tarihte, derin bir gurur ve gaflet içindedirlerdi.

KUMBARA

BİRE, 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

İttihatçıların en büyük hatalarından biri de, - kendilerinden başka - her şahsiyet ve her kuvveti, küçük görmeleri idi. Bilhassa, o günlerde (Avca taburları) nı İstanbul'a getirtmekle artık memleketin bütün şahsiyetlerine ve kuvvetlerine hâkim olduklarını zannetmişlerdi... Bu da şununla sâbittir ki; (Kör Ali hâdisesi) ne lüzumu kadar ehemmiyet vermemişlerdi; hattâ bu korkunç ihtilâlcıyı derhal ve şiddetle tedbir ettirmemişler.. onu bir mecnun ve meczub telâkki ederek âdi bir cürüm sahibi gibi mahkemeye sevkedilmesin; ve muhakemenin de, günlerce sürüklenmesine müsamaha göstermişlerdi. (1)

Halbuki; meşru olmayan muhalefetlerin önünü almak, cehl ve taassub yüzünden çıkacak isyan ve ihtilâllerin zuhur etmesine meydan bırakmamak için ittihatçıların yapacakları tek bir hareket vardı... O da; Kör Alinin yakalandığı gecenin sabahı, mahkeme heyetini Fatih camisinde, Kör Alinin halkı fesad ve isyana sürüklediği yerde toplamak.. kısa bir muhakemenin sonra - milletin ve mâsumların selâmeti namına - derhal (idam) hükmünü almak. bir çok zavallıları felâkete sürükleyen o küstah softayı, hemen o anda Fatih camisinin kapısında asmaktı.

— Buna, meşrutiyetin kanunları müsaid değildi.

Denilemezdi. Çünkü elde bulunan ceza kanunu, mutlakiyet devrinin kanunu idi. Ve, o tehlikeli anarşi günlerinde artık kanun kaygusu gözetilemezdi. Bu iş, (fevkalâde bir hâdisi) olduğu için (fevkalâde bir mahkeme) ile işi halletmek.. (mâkul ve meşru olmayan kaynaklardan taşan muhalefet) in derhal önüne geçmek elzemdi.

Nitekim; bu ihmal ve müsamaha, derhal fena tesirini göstermişti. (Vâz Kör Ali), zaptiye tevkifhanesinde, bir takım cahil, ipsiz sapsız mevkufklar içinde; (sakalına ve sarığına hürmeten) üstüste konulmuş şiltelere yan gelerek, kahve kahve üstüne, çay çay üstüne izzet ve ikram görürken; şehrin muhtelif yerlerinde de bir takım (fi'len muhalefet) hareketleri başgöstermişti.

(Arkası var)

(1) Vâkıâ cinayet mahkemesi, (Kör Ali) ile bir tek arkadaşını (idam) cezasına mahkûm etmişti. Fakat sonra, bu hüküm nakzedilmiş; hapis cezasına çevrilmişti.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:
Evvelce Hammalbaşında 26 No: da müskiratçılıkla meşgul olmakta olan Dona Vayakı firması İflâsı 10/6/936 tarihinde açılıp tasfiyenin adı şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müfliste alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde 2 inci İflâs dairesine gelerek kaydettirmeleri ve delillerini (senet ve defter hulâsaları vesaire) asıl veya musaddak suretlerini tevdi eylemeleri.

2 — Hilâfına hareket cezalî mes'uliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borçlarının aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

3 — Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartıyla bunları aynı müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazaretleri bulunmadıkça cezalî mes'uliyete uğrayacakları ve ruçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 5/10/936 tarihine müsadif pazartesi günü saat 11 de alacaklıların ilk içtima gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (85868)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Görülen lüzum üzerine Devlet Demiryolları hesabına Avrupaya gerek hohşule ve gerekse teknikuma tahsile gönderilecek talebe için evvelce ilân edilen kayıt müddeti 28/9/936 tarihine kadar temdit edilmiştir.

Devlet Demiryolları hesabına Cer Mühendisi yetişmek üzere Avrupaya Hohşule tahsiline gönderilecek beş talebe ait müsabaka şartları:

- 1 — Türk olmak.
- 2 — Yaşı on sekizden küçük ve yirmi beşden büyük olmamak.
- 3 — Sağlık durumu tahsile engel olacak derecede olmadığına ve memleketin herhangi bir tarafında çalışmaya müsait bulunduğuna dair Devlet Demiryollarının «Ankara», «Haydarpaşa», «Eskişehir», «İzmir» ve «Adana» daki Sıhhi heyetinden veya Devlet Demiryollarına kabul olunacak memurlarda bulunması lâzımgelen sıhhi şartları gösterir matbu sıhhi rapor muhteviyatına uygun olarak «tam teşkilâtli bir hastaneden» alınmış sıhhat raporu ile anlaşılacak.
- 4 — Devlet hesabına tahsil ettiren mekteplerden müsabakaya girmek isteyenler mekteplerinden bir güne ilişikleri olmadığına dair vesika göstermek.
- 5 — Askerlik vazifesinin Avrupaya tahsile gitmesine mâni olmadığına dair alâkadar Askerlik Şubesinden vesikayı haiz olmak lâzımdır.
- 6 — Talipler 28/9/936 tarihine kadar istida ile İstanbul Mühendis Mektebi Müdürlüğüne müracaat edeceklerdir.
- 7 — İstidaya bağlanması lâzımgelen vesika:
 - A — Nüfus kâğıdı veya musaddak bir sureti.
 - B — Gördüğü tahsili tevsik ettirecek evrakı müsbite ve Lise şahadetnamesi.
 - C — Hüsnühal varakası «en son mektebin vereceği hüsnühal varakası ile o tarihten sonra çalıştığı yerlerden ve aynı zamanda mahalli polis dairesinden birer hüsnühal varakası alınacaktır.
 - D — 4 x 6,5 büyüklüğünde 6 fotoğraf.
 - E — Aşî şahadetnamesi.
 - F — 3, 4 ve 5 inci maddelerdeki vesaik.
 - H — Babasının adı nedir? Nerede olduğu, Sağ ise şimdiki ölmüş ise ölmeden evvelki mesleki ve memuriyeti nedir? Ve nerede çalışmıştır? Şimdiki veya ölmeden evvelki meslek veya memuriyetinden önce daha nerelerde ne gibi işlerde ve ne vakitler bulundu? Bunları gösterir bir tercümeihal varakası.
- 8 — Müsabaka imtihanı tersimi hendese, tahlili riyaziye, tahlili makine, Resim hattı, Fizik, Kimya ve Türkçeden olacaktır. Bu derslerin şûmulu Mühendis Mektebi üçüncü sınıfına kadar olan programlara göredir.
- 9 — Müsabaka imtihanı 1/10/936 Perşembe günü saat 9 — 12 Tersimi Hendese.

saat 14 — 17 Fizik Kimya

2/10/936 Cuma günü : « 9 — 12 Resmi hattı
« 13 — 17 Tahlili Riyaziye
Tahlili makine.

3/10/936 Cumartesi günü: 9 — 12 Türkçe, Almanca.

- 10 — İmtihanda aynı derecede not alanlardan lisan bilenler tercih edilir.
- 11 — Müsabaka imtihanında kazanan talipler Avrupadaki tahsillerinin neticesinden sonraki mecburi hizmetleri hakkında Devlet Demiryolları İdaresinin isteyeceği şekilde taahhütname vereceklerdir.
- 12 — Tahsil plânı: Avrupada İdarenin göstereceği fabrikalarda bir sene staj ve bu müddet zarfında da lisan öğrenilmesi, İdarenin tayin edeceği Hohşulenin makine şubesinden 8 Söbestirlik tahsili ikmal ve 6 ay zarfında imtihan vererek diploma almaktır.
- 13 — Avrupadaki tahsil şeraiti veya diğer hususat hakkında Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden ve İşletme müdürlüklerinden ve mühendis Mektebi Müdürlüğünden isteyenler tafsilâtı lâzıma alabilirler. Devlet Demiryolları tarafından cer kısmında çalıştırılmak üzere Avrupaya Teknikum tahsili için gönderilecek «20» talebeye aid müsabaka şeraiti:

- 1 — Türk olmak.
- 2 — Yaşı on sekizden küçük ve yirmi beşten büyük olmamak.
- 3 — Sağlık durumu tahsile engel olacak derecede olmadığına ve memleketin herhangi bir tarafında çalışmaya müsait bulunduğuna dair Devlet Demiryollarının «Ankara», «Haydarpaşa», «Eskişehir», «İzmir» ve «Adana» daki sıhhi heyetinden veya Devlet Demiryollarına kabul olunacak memurlarda bulunması lâzımgelen sıhhi şartları gösterir matbu sıhhi rapor muhteviyatına uygun olarak «tam teşkilâtli bir hastaneden» alınmış sıhhat raporu ile anlaşılacak.
- 4 — Devlet hesabına tahsil ettiren mekteplerden müsabakaya girmek isteyenler mekteplerinden bir güne ilişikleri olmadığına dair vesika göstereceklerdir.
- 5 — Askerlik vazifesinin Avrupaya tahsile gitmesine mâni olmadığına dair alâkadar Askerlik Şubesinden vesikayı haiz olmak.
- 6 — Talipler 28/9/936 tarihine kadar istida ile İstanbul Mühendis Mektebi Müdürlüğüne müracaat edeceklerdir.
- 7 — İstidaya bağlanması lâzımgelen vesaik:
 - A — Nüfus kâğıdı veya musaddak bir sureti.
 - B — Gördüğü tahsili tevsik ettirecek evrakı müsbite.
 - C — Hüsnühal varakası «en son mektebin vereceği hüsnühal varakası ile o tarihten sonra çalıştığı yerlerden ve aynı zamanda mahalli polis dairesinden alınacaktır.»
 - D — 4x6,5 büyüklüğünde 6 fotoğraf.
 - E — Aşî şahadetnamesi.
 - F — 3,4 ve 5 inci maddelerdeki vesaik.
 - H — Babasının adı? Nerede doğduğu? Sağ ise şimdiki, ölmüş ise ölmeden evvelki meslek ve memuriyeti nedir? ve nerelerde çalışmış-

BU TECRÜBEYE
TAHAMMUL EDEN
YALNIZ

Sabah dokuzdan akşam saat beşe kadar mat, saf ve sevimli bir ten. Gündüz tekrar pudralanmaya hacet yok. İşte; havalandırılmış yeni Tokalon pudrasının garanti muhassanatı bunlardır. Bu cazib havalandırma usulü, Parisi bir kimyagerin keşfidir! Bu usul dairesinde havası toplanmış yegâne hafif pudradır. Şimdiye kadar yapılan pudralardan on defa daha saf ve daha hafiftir. Bu usul, Tokalon pudrasının istihzarında kullanılmaktadır. İşte bunun içindir ki, Tokalon pudrası, daha muntazam ve daha mükemmel bir tarzda yapışır, cildi hemen hemen görünmez bir güzellik tabakası kaplar

ve yüze tabii bir güzellik verir ve modası geçmiş ve yüze bir makyaj şeklini vermeden kalın adı pudralardan tamamen başka bir tesir yapar. Bu yeni Tokalon pudrası yüze yapışık kaldığı cihetle buna «8 saatlik pudra» tabir ederler. Artık ne parlak burun, ne yağlı cild görünmeyecek, belki rüzgâr, yağmurun ve terlemenin icrayı tesir edemeyeceği mat, saf ve sevimli bir ten görünecektir.

Ervinizde müzik...
gezintilerinizde müzik...
Her yerde müzik

ODEON ile

YENİ MODELLER Odeon No. 1 ve Odeon No. 5
her plâk mağazasında satılmaktadır.

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

6. cı Keşide 11 / Birinci Teşrin / 936 dadır.

Büyük ikramiye: **200.000** Liradır.

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

tır? Şimdiki veya ölmeden evvelki meslek veya memuriyetinden önce daha nerelerde, ne gibi işlerde, ne vakitler bulundu? Bunları gösterir bir ebeveyn tercümeihal varakası.

- 8 — Müsabaka imtihanı liselerde tamamen okunan hesap, hendese, cebir, müsellesat, kimya, fizik ve türkçeden yapılacaktır.
- 9 — Müsabaka imtihanı 5/10/936 Pazartesi günü: saat 9 — 12 Kimya, Fizik.

saat 13 — 17 Hesap, Cebir

6/10/936 Salı günü : » 9 — 12 Türkçe, Almanca.

» 13 — 17 Hendese, Müsellest

- 10 — İmtihanda aynı derecede not alanlardan lisan bilenler tercih edilir.
- 11 — İmtihanda muvaffak olanlar Avrupada Teknikum tahsili görmeden evvel Devlet Demiryolları Eskişehir atelyesinde 6 ay staj görecektir.
- 12 — Eskişehir atelyesindeki staj müddeti zarfında stajiyerlere iki buçuk lira yevmiye verilecektir.
- 13 — Müsabaka imtihanında kazanan talipler, Avrupadaki tahsillerinin neticesinden sonraki mecburi hizmetleri hakkında Devlet Demiryolları İdaresinin isteyeceği şekilde taahhütname vereceklerdir.
- 14 — Tahsil plânı: Altı ay Eskişehir atelyesinde staj, bir buçuk sene Avrupada İdarenin göstereceği fabrikalarda staj ve lisan öğrenilmesi. İki buçuk sene de idarenin göstereceği teknikumlarda beş Söbestirlik makine şubesini ikmal ve diploma alınmasıdır.
- 15 — Avrupadaki tahsil şeraiti veya diğer hususat hakkında Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden ve İşletme Müdürlüklerinden ve Mühendis Mektebi Müdürlüğünden isteyenler tafsilâtı lâzıma alabilirler

«946» «1372»

Denizyolları
İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarade
Han Tel. 22740

Trabzon Postaları

Pazar 12 de, Salı, Perşembe 15 de

İzmir sür'at postası

Cumartesi 15 de

Mersin postaları

Salı, Perşembe 16 da kalkarlar.

Diğer postalar

Bartın — Cumartesi, çarşamba 18 de

İzmit — Pazar, salı, perşembe 9,30 da

Mudanya — Hergün 8,30 da

Bandırma — Pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, Cumartesi 20 de

Karabiga — Salı, cuma 19 da

Ayvalık — Salı 19 da, cuma 17 de

«Salı günü kalkacak posta gidip ve dönüşte Lâpseki ve İmroza da uğrayacaktır.»

Trabzon ve Mersin postaları - na kalkış günleri yük alınmaz. (1636)

EDREMLİLERE

İyi son modaya uygun ve aradığınız kumaştan giyinmek istiyorsanız işte size bir adres: Hükümet caddesinde Altın Makas terzi:

BEKİR YILMAZ

gidiniz. 730

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali İdrar yolları

hastalarının mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 2191

Bütün vicdunuzun

GÜZELLİĞİNİ TEMİN EDİNİZ!

Bu çok kolay bir şeydir! TURAN sabunlarıyla her gün yapılacak banyo hakiki bir güzellik banyosudur

"VERDA"

Tatlı ve hoş rayihali büyük lüks sabun.

"ROSEMARY"

Nazik cildler için gayet lütfi bir tarzda gül ile rayihalandırılmış sabun.

"BATH SOAP"

Kolonya suyu ile ihzar edilmiş bol ve yağlı köpüklü sabun.

"FATMA"

İdareli tuvalet sabunlarının en fazlası (tibara mazhar olanıdır.)

TURAN MAMULATI

Şampanya gibi lezzetli ve nefis

Şekerli limonlu

HASAN gazoz özü

Meyvalardan ve meyvaların özünden yapılmıştır. Bir çorba kaşığından bir bardak suya, gayet lezzetli ve nefasetine doyum olmayan gazozlu şampanya gibi limonata yapılır. Ve bu yemeklerden sonra alınırsa midevidir. Mideyi bozan şerbet ve dondurma yerine HASAN gazoz özile yapılmış buzlu limonatalar içiniz.

Dünyanın her tarafında şampanya yerine kullanılan bu güzel ter-tibin yerini tutacak hiçbir şey yoktur. Harareti teskin eder. Şişe 20, orta 30, büyük 50 kuruştur.

HASAN deposu: ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU

Dünyanın en büyük

S İ R K İ

Istambula geldi

YARIN koca koca fillerin Caz çalışını, Aslanların dans edişini, Kaplanların cambazlıklarını, Ayıların şimdiye kadar hiç görmediğiniz oyunlarını göreceksiniz.

Avrupanın en tanınmış akrobatları size öyle numaralar yapacaklar ki, hayrette kalacak ve şaşıracaksınız.

Yarın bütün İstanbul halkı

SURPAGOPTAKİ

Büyük Sirke koşacak.

"Bu güzellik anadan mı, babadan mı?"
"Pertev Çocuk Pudrası"ndan bayantar!

Nişantaşında

IŞIK Eski "Feyziye" LİSESİ

Memleketimizin en eski hususî lisesidir.

Ana, İlk, Orta, ve Lise kısımları vardır. Yatılı ve yatsız talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon: 44039

Saraçhanebaşı
Horhor caddesi

HAYRİYE LİSESİ

Gündüz
Yatı

ANA - İLK - ORTA - LİSE - TAM DEVRE

Okulumuz her zaman gördüğü teveccüh ve rağbet üzerine ilk sınıflardan itibaren yabancı dil tedrisatını yeni bir teşkilatla kuvvetlendirmiştir. Kızlar kısmı ayrı bir dairedir. Mektebin hususî otobüslerle nehari talebe hergün evlerinden aldırılır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar Direktörlüğe müracaat edilmelidir. — Telefon: 20530

İSTİKLÂL LİSESİ

DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

- 1 — İlk, Orta ve Lise kısımları için kız ve erkek, yatılı ve yatsız talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 — Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebenin yerine az miktarda yeni talebe alınacağından okula girmek isteyenlerin biran evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Şehzadebaşı, Polis karakolu arkasında, Telefon: 22534

Ortopedi müessesesi

A. KİFİDES

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Sent Antuan kilisesi karşısına taşınmıştır. (Glavani sokağı köşesi)

KORSA ve KASIK BAĞLARI,

fenni ayak kapları v. s.

Siyasal Bilgiler Okulu (Mülkiye) Direktörlüğünden:

Okula namzet talebe kaydı Eylülün nihayetine kadardır. Her gün talebe kayıt işine bakılacaktır. Namzet olarak kaydedilenlerin seçme imtihanı ilk teşrinin beşinci günü saat 8,5 da başlayacaktır. (1568)

Son Posta

İLÂN FIATLARI

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	1 — 400	kuruş
"	2 — 250	"
"	3 — 200	"
"	4 — 100	"
Diğer yerler:	— 60	"
Son sahife	1 — 30	"

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Silko

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK
ağrıları TESKİN
ve izale eder.

Her eczanede arazını

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ (A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

ÇATLAYAN BİR DİVAR GİBİ!

Badanasız ve boyasız bir divar çabuk çürür. Yer yer çöküntüye uğrar. Gözle sakil görünür. İyi pudralanmamış bir yüzde, sonunda iyi badana edilmemiş bir divar manzarasını almağa mahkûmdur. Orada da badanasız bir divar gibi çatlaklıklar, çöküntüler peyda olur. Eyi pudra bir sır örtüsüdü.

Pudraların en mükemmel olduğunu söz ile değil malını bütün dünyaya beyendirmek suretile isbat eden VENÜS markasını her yerde arayınız. Umumi deposu: NUREDDİN EV-LİYA ZADE TİCARETHANESİ Bahçekapı, İstanbul.